

30.1.2008

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2008

Kokousaika: 30.1.2008 klo 18.00 – 00.29

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

30.1.2008

---

22 §	6
Esityslistan asia nro 3	6
LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN GOLFKLUBI RY:LLE	6
Valtuutettu Soininvaara	6
Valtuutettu Bryggare	7
Valtuutettu Hakanen	8
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)	10
Valtuutettu Malinen	11
Valtuutettu Vikstedt	11
Valtuutettu Anttila	11
Valtuutettu Hellström	12
Valtuutettu Rantanen	13
Valtuutettu Helistö	13
Valtuutettu Rauramo	14
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Rauramo (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Bryggare	15
Kaupunginjohtaja Pajunen	16
Valtuutettu Sydänmaa	16
Valtuutettu Hänninen (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Karu	17
Valtuutettu Malinen	18
Valtuutettu Hakanen	18
Valtuutettu Perkiö	19
Valtuutettu Rantanen	19
Valtuutettu Arhinmäki	20
24 §	21
Esityslistan asia nro 5	21
VUONNA 2007 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA	21
MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2008 TALOUSARVIOON	21
Valtuutettu Koskinen	21
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Walldén-Paulig	22
Valtuutettu Anttila	22
26 §	23
Esityslistan asia nro 7	23
ERÄIDEN VUODEN 2007 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN	23
YLITTÄMINEN	23

30.1.2008

Valtuutettu Ojala	23
Valtuutettu Koskinen	24
Valtuutettu Siimes	24
Valtuutettu Hakanen	25
Valtuutettu, sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Gartz	25
27 §	25
Esityslistan asia nro 8	25
KONTULAN METROASEMAN PERUSKORJAUKSEN JA LAAJENNUKSEN II VAIHEEN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN TARKISTAMINEN	26
Valtuutettu Rautava	26
Valtuutettu Walldén-Paulig	26
Valtuutettu Koskinen	27
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	27
Valtuutettu Saarnio	28
Valtuutettu Malinen	28
30 §	28
Esityslistan asia nro 11	28
SÖRNÄISTENRANNAN – HERMANNINRANNAN (KALASATAMAN) OSA- YLEISKAAVAN HYVÄKSYMINEN (NRO 11650)	28
Valtuutettu Arhinmäki	29
Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Pajamäki	31
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Hakanen	34
Valtuutettu Malinen	35
Valtuutettu Asko-Seljavaara	36
Valtuutettu Kantola	36
Kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja, valtuutettu Anttila	37
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Rissanen	40
Valtuutettu Perkiö	40
Valtuutettu Rautava	41
Valtuutettu Liemola	41
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	43
Valtuutettu Liemola (vastauspuheenvuoro)	43
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	43

30.1.2008

---

31 §	44
Esityslistan asia nro 12	44
MALMIN KORTTELIN 38171 OSAN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN	44
SEKÄ TONTTIENTIEN 38171/25 JA 26 YM. ALUEIDEN (OSA TATTARIHARJUN- TIEN TEOLLISUUSALUEESTA) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN	44
(NRO 11550)	44
Valtuutettu Taipale	44
Valtuutettu Koskinen	45
Valtuutettu Tenkula	46
Valtuutettu Saarnio	46
Valtuutettu Koskinen	46
Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Karu	47
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	47
35 §	48
Esityslistan asia nro 16	48
LAADUKKAAN ASUMISEN HELSINKI, MAANKÄYTÖN JA ASUMISEN	48
TOTEUTUMISOHJELMA 2008 – 2017	48
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	48
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihniemi	53
Valtuutettu Rautava	54
Valtuutettu Anttila	58
Valtuutettu Moisio	64
Valtuutettu Saarnio	69
Ledamoten Björnberg-Enckell	73
Valtuutettu Kolbe	78
Valtuutettu Ebeling	82
Valtuutettu Sademies	85
Valtuutettu Hakanen	87
Valtuutettu Arhinmäki	94
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	96
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu	99
Valtuutettu Lohi	101
Valtuutettu Pajamäki	103
Valtuutettu Leppä-aho	104
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Siimes	107

30.1.2008

Valtuutettu Karhuvaara	109
Valtuutettu Kantola	111
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	112
Valtuutettu Kalima	115
Valtuutettu Aarnipuu	117
Valtuutettu Koskinen	118
Valtuutettu Näre	120
Valtuutettu Puura	120
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	122
Valtuutettu Vikstedt	123
Valtuutettu Rätty	125
Valtuutettu Walldén-Paulig	126
Valtuutettu Enroth	129
Valtuutettu Urho	129
Valtuutettu Asko-Seljavaara	130
Ledamoten Dahlberg	132
Valtuutettu Sinnemäki	132
Valtuutettu Hakanen	133
Valtuutettu Rautava	134
Valtuutettu Tenkula	135
Valtuutettu Anttila	136
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	136
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)	137
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	137
Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)	138
Valtuutettu Taipale	138
Valtuutettu Tenkula	139
Valtuutettu Peltokorpi	139

30.1.2008

Kaupunginvaltuuston kokouksessa käytetyt puheenvuorot

22 §

Esityslistan asia nro 3

LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN GOLFKLUBI RY:LLE

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En ajatellut tehdä vastaehdotusta, vaikka vähän tekisi mieli. Mutta kun kaupunginhallituksen ehdotus on yksimielinen, niin silloin näin kauan valtuustossa ollut henkilö tietää, että vastaehdotus saattaa olla turha.

Kun salin tällä puolella on aina silloin tällöin ihmetelty, mitenkä voitaisiin julkista sektoria pienentää, niin tässä olisi yksi sellainen kohde, jossa ehkä ei välttämättä pitäisi käyttää veromarkkoja, tai verorahoja. Talin Golfklubihan pyytää siis noin käytännössä 2 000 euron tukea itselleen - sen verran korkosubventiota tähän lainaan liittyy - vuodessa.

Todettakoon, että Talin golfkenttä on siis puoli neliökilometriä hyvin keskeistä maata kaupungissa, on vuokrattu Talin golfkentälle 2 500 eurolla - tai jotain sellaista. En muista tarkkaa summaa – samalla kun liikuntavirasto maksaa sisäisinä vuokrina samasta alueesta 500 000 euroa, joka nyt on enemmän hehtaarilla kuin se 2 500 euroa.

Kun tuo Golfklubi siis saa nyt liikuntavirastolta tosiasiallista tukea lähes puoli miljoonaa euroa, niin mielestäni on aika kummallista, että ne kehtaavat vielä pyytää 2 000 euroa, elikkä sen vuosivuokransa verran tukea itselleen.

Ymmärrän, että erilaisia urheilulajeja tuetaan, mutta kun tämä on suljettu klubi, johon kuka tahansa ei voi liittyä, vaan joka tosiasiasa valikoi jäsenensä ja on onnistunut valikoimaan aika hyviä veronmaksajia sinne, joiden ehkä ei olisi pakko aivan suorastaan tätä sosiaalitukea kaupungilta anoa, vaan voisivat ihan hyvin siitä tuesta, jonka nyt kaupunki jo tästä tosiasiasa maksaa, rahoittaa tämän

30.1.2008

---

investoinnin vaikka käteisellä. Mielestäni tämä on aivan asiatonta tällainen tukeminen.

Valtuutettu Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen valtuutettu Soininvaaran kanssa joistakin asioista ihan samaa mieltä, esimerkiksi siitä, että tämä ei ole yksinkertainen päätös. Mutta yritän lyhyesti muutamalla sanalla arvioida tätä tilannetta.

Tässähän käytännössä tehdään myös päätös nyt siitä, mitä Talille tapahtuu tämän jälkeen. On aivan selvää, että jos me tässä nyt hyväksymme tämän lainan, niin se tarkoittaa sitä, että me tuemme Helsingin Golfklubi ry:n jatkoanomusta, kun he esittävät sen vuokrasopimuksen jatkamista tämän vuoden aikana, jolloin nyt, kun tätä käsitellään, pitää myös arvioida sitten se, että jatkuuko se golfkäytössä.

Tässä on itse asiassa kaksi tapaa toimia. Toinen on se, että tässä ei hyväksytä tätä lainaa ja kaupunginhallitus ei hyväksy myöskään sitä, että se jatkuuko golfin käytössä, vaan se siirtyy puistoksi muuhun käyttöön ja sitä ei nykyisillä asemakaava- tai yleiskaavamerkinnöillä siirretä, se on puistoaluetta.

Minä olen sitä mieltä, että se voi aivan hyvin olla golfkäytössä. Golf on tällä hetkellä kasvava, merkittävä liikuntamuoto. Erityisesti senioripuolella siitä on ollut, se on Suomessa saavuttanut valtavan suosion ja sillä on omat tärkeät merkityksensä. Paloheinän yleinen golfkenttä on hyvä esimerkiksi siitä, että se on merkittävä liikuntapaikka. Myös junioripuolella sillä on merkitystä ja jopa niin paljon, että siitä on noussut jopa huippu-urheilupuolellekin Suomeen taitajia.

Mutta kun myönnämme tätä lainaa, niin samaan aikaan todellakin pitää arvioida sitten se, millä tavalla jatkossa tälle golfkentälle pääsee helsinkiläisiä veronmaksajia pelaamaan. Tämän takia olen ollut aina aika tyrmistynyt siitä tavasta, jolla tämä kyseinen golfkenttä erittäin mittavaa julkista tukea saavana on valikoinut käyttäjänsä. Ja yllättäen siellä taitaa olla oma rakas kaupunginjohtajamme ja taitaa olla ministeri Vapaavuorikin jne. **(Välihuuto!)** Joo, voi olla, ettei ole. Mutta joka tapauksessa se on klubi.

30.1.2008

Minä toivoisin vähän samaa mallia kuin mitä on esimerkkinä Skotlannissa, jossa golf on, josta se taitaa olla ihan peräisin. Siellähän golf on kansanurheilua, mutta se on myös loistavaa mielenkiintoista huippu-urheilua. Siellä on, näillä kuuluisilla kentillä myös ns. avoimia päiviä, jolloin sinne pääsee jokainen paikallinen asukas myös pelaamaan. Toki ne jonot ovat aika pitkiä.

Sen takia olen tehnyt ponnin, joka kuuluu:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että myöntäessään lainan Helsingin Golfklubi ry:lle kaupunginhallitus varmistaa tulevaa kentän vuokrasopimusta hyväksyessään, että kentän käyttöoikeutta laajennetaan merkittävästi pelaajille, jotka eivät kuulu Helsingin Golfklubiin.

Tavoitteena on siis saada aito keskustelu siinä vuokrautilanteessa tämän kevään aikana, että kun Helsingin Golfklubi saa nyt merkittävää lainatukea, että kun maan vuokrasopimusta keskustellaan, niin on kaksi tapaa toimia. Otetaan siitä se hinta, mikä sille maalle tulee, jolloin siitä tulee entistäkin suljetumpi tai sitten niin, että siellä mahdollistuu laajemman ryhmän pelaaminen, jolla tarkoitan seniori-ikäisiä, mutta myös junioreita, kaiken ikäisiä helsinkiläisiä golfin pelaajia.

Ja väitän, että jos ponsi menee läpi ja pohditaan erilaisia, mahdollisuuksia on monia, joilla sitä käyttöä saadaan laajennettua laajemminkin, eikä Helsingin Golfklubi ry:n tulevaisuus millään tavalla ole uhattuna.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Ymmärrän hyvin, että golfin harrastajat haluavat ja tarvitsevat hyvät tilat kentälleen. Hyväksyn senkin, että kaupunki voi huolehtia vuokrasopimuksen nojalla sille kuuluvasta osuudesta kustannusten kattamisessa niin kauan kuin sopimus on voimassa.

Esitykseen lainan myöntämisestä Helsingin Golfklubille sisältyy kuitenkin sellaisia periaatteellisia ongelmia, joiden takia en voi hyväksyä tätä ehdotusta.

Kuten meille jaetusta aineistosta ilmenee, Helsingin Golfklubin vuokrasopimus päättyy ensi vuoden lopussa. Ehdotuksen mukaan sille

30.1.2008

---

on tarkoitus myöntää laina 8 vuoden takaisinmaksuajalla. Lainan vakuudeksi esityksen mukaan tulee vuokraoikeus. Siis se sama vuokraoikeus, joka päättyy ensi vuoden lopussa, olisi 8 vuoden mittaisen lainan vakuutena, se sama vuokraoikeus, jonka ehdoista valtuutettu Bryggare esitti täällä varauksia, joiden hyväksymisestä me emme voi tietää ennalta Helsingin Golfklubin osalta, se sama vuokraoikeus, jonka jatkamisesta valtuutettu Soininvaara antoi ymmärtää, ettei ole välttämättä selvyyttä, onko ylipäätään sitä syytä tehdä.

Kaupunginhallituksen esityksen perusteluista ilmenee, että liikuntatoimen ja yhdistyksen edustajilla on tarkoitus tehdä uusi pitkäaikainen sopimus. Mutta kuten sanoin, sitä sopimusta ei ole nyt olemassa.

Kun muistetaan, että julkisuudessa on esitetty kritiikkiä nykyisenkin vuokrasopimuksen syntyvaiheisiin liittyvistä jääviysongelmista, olisin olettanut, että kaupunginhallitus olisi tällä kertaa ollut edes muutoseikoissa tarkempi.

Toinen ongelma koskee mahdollisen uuden vuokrasopimuksen valmistelua.

Tässä on kyse – kuten edellä kävi ilmi – suljetusta klubista, jolla on nyt käytössään Helsingin ja Suomen oloissa erittäin harvinainen, arvokas kenttä pääkaupungin sisällä. Toisaalta on kysymys klubista, joka sopimuksen perustelujenkin mukaan aikoo myös jatkossa tarjota palveluja nimenomaan jäsenilleen, ei muille.

Eikö Talin kartanon arvokkaiden alueiden pitäisi olla periaatteessa muidenkin käytettävissä? Ja jos tässä kaupungissa yleensä harrastetaan kilpailuttamista, niin minkä takia tässä tapauksessa ei kilpailuteta sitten tuota arvokasta golfkenttää?

Olen sataprosenttisen varma, että tästä maasta löytyy lukuisia yrittäjiä ja urheiluseuroja, jotka riemumielin lähtevät mukaan tekemään tarjousta ja maksavat enemmän, monin verroin kuin mitä Helsingin Golfklubi nyt maksaa.

Jos kyse on siitä, mihin valtuutettu Bryggare viittasi, että valtuusto nyt yritetään tosiasiassa saada sitoutumaan ennalta vuokrasopimuksen jatkamiseen tällaisen seuran kanssa, suunnilleen ilmeisesti seuran ja liikuntatoimen kesken löytyneiden yhteisten ajatusten pohjalta, niin minkä takia asiaa ei tuoda sellaisena tänne ja sen jälkeen käsitellä,

30.1.2008

---

onko syytä antaa lainaa, johon olisi olemassa laillinen vakuus myöskin ensi vuoden lopun jälkeen?

Kysynkin asiasta vastaavalta kaupunginjohtajalta, miten on ylipäättään mahdollista, että kaupunginvaltuusto myöntäisi lainan, jonka vakuutena on ensi vuonna päättyvä vuokrasopimus, jonka jatkamisesta mikään kaupungin elin ei ole tehnyt päätöstä?

Kolmas kysymys on sitten tietysti vielä se, onko kaupungin ylipäättään syytä lainoittaa varakkaan golfklubin toiminnan kehittämistä markkinaehtoisia lainoja hieman edullisemmin ehdoin, peruskoron suuruisella korolla? Kaupunki korostaa markkinaehtoisia malleja monissa muissa yhteyksissä. Minkä takia ei myöskin tässä, kun puhutaan lainan ehdoista? Miksi tiukka menokuri koskee monia muita asioita.

Näillä perusteilla esitän, että kaupunginvaltuusto päättää hylätä esityksen 200 000 euron lainan myöntämisestä Helsingin Golfklubi ry:lle.

Lopuksi haluan vielä toistaa, että päätösesitykseni ei sisällä mitään muuta päätöstä ja ymmärrän, että sinänsä esimerkiksi golfin harrastuksesta on monenlaisia mielipiteitä.

Tässä on kysymys päätösesityksestä, jolla toivon, että valtuusto tässä asiassa noudattaisi hyvää hallintotapaa ja kaupungin etua.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsitellessään ko. asiaa kaupunginhallitus keskittyi käsittelemään vain puhtaasti lainan myöntämistä Helsingin Golfklubi ry:lle. Emme siinä päätöksessä ottaneet kantaa tuleviin vuokrasopimustarkistuksiin, kuten emme ole muissakaan vastaavissa lainanhakutilanteissa vuokrasopimuksia käsitelleet. Jos kaupunginvaltuusto nyt ottaa käsiteltäväksensä täällä esitetyt ponnet, niin niissä voidaan antaa ohjeita, miten tullaan jatkossa käyttäytymään.

Meillähän on kokemuksia. Mm. Suur-Helsingin Golfilla on tällainen menettely. Heidän vuokrasopimukseensa on sisällytetty edellytys, että tavallisen kuntalaisen täytyy päästä myöskin siellä kentällä kyseistä lajia harrastamaan.

30.1.2008

Mutta se on vuokrasopimusasia, ei lainan myöntäminen Golfklubi ry:lle.

Valtuutettu Malinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Talin kenttä on hyvin julkisuudessa paljon ollut monestakin syystä. Mutta kaupunginhallitus nimenomaan – niin kuin valtuutettu Vehviläinen kertoi – kävi keskustelun ja tämä urheilu- ja ulkoilulaitosrahastolainana katsottiin tämä asia. Toki siinä ymmärrettiin, että tässä tietyllä lailla otetaan kantaa tähän vuokra-ajan jatkamiseen. Ja niinhän se kaava sen siltä osin myös toteaa, että siinä virkistyskäytössä se on. Eli siinä mielessä tämä asia on aivan oikein.

Haluan kannattaa valtuutettu Bryggaren tekemää pontta, koska vuokrasopimusta todellakin uusiessa, golf sinänsä on hyvä laji, mutta täytyy olla samalla viivalla muidenkin lajien kanssa, että tämä kohtuuton tuki katsotaan uusiksi ja avataan sitä myös muille golfin pelaajille.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni päätökset tapahtuvat nyt väärässä järjestyksessä. Ensin olisi pitänyt tehdä vuokrasopimus ja vähintään, mitä olisi voinut tehdä, muuttaa vuokrasopimuksen ehdot sellaiseksi, että vaaditaan jokamiesgolfin toteuttamista Talin kentällä.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen itse kyllä samalla tavalla närkästynyt tämän asian valmistelusta kuin valtuutettu Hakanen, että kyllä loogista olisi ollut, että ensin tehdään vuokrasopimus ja sen jälkeen katsotaan, millä tavalla sitten tämä lainahakemus hyväksytään. Siinä mielessä, en kannata valtuutettu Hakasen vastaehdotusta, mutta kaupunginhallitukselle

30.1.2008

---

evääksi.

Ja valtuutettu Soininvaaran kanssa olen samaa mieltä tästä maankäytön tarkoituksesta, että kun se on keskeisellä alueella jne., niin olisi tietysti ollut toivottavaa, että vuokrasopimuksen yhteydessä tätäkin maankäytön tarkoitusta olisi voitu tutkia. Mutta siihenkään, tietäen nämä vastavoimat, on kyllä tässä yhteydessä realistista todeta, että golfkenttä sillä alueella säilyy.

Mutta kaupunginhallitukselle evääksi sitä jatkovuokrasopimuksen tekemistä varten toivon, että paitsi, että valtuutettu Bryggaren ponsi, toivon, että se menee läpi, niin kyllä myöskin se, että samassa yhteydessä pohditaan se vielä pitemmälle, että se voisi olla jokamiehen golfkenttä, niin kuin Paloheinässä on, jotta siinä olisi todelliset mahdollisuudet muillakin käyttää sitä kenttää. Se on kyllä todella, jos halutaan sitä kaupunkilaisten käyttävän, niin sinne pääsee julkisilla kulkuneuvoilla ja silloin se on useampien ihmisten käytettävissä.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Talin golfkentän vuokrasopimus on kyllä todella vanha ja todella ongelmainen. Nimenomaan sen takia, että siinä ei ole tätä jokamieskäyttöä mukana, joten mielestäni valtuutettu Bryggaren tekemä ponsi on siltä osin erinomainen. Ja myös tämän hinnan takia, eli kun Talin golfkenttä maksaa tosiaan murto-osan siitä, mitä liikuntavirasto maksaa sisäisinä vuokrina. Jopa niin, että kun saimme kaupunginhallitukseen selvityksen siitä, kuinka paljon liikuntatukia myönnetään, niin vuokrasubventiota on kaikkiaan 800 000 euroa, josta siis Talin Golfklubi saa sen vajaan 500 000, eli kaikkinsa yli puolet niistä maanvuokran subventioita, mitä liikuntavirasto myöntää, myönnetään Talin Golfklubille, jolla on noin tuhat aktiivikäyttäjää, jotka siis Golfklubi on itse valinnut.

Ja on ihan totta, että vuokrasopimus todellakin täytyy uusua. Olisi luontevaa, että tämäkin laina oltaisiin päätetty siinä vaiheessa, kun vuokrasopimus on käsitelty.

En kannata vastaesitystä, mutta jos se saa kannatusta, niin saatan sitten katsoa uudestaan, kuinka äänestän.

30.1.2008

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja.

En itse vastusta sinänsä tuota lainan myöntämistä, enkä pidä tätä asiaa kauhean problemaattisena, mutta tuo valtuutettu Hakasen puheenvuoro herätti minut kyllä sellaiseen seikkaan, mitä en ollut oikein mieltänyt ja ymmärtänyt.

Eli kyllä mielestäni on ihan posketonta, että vuokrasopimus, joka päättyy nyt, toimii vakuutena tässä asiassa.

Minä tulen, ja kannatan valtuutettu Hakasen vastaesitystä, paitsi jos joku osaa selittää minulle järkevästi, miksi ihmeessä kaupunki käyttää tällaisia takuita. Mielestäni tämä on ihan muodollisesti väärin.

Voi olla ja epäilenpä, että vuokrasopimuskin vielä aikanaan syntyy. Mutta on mielestäni aivan selvää, että sen vuokrasopimuksen täytyy ikään kuin vastata tämän hetken maanvuokrastandardeja. Kaupunki tekee sitten tietoisien subventiopäätöksen siltä osin kuin tekee. Tämä on ihan normaali käytäntö kaikkien vuokralaisten osalta. Tällä hetkellä nostetaan asunto-osakeyhtiöidenkin vuokria koko ajan, että sen mukaan, mikä maanvuokra on, niin totta kai tämän tyyppisessä ? kun sitä ei voi perustella millään yleisellä edullakaan tässä tapauksessa, kun se on suljetun yhteisön etuus, että se muuttuu mielestäni karvalakkigolfiksi tai sitten ne maksaa siitä oikean hinnan. Tämä on mielestäni lähtökohta, noin lähtökohtaisesti.

Eli nyt minä kannatan valtuutettu Hakasen pontta, paitsi jos joku selittää, että minkä takia tällainen vakuus - **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** Anteeksi - vastaesitystä, paitsi jos tulee hyviä perusteluita, minkä takia se pitää päästää läpi tässä tapauksessa, että miksi kaupunki tekee sellaisen vuokrasopimuksen.

Valtuutettu Helistö

Valtuutettu Rantanen teki erikoisen esityksen. Hän kannatti hylkäystä, ellei joku kerro sellaisia perusteita, että hänen ei kannata sitä hylkäystä kannattaa.

Mielestäni tämä on vahvasti myös periaatteellinen kysymys. Tekemällä tämänkaltaisia lainapäätöksiä me rapautamme valtuuston valtaa. Käytännöllisesti katsoen me valtuutetut menetämme oikeuden puhua

30.1.2008

---

jatkossa, tai ensi vuonna Talin golfalueen tulevaisuudesta.

Kannatan hylkäystä ilman mitään ehtoja.

Valtuutettu Rauramo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensimmäiseksi haluan jälleen kerran ihmetellä sitä, että aina kun golfista tulee puhetta, niin golfia kohdellaan ikään kuin se ei olisi urheilua, ikään kuin ne seniorit, jotka harrastavat golfia, ikään kuin ne juniorit, jotka harrastavat golfia, eivät olisi yhtä arvokkaita kuin kaikki muutkin urheilun harrastajat ja muutkin kaupunkilaiset.

Sitten tästä lainasta.

Ensinnäkin tämä rahasto, jos tätä lainaa ollaan myöntämässä, on tätä varten olemassa, jotta esimerkiksi Helsingin Golfklubi ry:n kaltaiset yhdistykset voivat tällaisiin investointeihin lainaa saada. Niin kuin täällä todetaan, Helsingin Golfklubi on maksanut aina kaikki velvoitteensa sääntillisesti.

Sitten tästä tuesta on ollut puhetta.

Helsingin Golfklubi myöskin ylläpitää omalla kustannuksellaan näitä kulttuurihistoriallisia rakennuksia, mitä täällä ei ole kukaan maininnut kertaakaan.

Ja ihan henkilökohtaisena mielipiteenä voin kyllä sanoa, että omasta mielestäni korkeatasoinen golfklubi on sellainen asia, joka Helsinkiin kuuluu ja Helsingin kannalta on myönteinen asia myös ulos päin ja esimerkiksi matkailuvaltti. Se on varmasti totta, että tällä hetkellä klubin säännöt saattavat olla sellaiset, että ihan riittävästi ei vieraspelaajia sinne oteta ja tähän varmasti tullaan tekemään muutoksia, mikä on ihan oikein.

Mutta lähtökohtaisesti ihmettelen sitä tapaa, jolla golfia täällä pyritään tiettyjen tahojen osalta järjestelmällisesti torpedoimaan Helsingissä.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.1.2008

Minulla tämä vastustus ei nyt tällä kertaa liittynyt tähän urheilulajiin. Vaikka tämä olisi annettu suljetulle frisbee-kentälle, puoli neliökilometriä kaupungin hyvin arvokasta maata 2 500 euron vuosivuokraan, niin olisin pitänyt sitä aika perusteettomana.

Ja se, että todella tästä liikuntaviraston subventiosta yli puolet menee tälle yhdelle klubille, joka on jäseniltään suljettu, niin mielestäni se ei ole perusteltua.

Ja sitten edelleen:

En itsekään huomannut, että tässä todellakin vakuutena on sellainen vuokrasopimus, jota ei ole omassa.

Valtuutettu Rauramo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä nyt selvitykseksi, että Helsingin Golfklubiin kyllä pääsee pelaamaan myös vieraspelaajat, että kyseessä ei ole mikään sellainen aidattu kerho, mihin kukaan ei pääsisi paikalle. Kyllä sinne voi kävellä klubitalolle ihan kuka tahansa ja yrittää varata sitten aikaa. No, varmaan jokaisella kentällä on ruuhkia silloin tällöin.

Ja sitten tästä rakennuksesta vielä, että ikään kuin tämä rakennus olisi sellainen, että se pitäisi polttaa, mikäli tätä vuokrasopimusta ei uusittaisi. Kyllä tällainen harrastustilana varmasti palvelee kaikkea käyttöä, mikä tälle alueelle on jatkossa suunniteltu, koska kyseessä on liikuntaa varten kaavoitettu alue.

Valtuutettu Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan tarkentaa käyttämäni puheenvuoroa sen osalta, että arvioin väärin kaupunginjohtajan harrastuksia. Ja samoin ministeri, tai valtuutettu Vapaavuoren kohdalla varmaankaan tilanne ei ole se.

Sitten haluan ponteeni lisätä sanan ”helsinkiläisille”, eli loppuun pilkun jälkeen, että ”kentän käyttöoikeutta laajennetaan merkittävästi helsinkiläisille pelaajille, jotka eivät kuulu Helsingin Golfklubi ry:hyn.”

30.1.2008

Sitten vielä kommenttina, että tässä on olemassa minunkin mielestäni sellaisia tyyliseikkoja, jotka eivät ole aivan kohtuuden nimessä hyviä, mutta toisaalta kun tietää tämän aikataulun ja hankkeen etenemisen, oletan, että sillä on kiire ja sitä kautta olisi hyvä, että tässä saataisiin päätös aikaan.

Ja samalla tavalla olen myös valtuutettu Rauramon kanssa sitä mieltä, että Helsingin alueella golfin harrastajille ei ole liikaa tiloja, päinvastoin. Niitä on todella vähän tähän meidän asukasluukuumme nähden.

Toivon sydämestäni, että tämä alue säilyy tässä käyttötarkoituksessa ja että Helsingin seudulle saadaan myös julkisia golfin pelausmahdollisuuksia enemmän.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Useammassakin puheenvuorossa on kysytty tätä lainan vakuusasiaa, eli panttikirjoja vuokrasopimukseen, joka on vain lyhyeen aikaa voimassa.

Tähän totean siis taustana, että tämä talo, jota korjataan, on kaupungin omistuksessa oleva. Tai siis kiinteistövirastosta saamani tiedon mukaan se on kaupungin omistuksessa oleva talo ja se sisältyy näin ollen vuokrasopimukseen.

Eli mitä tapahtuisi siinä tilanteessa, että tämä laina jäisi maksamatta? Silloin tapahtuisi niin, että tämä talo on kaupungin omistuksessa ja se korjaus, mikä siihen tehdään, on kaupungin hyödyksi tuleva. Tai on vaikea nähdä, että siitä olisi erityistä riskiä kaupungille, kun tällä lainalla kaupungin omistamaa taloa korjataan. Ja muutenkin – näin ymmärsin – että tämäntyyppiset järjestöt? eivät aivan poikkeuksellisia ole. Mutta joka tapauksessa siis kiinteistö on kaupungin, tai siis sana ”kiinteistö” eli talo tässä tapauksessa, se on kaupungin omistuksessa. Se sisältyy vuokrasopimukseen ja korjaus siis kohdistuu kaupungin omistamaan taloon.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos puheenjohtaja.

30.1.2008

Täällä on tullut esiin tosi paljon hyviä asioita.

Valtuutettu Rauramo otti puheenvuorossaan esiin tosi tärkeitä asioita maa-alueen hoitamisesta ja näitten rakennusten kunnon ylläpitämisestä ja siitä, mitä kaupunki ja koko golfklubi ja liikuntavirasto tekee tämän asian eteen.

Mutta minä itse kannatan valtuutettu Bryggaren pontta.

Minunkin mielestä pitäisi sitä käyttöoikeutta sen verran laajentaa, että myös helsinkiläisillä olisi mahdollisuus sinne paremmin päästä pelaamaan. En tarkoita, että siitä pitäisi tulla Paloheinän kentän tyylinen jokamieskenttä. On hyvä olla golfklubi, sellainen kunnon golfklubi, mikä on monessa muussakin kaupungissa. Mutta toisaalta sitä voisi miettiä, millä tasoitusrajoilla pääsee esimerkiksi pelaamaan. Tällä hetkellä Taliin täytyy olla todella huippupelaaja, jotta pääset sinne ikipäivänäkään menemään, jos sitten sen ajan sieltä löydät. Siinä mielessä käyttöoikeuden laajentamista kyllä kannatan.

Valtuutettu Hänninen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos hyvä puheenjohtaja.

Sen verran vielä, että tästä, kun puhutaan maa-alueen hoitamisesta, niin tämä golfklubihan hoitaa vaan golfkentät. Helsingin rakennusvirasto hoitaa kaiken sen viereiset suojavyöhykealueet, teiden varret, kaiken muun, joka menee myöskin veronmaksajien rahoista.

Valtuutettu Karu

Kiitos puheenjohtaja.

Ihan tilastoja katsomalla täydennän vielä sen verran asiaa, että pääkaupunkiseudulta löytyy noin vajaa kolmisenkymmentä golfkenttää ja Helsingin alueellakin niitä on muistaakseni neljä, vai onko peräti viisi kappaletta, että toisaalta tilaa on golfaajille paljon. Mutta toisaalta pitää paikkansa, että golf on niin kovasti nouseva harrastusmuoto, että ei tunnu tila piisaavan.

Lautakunnan kokouksessa puhuttiin aikanaan myös siitä, että käyttöoikeuksia tulisi laajentaa. Tällaisia mielipiteitä heitettiin sangen

30.1.2008

---

paljon, ettei pelkästään ihan suppea porukka pääsisi nauttimaan tästä arvokkaasta Talin golfherkusta.

Ja täytyykin sanoa, että itsekin tätä valtuutettu Bryggaren, etenkin täydennettyä esitystä kannatan.

Valtuutettu Malinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täsmennän myös itsekin, että nimenomaan en ole golfin vastustaja, golf urheiluna on erittäin kannatettava laji, ei siinä mitään. En ollut sen puolesta, tai vastaan puhumassa.

Mutta nyt valtuutettu Bryggare teknisesti korjasi, niin varmaan on silloin teknisesti minun kannatuksenikin edelleen voimassa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Periaatteessa tässä asiakohdassa me olemme päättämässä siitä, onko syytä ja perusteita myöntää laina Helsingin Golfklubille niillä vakuuksilla, joita tässä yhteydessä on valtuustolle esitetty, eli vakuuksilla, jotka päättyvät ensi vuoden lopussa.

En rohkene epäillä, etteikö Helsingin Golfklubilla tai sen taustayhteisöillä ole rahaa maksaa tuo laina takaisin.

Mutta periaatteessa - kaupunginjohtaja Pajunen – ei vakuudessa ole nyt kysymys siitä, säilyvätkö ne rakennukset ja maa. Kyllä te tämän hyvin ymmärrätte. Teidän ainakin pitäisi ymmärtää asemanne takia. Vakuudessa on kysymys siitä, mitä takeita annetaan siitä, että kaupunki saa sen lainarahan takaisin, jos lainan ottaja jostain syystä jättäisi sen maksamatta. Eikä se vakuus voi olla se, että kaupunki saa sen omistamansa maan ja omistamansa kiinteistön, jonka se muutenkin omistaa. Se vakuus on jotain, jolla taataan, että se 200 000 korkoineen saadaan takaisin. Ja nyt ei sellaista vakuutta meille ole esitetty lainkaan. Päinvastoin, kaupunginjohtaja on meille täällä todistanut, että sitä ei ole.

Mielestäni kaupunginvaltuusto ei voi tehdä tällaista lainapäätöstä.

30.1.2008

Tämä on periaatteellinen kysymys. En minä epäile, etteikö sieltä löydy rahamiehiä, jotka hoitavat sen lainan, vaan kysymys on siitä, millä tavalla kaupunki suhtautuu lainan ehtoihin.

Toinen kysymys, joka mielestäni on myöskin periaatteellisesti tärkeä, on se, että kun meillä on valtuustossa erilaisia mielipiteitä siitä, miten tuota maa-aluetta pitäisi käyttää tai millä ehdoilla pitäisi vuokrata se maa-alue golftoimintaan, niin minkä takia valtuuston kädet tässä halutaan sitoa ennalta yhteen seuraan?

Normaali käytäntö olisi kysyä tietysti, ketkä haluavat sinne tehdä vuokrasopimuksen, katsoa, mikä vuokrasopimustarjous on sitten kaupungin kannalta edullisin ja myöskin vastaa parhaiten niitä liikuntapoliittisia ja muita tavoitteita, joita kaupungilla mahdollisesti taloudellisten päämäärien lisäksi tähän alueeseen liittyy.

Eli näistä syistä korostan, että tätä esitystä ei pidä hyväksyä. Se pitää hylätä. Ja jos kaupunginhallitus haluaa tuoda tänne esityksen siitä, että Helsingin Golfklubin kanssa tehdään vuokrasopimus, niin se valmisteleee tällaisen sopimuksen asianmukaisella tavalla ja sen jälkeen kysymys vakuuksistakin voidaan ratkaista siten kuin hyvä hallintokäytäntö meiltä edellyttää.

Valtuutettu Perkiö

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitoksia kaupunginjohtaja Pajusen selvityksestä.

Talihan on erittäin arvokas kulttuurimonumentti Helsingissä ja sen arvokkaita rakennuksia pitää korjata, sitä kenttää pitää pitää hyvässä kunnossa.

Golfarina asiaa kommentoin niin, että ne tasoitusvaatimukset ovat kyllä kai Suomen kovimmat. Naisille se tasoitusraja on 30, jolloin erittäin harva pelaaja pääsee sinne nauttimaan siitä hienosta kentästä. Eli tasoitusrajoja tulisi kyllä helpottaa, mutta siitä ei missään nimessä saa tehdä jokamieskenttää. Jokamiesgolfia tulee kehittää Paloheinässä.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja.

30.1.2008

Edelliseen kommentti.

Kun puhuin itse täällä jokamiesgolfista vaihtoehtona, niin tarkoitin sitä, jos se saa subvention tätä luokkaa, niin silloin on se on perusteltua vain siinä käyttömuodossa. Sitten toinen vaihtoehto on se, että se on edelleenkin jollakin lailla suljettu tai puolisoljettu, mutta silloin se maksaa siitä sen vuokran, mitä tämäntyyppiset toiminnot yleensä Helsingissä maksaa.

Tuossa kun kuuntelin perusteita, niin kaupunginjohtaja Pajusen kommentti sinänsä niitten kiinteistöjen kuulumisesta Helsingille on ihan hyvä ja vahva.

Mutta olen edelleen sitä mieltä, että tämä valtuutettu Hakasen kritiikki kohdistuen muodollisesti siihen vuokrasopimukseen on pätevä. Eli tässä muodossa sitä ei mielestäni voisi hyväksyä, että kaupunki keskeneräisen vuokrasopimuksen, joka on vain vuoden voimassa, ilmoittaa vakuudeksi. Mieluummin vaikka sitten tehdään päätös, että ilman vakuuksia. Mutta tämä on joka tapauksessa valmisteltava uudestaan.

Ja minä olen myös sitä mieltä, että tämä on käsitelty väärässä järjestyksessä. Vuokrasopimuksen olisi voinut hyvin sopia ja neuvotella tässä vaiheessa ensin ja sitten vasta tuoda tämänkin asian siihen sivussa.

Kannatan edelleen tämän asian palautusta, hylkäystä – anteeksi.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Oli mielenkiintoista kuulla valtuutettu Perkiön näkemys siitä, että keskellä Helsinkiä olevalle Helsingin omistamalle maa-alueelle ei pidä päästää helsinkiläisiä golfaamaan, korkeintaan vähän tasoitusta voidaan nostaa, jossa sinne muutama pääsisi lisää, jos on erittäin paljon laittaa rahaa.

Kyllä se vaan niin on, että jos haluaa Helsingissä harrastaa golfia, niin siihen pitää olla mahdollisuus. Ja Paloheinä, ? käytiin kovaa keskustelua siitä, onko mahdollisuus laajentaa sitä jokamiesgolfkenttää. Se nimenomaan oli peruste, jonka vuoksi moni

30.1.2008

---

kannatti sitä, että lajia oli mahdollisuutta myös käydä kokeilemassa, harrastaa sellaistenkin, jotka ovat vähävaraisempia, ei ole mahdollisuus sellaiseen harjoitteluun, että tasaukset olisivat alhaalla, joilla ei ole mahdollisuus laittaa isoja rahoja.

Kyllä tällaisella paikalla Helsingissä olevan golfkentän, joka on Helsingin kaupungin omistuksessa, kun seuraavan kerran vuokrasopimusta tarkastetaan, niin tämä pitää ottaa huomioon. Itse kannatan, että se olisi jokamiesgolfkenttä. Mutta tämä valtuutettu Bryggaren ponsi on erittäin hyvä, että kyllä meidän pitää liikuntapoliittista vastuuta kantaa. Ei me voida keskelle Helsinkiä jättää alueita, jotka ovat pienen eliitin yksityisessä käytössä.

24 §

Esityslistan asia nro 5

VUONNA 2007 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2008 TALOUSARVIOON

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupunginvaltuusto on siirtämässä viime vuonna käyttämättä jääneitä rahoja tälle vuodelle yhteensä 105 milj. euroa.

Jos hankkeet olisi osattu aikatauluttaa oikein, olisi kunnallisveroprosentti voinut olla viime vuonna prosentin pienempi.

Tilakeskuksella jäi käyttämättä 29 milj. euroa eli lähes 40 % sille myönnettyistä investointimäärärahoista. Tilakeskuksen osuus käyttämättömistä rahoista on noin kolmasosa. Ehkä siellä voisi panostaa enemmän hankesuunnitteluun.

Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tilakeskus kehittää investointihankkeiden aikataulusuunnittelua

30.1.2008

---

realistisemmaksi ylibudjetoinnin vähentämiseksi.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä nyt valtuutettu Koskiselle täytyy sitten todeta, että kun täällä esityslistalla on myöskin kohta 7, jossa viime vuoden talousarvioon merkittyyjä määrärahoja halutaan ylittää ja ollaan antamassa valtuudet 76 milj. euron ylityksille, joilla on varmaan hyvät perustelut. Tuntuu aika erikoiselta sanoa, että olisi voitu veroäyriä alentaa, jos olisi osannut paremmin suunnitella.

Eliikkä olen samaa mieltä. Kyllä monta syytä varmaan on siihen, miksi nämä hankkeet eivät ole lähteneet käyntiin. Tiedämme myöskin, miten hintataso on rakennusurakoissa noussut valtavasti. Monia eri syitä on ollut. Ei ole ollut riittävästi esimerkiksi urakoitsijoita, jotka olisivat olleet kiinnostuneita hankkeista. Mutta hänen johtopäätöksensä mielestäni oli vähintäänkin kummallinen.

Valtuutettu Walldén-Paulig

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä valtuutettu Koskinen on mielestäni oikeassa, oikealla asialla.

Kannatan hänen tekemäänsä pontta.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä kiinnittää huomiota ja ihmetyttää, kun katsoo tilakeskuksen, kuinka paljon on jäänyt, kuinka paljon esitetään ylitysoikeuksia edellisen vuoden säästöistä. Ylitysoikeuksia ei esitetäkään samaa määrää, vaan nimenomaan siitä karsitaan kaiken aikaa pois.

Se mitä valtuutettu Ojala totesi, että rakennuskustannukset nousevat.

Miten se voi olla mahdollista, koska nyt ylitysoikeuksina esitetään

30.1.2008

---

vuodelle 2008 vähemmän kuin mitä viime vuonna on sinne varattu, jotka nyt sitten ylitysoikeuksina tässä todetaan? Sanotaan nyt vaikkapa, otan tämän sosiaalitoimen rakennuksiin on osoitettu ylitysoikeuksia 16,8 ja esitetään ylitysoikeuksina 6,7 milj. euroa jne.

Toivoisin, että tähän voisi joku vastata, että onko tässä joku virhe vai mikä tämä on? Tämä ei kyllä ihan selvästi tavalliselle valtuutetulle kyllä heti aukea, että miten esitetään vähemmän kuin mitä on aikaisemmin budjetoitu.

26 §

Esityslistan asia nro 7

ERÄIDEN VUODEN 2007 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN

YLITTÄMINEN

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Puolihuolimattomasti kaupunginvaltuusto muutaman puheenvuoron jälkeen hyväksyi äsken täällä ponnin, jossa valtuutettu Koskisen ajatus siitä, että on ylibudjetoitu investointeja, hyväksyttiin.

Siis minun täytyy nyt ihan suoraan sanoa, että minä on kyllä aika tavalla hämmästyin. Täällä ei juurikaan käyty keskustelua siitä, miksi nämä hankkeet eivät ole lähteneet liikkeelle ja annettiin ymmärtää, että tämä on niin kuin jotenkin, huh, kunhan nyt on vaan talousarvioon näitä investointeja budjetoitu yläkanttiin ja kun valtuutettu Koskinen vielä perusteli, että jos tämä olisi ollut tiedossa, niin olisi voinut vaikka veroäyriä alentaa.

Valtuutettu Koskinen, jos te olette johdonmukainen, niin te jätätte tämän esityksen kohdalla nyt ponsiesityksen, jossa te esitätte, että alibudjetoinnin välttämiseksi katsotaan uudelleen budjetit, koska nyt me olemme tässä esittämässä ylitystarvetta 76 milj. euroa enemmän, melkein 77 milj. euroa. Ainakaan minun tietooni ei ole tullut, että

30.1.2008

---

yksikään näistä ylitystarpeista olisi tarpeeton.

Ja kun me Vasemmistoliitonkin puolelta olemme useaan otteeseen korostaneet, että täällä on tietoisesti tehty alibudjetointia, mitä tulee terveyskeskustoimintoihin ja sosiaalipuolen menoihin, joita me olemme joka vuosi joutuneet tämän ylitysoikeuden antamaan toivon, että valtuutettu Koskinen on nyt looginen ja tekee myöskin tähän ponsiesityksen, että alibudjetointia ei hyväksytä.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Ojala yrittää nyt vähän harhauttaa valtuustoa. Tarkoitin, että ne rahat on kohdennettu väärälle vuodelle, että turha niitä oli laittaa viime vuodelle, kun niitä ei ollut käytetty. Hyväksyn kyllä, että ne tänä vuonna käytetään.

Mutta sen verran tähän asiaan, niin sosiaaliviraston määrärahaylityshän on noin 30 milj. euroa. Se on 3 % heille varatuista rahoista. Se on sinällään kohtuullinen. Mutta olisin mielelläni kuullut vähän selvitystä siitä, mistä tämä summa muodostuu? Mikä esimerkiksi on lastensuojelun osuus ollut, päivähoiton osuus ja toimeentulon kasvun osuus? Ehkä apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen osaa vastata.

Valtuutettu Siimes

Kiitos puheenjohtaja.

On varsin surullista, että tämä sosiaalitoimen ylitys vuosittain on tämän 30 milj. euron suuruinen.

Olen samaa mieltä valtuutettu Ojalan kanssa, että kohtaa? olisi kohtuullista, että kaupunginvaltuusto tekisi ponnin, jossa se edellyttäisi itseltään realistisempaa taloussuunnittelua alibudjetoinnin välttämiseksi.

Ja surullista on, että nämä sosiaalitoimessa joka vuosi kohdistuu samoille sektoreille nämä ylityspaineet eli lastensuojeluun ja päivähoitoon enimmäkseen ja sitten toimeentulotukeen. Tämä epäkohta tulee ehdottomasti korjata. Tämä on hyvin surullista ja erittäin uuvuttavaa ja työntekijöiden ja lasten näkökulmasta tämä on

30.1.2008

---

kestämätöntä.

Haluaisin myös huomauttaa valtuutettuja, että vuosittain valtuutetut tekevät varmasti eniten talousarvioaloitteita nimenomaan sosiaalitoimen puolelle ja olisi huomattavasti helpompi niitä toiveita toteuttaa, jos tämä olisi lähtökohtaisesti oikein mitoitettu tämä budjetti.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt hyväksyttävät, tai hyväksyttäväksi esitetyt talousarvion ylitykset ovat suunnilleen samaa luokkaa näissä peruspalveluissa kuin ne budjettimäärärahojen lisäysesitykset, joita SKP:n ja asukaslistan ryhmä teki, kun viime vuoden budjettia käsiteltiin.

Valitettavasti sama uhkaa toistua tänä vuonna ja tulee varmasti suunnilleen saman tasoisena toistumaan tänäkin vuonna, koska tämä sama valtuusto tällekin vuodelle hyväksyi jo valmiiksi alimitoitettun talousarvion sosiaali-, terveys- ja sivistystoimeen, samoin eräisiin muihin menoihin. Toivottavasti jatkossa näin ei enää toistuisi.

Valtuutettu, sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Gartz

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun puhumme sosiaaliviraston ylityksistä, on syytä muistaa, mitä viimeisten viiden vuoden aikana on tapahtunut. Sosiaaliviraston menomääräraha oli vuonna 2004 26 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2002. Siitä lähtien sosiaaliviraston nettoylitys on ollut 21 – 33 milj. euroa.

Nyt olisi korkea aika poistaa viraston rahoitusvaje, joka syntyi viisi vuotta sitten tehtyjen säästöjen seurauksena.

Toivon, että ensi vuoden talousarvion lähtökohdaksi otetaan toteutuneet menot.

27 §

Esityslistan asia nro 8

30.1.2008

KONTULAN METROASEMAN PERUSKORJAUKSEN JA LAAJENNUKSEN
II VAIHEEN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN TARKISTAMINEN

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Surullista luettavaa Kontulan metroaseman peruskorjauksesta ja laajennuksesta ja ei sen toteutumisesta, vaan siitä, että se on vieläkin tällä hetkellä siellä keskeneräisenä ja todella ikävän oloinen ja haittaa koko sen alueen yleisilmettä useitten ylimääräisten kuukausien ajan.

Tämä on esimerkki siitä, että kun ammattitaidottomasti, tai voidaan ainakin kysyä, onko ammattitaidottomasti tätä asiaa hoidettu, kun täällä listatekstistä kerrotaan, että hankkeen luonnossuunnitelman lautakunta on hyväksynyt 6.4.2006 ja hankkeen kustannuksia ei tuolloin ole käsitelty.

Yleensä aina käsitellään myös kustannukset, kun näitä hankesuunnitelmia käsitellään. Toki tässä on ollut tietysti myös huonoa tsäggääkin tämän konkurssin kautta, mutta hankintaprosessi tässä tapauksessa osoittaa kaupungille, että nämä asiat eivät ole kunnossa ja näihin on varmasti erityisesti paneuduttava, ei kehitettävä, vaan korjattava näitä prosesseja siihen suuntaan, että tällaisia esityksiä ei enää kaupunginvaltuustolle tarvitse jatkossa tuoda.

En kuitenkaan tee nyt toivomuspontta, enkä mitään muitakaan esityksiä, koska uskon, että tämä teksti on varmaan herättänyt myös kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksessa, että asiat eivät ole tältä osin liikennelaitoksen suunnalla hanskassa.

Valtuutettu Waldén-Paulig

Arvoisa puheenjohtaja.

Lisänä siihen, mitä valtuutettu Rautava sanoi, haluan myös korostaa sitä, että tässä on taas jälleen perustamissuunnitelmissa puutteita. Listallakin selvästi sanotaan, että on tehty lisätöitä, joita ei ole huomioitu aiemmin.

30.1.2008

Ja sitten asia, johon haluaisin puuttua, listalla mainitaan, että suurin osa näistä kustannusten noususta johtuu konkurssista, mutta jos nyt oman laskutaitoni mukaan tätä laskea, niin se ei kyllä pidä paikkaansa, että konkurssista on tullut lisälaskuja 1,5 milj. euroa, mutta kaikki muu ylitys on ollut 1,8 milj. euroa, että se on kyllä tavattoman paljon.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Niin kuin tekstistä todetaan, joukkoliikennelautakunta on hyväksynyt peruskorjauskustannuksiksi lokakuussa 2005 2,67 milj. euroa. Nyt kaupunginhallitus esittää uudeksi enimmäishinnaksi 6,58 milj. euroa, eli kustannukset ovat nousseet 2,5 -kertaiseksi reilussa kahdessa vuodessa, eli kustannukset ovat täten nousseet noin sata prosenttia vuodessa, joka lienee näitten kaupungin hankkeiden ennätys, mitä minä olen niitä nyt seurannut jonkin aikaa.

Lisäksi on tapahtunut mielestäni hallinnollinen virhe, kun hankkeen enimmäishintaa ei ole muutettu, vaikka tiedossa on ollut hyväksytyen enimmäishinnan ylittäminen. Hallinnollinen virhe mennee lähinnä apulaiskaupunginjohtajan piikkiin, vai mitä mieltä apulaiskaupunginjohtaja Sauri on asiasta? Tekstistä jää lisäksi epäselväksi, onko työn loppuun suorittaminen tilattu tältä Mijorak Oy:ltä vai ei. Kyseessä on nyt vajaa vuoden toiminut yritys. Toivon mukaan hanke saadaan laskutyönä kunniallisesti päätökseen.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, Bästa fullmäktige.

Totta kai viime kädessä apulaiskaupunginjohtaja on vastuussa hankkeen valmistelusta.

Mutta sen verran jatkoselitystä siitä, että lautakunta ei 6.4.2006 muodollisesti tarkistanut kustannusarviota.

Se asia, tätä kustannusarvion nousua kyllä käsiteltiin lautakunnassa, mutta se päätös jäi muodollisesti tekemättä. Tämä oli selkeä virhe.

Mitä taas tulee tähän nykyisen, työn loppuun saattavan Mijorak Oy:n

30.1.2008

---

tilanteesta.

Mijorak Oy on aikaisemmin valittu tarjouskilpailun perusteella HKL:n vuosiurakoitsijaksi. Sen takia tämä töitten loppuun saattaminen nimenomaan tälle yritykselle laskutyönä annettiin.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on tullut jo nämä sopimusasiat aika lailla esiin.

Ihan samalla tavalla kuin apulaiskaupunginjohtaja Sauri vastasi tässä näihin kysymyksiin, niin tietysti kiinnostaa itse Kontulan metroasemaa käyttävänä, että voisiko tällainen tehottomuus, saamattomuus ja asioiden vitkuttelua olla mahdollista missään muualla Helsingissä kuin Kontulassa? No ehkä Mellunmäessä voisi myös. Ehkä sielläkin on yhtä köyhää ja huonoa väkeä.

Valtuutettu Malinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös Kontulan metroa ahkerasti käyttävänä, tämä on yksi surullinen tapaus taas onnettomasta hankintaprosessista ja varmaan hieman valvonnan puutteestakin. Se on aiheuttanut aika paljon hankaluuksia asiakkaille. Onneksi siellä on saatu lisättyä yksi kulkuväylä lisää, ettei tarvitse sentään Kontulantien toiselle puolelle kulkea metroasemalle. Kyllä se on saatava kuntoon.

30 §

Esityslistan asia nro 11

SÖRNÄISTENRANNAN – HERMANNINRANNAN (KALASATAMAN) OSA-
YLEISKAAVAN HYVÄKSYMINEN (NRO 11650)

30.1.2008

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsittelyssä on Sörnäisrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava. Upea alue upealla paikalla, kiinteä osa. Tulee olemaan kiinteä osa itäistä kantakaupunkia. Duunaritausta sataman kautta. Kiinteästi kiinni Vallilassa, Hermannissa, Kalliossa ja Sörkassa, vanhoilla duunarialueilla.

Tästä tullaan ensimmäiseen kysymykseen, jota osayleiskaavalla ei tietenkään ratkaista, mutta mikä on oleellista siinä vaiheessa, kun suoritetaan tonttijakoa, oleellista siinä vaiheessa, kun pohditaan, minkälaisia asumismuotoja tulee tälle alueelle.

Meillä on myöhemmin illalla käsittelyssä, käymme enemmän keskustelua maankäytöstä ja asuntopolitiikasta. Sörnäisten- ja Hermanninrannan alue on tyypillinen esimerkki siitä, missä mitataan, onko, niitä poliittisia puheita, joita on pidetty, niin onko myös sitä poliittista tahtoa, tällaiselle upealle alueelle, lähellä keskustaa, osana kantakaupunkia, meren rannalla, tontteja, joita on tasaisesti, ei vain kultahampaille, niille, jotka maksavat kaikkein eniten, vaan parhailla paikoilla rannassa on myös kaupungin vuokra-asuntoja, on osaomistusasuntoja, asumisoikeusasuntoja, hitasasuntoja. Tämä on suuri kysymys. Ja nyt kun meille tulee tämä, meille tulee Jätkäsaari. Meille tulee Laajasalo, upeita merellisiä uusia kaupunginosia. Niissä pitää pitää huolta siitä, että sosiaalinen rakenne on eheä ja myös niille, joilla ei ole niin isot tulot, ei ole paksu lompakko, on varaa ja mahdollisuuksia muuttaa näille alueille.

Toinen kysymys, jonka nostan esille nyt osayleiskaavan osalta, jota pitäisi miettiä nyt näiden alueiden, uusien alueiden osalta.

Meillä on kunnianhimoinen tavoite 5 000 uudesta asunnosta vuosittain Helsingin alueelle ja samaan aikaan haluamme säilyttää niitä viheralueita, niitä ihmisille tärkeitä puistoja, kallioita, metsiä. Kaikkea ei voi tiivistysrakentaa. Nämä uudet alueet, jotka rakennetaan, tehdäänkö me tarpeeksi korkeaa asumisrakentamista? Esimerkiksi Sörnäistenrannassa muutama kerros lisää toisi valtavan määrän uusia asuntoja, juuri niitä asuntoja, joita me kaivataan siinä meidän 5 000 asunnon ohjelmassa.

Tämä on sellainen, joka meidän pitäisi koko valtuuston laittaa vakavasti korvan taakse näissä kaikilla uusilla asuinalueilla. Tyydytäänkö me

30.1.2008

---

siihen, että talot ovat pääasiallisesti 5 – 6-kerroksisia, vai lähdetäänkö me siitä, että nostetaan muutama kerros lisää? Koska, mieluummin, jos pitää valita siltä väliltä, että levennetäänkö taloja niin, että niitä kaupunkilaisille tärkeitä viheralueita, viherkaistaleita rakennetaan vai otetaanko mieluummin muutama kerros ylös päin niin, että ilmaa otetaan vähän, mutta ei viheralueita, minä olen ainakin sillä kannalla, että rakennetaan pikkuisen korkeampaa ja erityisesti tällaisella paikalla, jossa on vielä upeat merinäköalat, niin mitkä olisivat hienompia kuin ne ylimpien kerroksien asunnot.

Eli tämä on sellainen asia, joka pitää nyt pitää mielessä. Toivon, että käydään huolella se keskustelu, että voitaisiinko me näillä uusilla asuinalueilla vielä enemmän saada asuntoja aikaan.

Sitten, viitaten tähän, mitä puhuin siitä, että kenelle tämä pitää olla, että tämä pitää olla kaikille, tämä Hermanninranta – Sörnäistenrannan alue.

Nostan esille, en tiedä, kuinka moni on kiinnittänyt huomiota. Varmaan on kiinnittänyt huomiota esittelytekstissä siihen, että kaupunkisuunnittelulautakunnan jossain käsittelyvaiheessa Arhinmäki teki vastaehdotuksia ja jäi yksin. Varmaan monelle on jäänyt epäselväksi, mistä on kysymys. Sehän ei listatekstistä näy. Mutta jos olette tutustuneet liitteessä olevaan osayleiskaavan selostukseen sivulla 40, lainaan: ”Uutta asumismuotoa on myös esitetty kanavan eristämälle saarelle Kulosaaren sillan pohjoispuolelle. Saari saa puolijulkisen luonteen. Sinne hakeutuvat vain ne, joilla on alueelle asiaa. Saari olisi osin julkisen kaupunkitilan ulkopuolella ja edellyttää uudentyyppistä ympäristösuunnittelua. Saari voidaan nähdä myös vaihtoehtona melko vaativille ja sosiaalisesti rajatuille ryhmille tarkoitettulle ympäristötyypille Helsingin seudulla.”

Tämä on se iso kritiikki, jonka kohdistin, että voidaanko me lähteä siitä, että me asuinalueelle Helsingissä lähdetään omaehtoisesti tekemään, rakentamaan saaria, tekosaaria ja lähtökohtana on jo se, että niihin ei ole asiaa kaikilla helsinkiläisillä, vaan ne ovat puolijulkisia. Ja vielä kun tällaisille saarille on ajateltu pientalovaltaista rakentamista, rantaan kiinni olevaa rakentamista niin, että on omat laiturit, niin voi kysyä, onko tämä sellaista politiikkaa, mitä me Helsinkiin halutaan? Näin keskeisellä paikalla lähdetään rakentamaan tekosaaria, jotka ovat yksityisille, jotka ovat puolijulkisia eli käytännössä yksityisiä ja pannaan portteja ”tänne ei ole asiaa, jos ei ole fyrkkaa ostaa näitä kämppejä, joita tänne rakennetaan”.

Tämä on mielestäni iso kysymys ja ison kritiikin kohde. En toki koko

30.1.2008

---

osayleiskaavaa ole tämän takia esittämässä palautettavaksi tässä keskustelussa. Mutta toivon, että tähän politiikkaan tulee järkeä.

Lopuksi totean sen, että tässä on paljon ollut keskusteluja siitä, ainakin kaupunkisuunnittelun puolella, Sörnäistenrannan kärjen osalta. Nythän sinne tulee siltoja. Mustikkamaalle tulee uusia reittejä. Mutta pitäisikö – joka kartassa, kaavakartassa ei nyt näy – Tervasaaren suuntaan olla myös kevyen liikenteen väylä? Se avaisi lyhyen reitin tältä alueelta fillarilla, kävellen keskusta, mutta myös samalla kun tulee Mustikkamaalta silta alueelle, tulisi Itä-Helsingistä, huomattavasti lyhenisi kevyen liikenteen - **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** polkupyörämatka. Tämä on sellainen, joka jatkossa vielä pitää tarkkaan miettiä niitä vaihtoehtoja, miten kääntösilloja ja muita käytetään. Se olisi mielestäni upea mahdollisuus, jos Sörnäistenrannan kärjestä olisi siltayhteys, kevyen liikenteen siltayhteys Tervasaaren ja sitä kautta Helsingin keskusta.

Valtuutettu Hellström (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä valtuutettu Arhinmäen kanssa siinä, että tällaisia sosiaalisesti rajoittuneille yksilöille eristettyjä saarekkeitä ei pidä rakentaa. Mutta tätä asiaahan ei päätetä tässä osayleiskaavavaiheessa, vaikka se on siellä selostuksessa mainittukin.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kolme huomiota sinänsä erinomaiseen osayleiskaavaan.

Kahdesta ensimmäisestä huomiosta minulla ei ole enää niin suurta huolta. Minulle on ainakin vakuutettu, että niiden asioiden kanssa toimitaan hyvin.

Ensimmäinen huoli liittyy siihen, mistä viimeksi puhuttiin täällä energiapolitiittisen selonteon yhteydessä, että me ainakin onnistuttiin viime vuosisadalla arvioimaan totaalisen väärin meidän meren pinnan nousu ja meidän uuden osayleiskaavan perusnäkyminen on se, että se on merenranta-alue ja rakennetaan käytännössä kiinni mereen.

30.1.2008

Ja minä todella toivon, että me ei nyt 2000-luvun alussa tehdä alueelle, jonka pitäisi seistä siellä ainakin kaksisataa vuotta sellaista töppäystä, että me rakennetaan se yksinkertaisesti liian lähelle meren pintaa eikä oteta huomioon niitä ilmastonmuutoksen mahdollisesti aiheuttamia yllättävänkin suuria meren pinnan nousuja. No, siihen en tee mitään pontta sen erityisemmin.

Toinen asia, jossa tavallaan kiinnittää Kalasatamassa huomiota, on tämä ns. kokoajakatu, joka kulkee Kalasataman läpi. Ja kun katsoo aikaisempia suuria osayleiskaavoja, mitä meille on rakennettu viimeisen kymmenen vuoden aikana, sekä Pikku-Huopalahti että Ruoholahti, niin voi sanoa, että Pikku-Huopalahden kokoajakatu on verrattain onnistunut. Se on itse asiassa hyvin tyylikäs ja kulkee sen alueen läpi ja on miellyttävä kaikilta osin.

Vaikka itse asun Ruoholahdessa, niin minun täytyy sanoa, että Ruoholahden kokoajakatu, Itämerenkatu, on kerta kaikkiaan pahasti epäonnistunut. Se on oikeastaan vaan sellainen varjoinen kuja Sitran ja Nokian kortteleille ja sellainen niin kuin metron ja Itämerenkadun asuinkortteleiden – voisiko sanoa – Moskovaa muistuttava keskuskatu, ei kovin tyylikäs. Mutta minulle vakuutettiin kyllä tämän osayleiskaavan yhteydessä, että tässä on täysin erilainen suunnitelma. Näistä papereista, mitkä meille nyt on jaettu, sitä ei pysty vielä missään määrin tarkentamaan. Mutta kysymys on tietysti tarkemmasta asemakaavaprosessista.

Tärkeä asia tässä yhteydessä, joka edelleen liittyy siihen viimekertaiseen aiheeseen, energiapoliittiseen selontekoon, on se, että aika yksimielisesti valtuusto pyrki siihen, että mm. Hanasaaren alueella, johon tässä osayleiskaavassa on merkitty nyt voimalaitos, ei purettu A eikä nyt seisova B, vaan Hanasaari C tulevine hiilisiiloineen.

Jos me halutaan sinne biopolttoaineita, meidän täytyy luoda sille resurssit. Se tarkoittaa sitä, että halutaanpa me sitten kivihiltä korvata hakkeella tai pelleteillä tai millä lienee, metsähelvellä tai metsäherneellä tai ruokohelpillä, niin me tarvitaan siis sekä logistiikkaa mahdollisille laivoille, jotka tuovat tätä raaka-ainetta ja me tarvitaan varastointia. Ne siilot, mitä nyt 70 metrisinä me ollaan sinne valtuustossa päätetty saattaa, eivät oikein sovi pelleteille. Pelletit musertuvat siellä siinä paineessa. Ne eivät sovi hakkeelle, koska jos hake on vähänkin kosteata, niin käytännössä se kosteus tiivistyy siellä metaaniksi ja silloin meillä on keskellä asuinaluetta 70 m:n pommi – jos minä nyt ymmärrän oikein, kumpaa se nyt on, kemialla ja fysiikkaa. Näin ollen meidän täytyy miettiä sitä, että on kaksi vaihtoehtoa. Tehdäänkö

30.1.2008

---

me sinne oma siilo käytännössä hakkeelle ja pelleteille, johon tarvitsisi varata kaavassa aluetta vai tuodaanko me sitten kamat laivalla.

Ja viitaten valtuutettu Arhinmäen puheenvuoroon, tämä on ehkä se suurin syy, miksi Tervasaareen ei ole vedetty kevyen liikenteen väylää. Me tarvitaan joka tapauksessa niitä laivakuljetuksia. Ehkä se tarvitsisi silloin jonkun kääntösiltamahdollisuuden tai muun. Muuten samaa mieltä, että se olisi mielekäs joukkoliikenneväline.

Teen tästä asiasta ponnin ja se kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asemakaavoituksen yhteydessä huolehditaan Helsingin Energian energiahuoltoalueiden riittävästä määrästä ottaen huomioon biopolttoaineiden varasto- ja logistiikkatarpeet.

(Puheenjohtajan välikysymys.) Joo. Noin. **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** ? syntyy vastapuheita. ?

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajamäki ehti jo melkein minun puolestani vastata siihen haasteeseen, jonka heitti minulle.

Eli kysymys nimenomaan on siitä, että tämän kevyen liikenteen sillan pitää olla kääntösilta, jotta pelletilaivat tai muuta biopolttoainetta satamaan tuovat laivat pääsevät Hanasaareen.

Valitettavasti ilmeisesti sinne jonkun verran kivihiiltä jatkossa ollaan viemässä, kun edes Vihreät eivät ole sitä mieltä, että Helsingin pitää luopua kivihiilen käytöstä. **(Välihuuto!)** Juuri äsken äänestitte sen puolesta, että kivihiilen käytöstä ei tarvitse luopua Helsingissä.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaan nopeasti.

Laivaliikenne ei olisi kuitenkaan mitenkään mielettömän suurta. Se

30.1.2008

---

edellyttäisi 5 %:n, kivihiilen korvaaminen esimerkiksi pelleteillä joidenkin tutkimusten mukaan 1 680 tonnia pellettejä viikossa, joka tarkoittaa kolmen tonnin vetoisilla laivoilla kaksi laivaa kuukaudessa plus sitten kivihiililaivat. En ole aivan varma, kannattaako sitten kuitenkaan kääntösiltää hommata tätä varten. Kyllä se voi olla kustannuskysymys. Mutta mietitään – valtuutettu Arhinmäki.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan alue tarjoaa todella ainutlaatuisia mahdollisuuksia rakentaa kantakaupunkiin välittömästi liittyvää merellistä aluetta, mutta samalla tähän liittyy poikkeuksellisen vaativia ympäristöllisiä ongelmia, kuten Helsingin pahiten pilaantuneita maa-alueita, raskaita liikenneväyliä ja energiatuotannon alueita.

Ehdotetun osayleiskaavan lähtökohtana ovat mielestäni monet myönteiset tavoitteet, mm. monipuolisesta väestö-, asunto- ja kaupunkirakenteesta, palvelujen ja työpaikkojen monipuolisesta tarjonnasta, joukkoliikenteestä, kulttuurista jne. Tämän ehdotuksen eräät piirteet kuitenkin ovat jo itsessään ongelmallisia näiden tavoitteiden toteuttamisen kannalta.

Esityksen yleisperusteluissa korostetaan suurten asuntojen tarjontaa ja myös huvilamaista asumista. Tämä voi johtaa kalliiseen asumiseen ja alueen sosiaalisen rakenteen yksipuolisuuteen, etenkin kun rakennuspohjan kunnostaminen, kanavien rakentaminen ja eräät muut ratkaisut tuolla alueella tulevat kalliiksi. Toisaalta yleisperusteluissa esitetään – kuten valtuutettu Arhinmäki täällä edellä kertoi – jonkinlaista puolijulkista saarta sosiaalisesti rajoitetuille ryhmille, kuten asia perusteluissa ilmaistaan tavalla, jota voi vähän hämmästellä, mitä sillä oikeasti tarkoitetaan.

Osayleiskaavaan liittyvä ajatus tavallista korkeammista asuinrakennuksista on ongelmallinen, kun se yhdistyy aluevarauksien tekemiseen aivan rantalinjoihin asti.

Ehdotuksen kokonaismitoitus, yhteensä 1 300 000 k-m², on mielestäni liian suuri, vaikka otettaisiinkin huomioon tämän alueen yhteys kantakaupunkiin. Tässä suhteessa olen valtuutettu Arhinmäen kanssa siis eri mieltä.

30.1.2008

Ehdotuksessa on varattu alue energiatuotannolle nykyisessä Hanasaari B-laitoksessa ja sen tulevaisuudessa korvaavalle Hanasaari C-laitokselle.

Osoitettu alue on huomattavasti nykyistä pienempi ja varmasti nykyistä jonkin verran voidaan pienentää. Mutta voi kysyä, onko aluetta supistettu liian paljon?

Valtuutettu Pajamäki jo äsken toi esille niitä keskusteluja, joita kävimme energialinjausten yhteydessä Hanasaaren voimalan muuttamisesta biopolttoainetta käyttäväksi.

Vaikka biopolttoaineiden varastointia voidaan varmasti toteuttaa jossain määrin myös muualla eikä esimerkiksi suuria varmuusvarastoja tarvitse välttämättä sijoittaa aivan tuohon viereen, voi polttoainehuolto vaatia osayleiskaavassa esitettyä laajempaa aluetta.

Sinänsä olisi kiinnostava tietää kyllä myöskin se, voidaanko varsinkin varmuusvarastoinnin kannalta käyttää joskus tulevaisuudessa hyväksi niitä varastoja, jotka ymmärtääkseni öljyä varten on joskus kauan sitten rakennettu Mustikkamaan kallioihin.

Vaikka tämän alueen rakentaminen todetaan yleiskaavassa erityisen haasteelliseksi, ei tähän ehdotukseen liity mitään arviota alueen rakentamisen kokonaiskustannuksista. Tällainen arvio ei tietenkään tässä vaiheessa voi olla sitova eikä tarkka.

Mutta valtuuston päätöksenteon kannalta varsinkin tällaisessa hyvin monimutkaisessa, suuria maa-alueiden siirtoja jne. vaativassa hankkeessa olisi kohtuullista tietää edes jonkinnäköisiä karkeita arvioita joistakin vaihtoehdoista, mitä tämä kustannuksina voi tarkoittaa.

Tällaisten seikkojen pohjalta SKP:n ja asukaslistan valtuustoryhmässä päädyimme esittämään seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto palauttaa Kalasataman osayleiskaavan uudelleen valmisteltavaksi siten, että kokonaismitoitusta alennetaan ja Hanasaaren voimalaitoksen aluevarausta laajennetaan.

Valtuutettu Malinen

Arvoisa puheenjohtaja.

30.1.2008

Kannatan valtuutettu Pajamäen tekemää ponsiesitystä.

Ja tuo kääntösillan saaminen Tervasaareen olisi kyllä erittäin hyvä. Siinä saataisiin kävelyetäisyys näppärästi keskustaan, mutta nyt on tämä osayleiskaavassakin mainittu, että se selvitetään jatkossa vielä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kysyä kaupunkisuunnittelulautakunnan jäseniltä.

Kun käsittelitte tätä osayleiskaavaa, miten toteutettiin tiivistelmässä esitetty lupaus, että rakennetaan kantakaupunkihuvioloita, puutarhallsia rivitaloja, kelluvia yhden perheen taloja, paritaloja, kun kuvassa sivulla 18 on niitä hyvin vaikea havaita? Lisäksi rantakävelyreitti näyttää niin kapealta, että mahtuukohan siihen yhtäkään ihmistä toisen rinnalle. Eli voisiko todella olla parempi lisätä vähän viheralueita ja korottaa rakennuksia ja leventää rantakaistaa?

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Uskon, että kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja Maija Anttila on seuraavassa puheenvuorossa parempi vastaamaan niihin villakysymyksiin.

Minä haluaisin kiinnittää huomiota muutamaan seikkaan tässä kaavaesityksessä, mitä sinänsä kannatan. Tämähän on hyvä, että asia etenee.

Tämä siellä Arabian päässä liittyy ihan saumattomasti Arabianrannan rakentamiselle. Ja kun olen katsonut nyt näitä suunnitelmia, kun meillä jo nyt on siinä Arabianrannan rakentamisen jälkeen Hämeentien, Kustaa Vaasan tien risteuksen tienoilla ja siinä Arkadan kulmilla aikamoinen suma liikennettä. Vaikka täällä nämä käppyrät ja kaikki kyllä väittää, että se liikenne pystyttäisiin siinä hoitamaan, niin tämähän ihan olennaisesti tulee sitten lisäämään liikennettä siihen jo valmiiksi tukkoiseen risteysalueeseen. Sitä täytyy kyllä sitten jatkossa myöhemmin katsoa, että miten, mihin suuntaan mikäkin liikenne ohjataan.

30.1.2008

Ja sitten toinen asia.

Kun kaupunginhallituksessa käsiteltiin Arabianrannan puistosuunnitelmaa, tai niitä molempia puistosuunnitelmia, niin siinä yhteydessä on keskusteltu paljonkin näistä uimapaikoista.

Kun rakennetaan merellistä Helsinkiä ja niin kuin tässäkin nyt, että asuminen on osin meren päällä ja hyvin rannassa. Mutta sitten aina tuntuu, että kun me yritetään esittää jonnekin, että ihan oikeasti sitten saisi edes varpaitaan kastaa sinne veteen jossakin paikassa, niin se tuntuu olevan vaikeata. Aina on, niin kuin täälläkin nyt on sivulla 62 tämä vähän niin kuin nihkeä suhtautuminen siihen, että kun se Vantaanjoen joki tuo lietettä, niin ei olisi koskaan riittävän selkeää vettä rakentaa uimapaikkaa. Mutta kun se on jo silloin tässä Arabian puistoratkaisussa kirjattu sinne, että sitä selvitetään - apulaiskaupunginjohtaja Korpisella oli silloin aika luonteviakin ajatuksia, tai siis sellaisia uusia innovaatioita siihen, miten se uiminen voitaisiin mahdollistaa ja minkä tyyppistä sinne voitaisiin rakentaa – niin minä kyllä tulen jatkossakin esittämään, että myös tässä, kun nämä suunnitelmat konkretisoituvat, niin katsottaisiin sitä uimista vielä tarkemmin. Enkä ihan pidä hyvänä, että tässä nyt se asia on väistetty niin, että sanotaan, että tutkitaan Hanasaaren eteläkärkeen tätä uintipaikkaa. Mutta kun se on joka kerta vastaus, että ei tähän, mutta taas johonkin seuraavaan suunnittelukohteeseen. Tätä meidän on varmaan porukalla syytä katsoa jatkossa tarkemmin.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja, valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi ihan muutama sana tästä osayleiskaavan merkityksestä itäisen kantakaupungin alueella.

Kuten täällä on jo muutamat todenneet, tämä on todella merkittävä lisäys urbaaniin itäiseen kantakaupunkiin, suoraan siihen, joka on tällä hetkellä myöskin erittäin paljon pieniä asuntoja ja siellä myöskin on suuri vaara, että palvelut häviävät. Ja tämä Hermannin- ja Sörnäistenrannan, Kalasataman metroaseman kanssa on kyllä erittäin suuri ja merkittävä piristysruiske koko sille alueelle.

Tämä osayleiskaavahan pohjautuu kansainvälisiin kilpailuihin, ja

30.1.2008

---

voittaneen ehdotuksen pohjalta tämä osayleiskaava on valmisteltu. Siinä tuotiin myöskin niitä innovaatioita, joita täältä mm. valtuutetut Arhinmäki ja Hakanen ym. näistä kellovistä, ja myöskin valtuutettu Asko-Seljavaara villoista ym. kysyivät.

Tässä on tarkoituksena, että itäiseen kantakaupunkiin, jossa kuitenkin se kaupunkirakenne on erittäin tiivistä ja tehokasta, se on omalla tavallaan erittäin uljasta ja komeaa kaupunkirakennetta, niin sinne tuodaan myöskin vaihtelua.

Siinä mielessä pidän kyllä erittäin onnistuneena tätä osayleiskaavan hahmotelmaa tällä hetkellä.

Ja se, millä tavalla tämä osayleiskaavan alue tulee rakentumaan, niin oli erittäin viisas päätös valtuustolta, että Kalasataman metroasemaa aikaistettiin. Siellä on valmiina selkeä raide, joukkoliikenneasema. Se on jo tällä hetkellä näkynyt tämän alueen vetovoimassa. Sinne on jo varattu suuria toimitotaloja, joiden varaajina on merkittäviä pääkonttoreita ja hotelleja jne. Eli se osoittaa jo, miten tärkeätä on, että alueelle, joka on tällä hetkellä ns. ei kenenkään maa, tuodaan selkeästi raideliikenne. Siellä on selvä julkisen liikenteen paikka.

Se on totta, että Hermannin, Sörnäisten osayleiskaava jatkaa tätä Vanhankaupunginlahden ja Helsingin niemen ympäri ulottuvaa kevyen liikenteen ja jalankulun reittiä. Tällä hetkellähän on ollut, nämä kaikki alueet ovat olleet suljettuja, kun ne olivat tavarasatamien alla. Jatkossa on mahdollista, että Helsingin niemen yli, ympäri päästään kävellen. Näin ollen avataan huomattavasti enemmän rantoja kuin koskaan aikaisemmin tavallisille kaupunkilaisille.

Ja siihen liittyen, toteaisin valtuutettu Arhinmäen tähän saarekkeisiin, joka on puolijulkinen, joka todella todetaan, niin sehän oli siinä kilpailuehdotuksessa. Ja on mahdollisuus, osayleiskaavassa jatkovalmistelu ja myöskin selvitys osoittaa, että kun siinä on lähellä kuitenkin se Kyläsaaren vanha polttolaitos, sitä maaperää on, se on osayleiskaavatasoisesti tutkittu, mutta kun sille alueelle ruvetaan asemakaavaa tekemään, niin se on ilman muuta selvää, että se pitää tarkemmin vielä selvittää. Ja voi olla, että sen teknistaloudelliset selvitykset tulevat osoittamaan, että siihen ei ole taloudellisia edellytyksiä ehkä niitä kellovia saarekkeita sitten rakentaa sille puolelle rantaa. Sen sijaan Mustikkamaan puolelle nämä saaret ja kellovat rakennelmat ja asuntolaivamahdollisuudet, niin ne ovat huomattavasti helpompia ja taloudellisempia toteuttaa.

30.1.2008

Siinä mielessä tähän on vähän ennakoitu, että jos ne saaret ovat erittäin kalliita, niin silloin se myöskin pohditaan sen käyttötarkoitusta vähän toisesta näkökulmasta.

Valtuutettu Pajamäelle toteaisin tästä merenpinnan noususta, että se on otettu huomioon. Silloin kun Helsingissä oli nämä ensimmäiset suuret tulvat, jotka ulottuivat melkein Senaatintorille, niin rakentamismääräyksiin lisättiin muistaakseni toista metriä tätä, että nostettiin sitä rakentamisvelvollisuutta niin, että jatkossa varaudutaan, että kovin lähelle meren pintaa ei rakenneta. Se on tässä myöskin, näissä kaavamääräyksissä otettu huomioon.

Valtuutettu Hakasen kanssa olen kyllä ehdottomasti eri mieltä siitä, että tätä rakennusoikeutta olisi liikaa, vaan päinvastoin. Tämä kyllä tukee sitä Kallion urbaanin rakentamisen perinnettä, joka on tehokkaasti tiivistä, mutta se täytyy suunnitella erittäin hyvin. Ja ainakin lautakunnassa me olemme keskustelleet siitä, että asemakaavavaiheessa rakennussuunnitteluun pitää ehdottomasti panostaa.

Sitten valtuutettu Kantolalle toteaisin vielä lopuksi, että tämä uimapaikkamahdollisuus on tietysti riippuvainen myöskin veden laadusta jne. Hanasaaren alueella on ollut mahdollisuuksia, että siihen todennäköisesti voidaan perustaa uimapaikka. Mutta ilman muuta on selvää, että Vanhankaupunginlahden puolella jatkossa kannattaa kyllä varmaan tutkia niitä erilaisia uimapaikkamahdollisuuksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle vielä lopuksi, että kyllä kadut suunnitellaan niin leveiksi, että siellä mahtuu kävelemään ja joku autokin ehkä voi olla, että joutuu siellä sivuuttamaan.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttila puhui Kallion perinteestä.

Jos ajatellaan Kallion rakentamisen perinnettä, se on rannoilla matala rakentaminen. Se on Kallion perinne. Tässä esityksessä on aluevarauksia, joissa aivan rantaviivaan asti voidaan rakentaa suhteellisen korkeasti.

30.1.2008

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mielestäni nimenomaan tänne pitää rakentaa tiiviisti ja uljaasti, kuten valtuutettu Anttila totesi, uljasta urbaania kaupunginosaa.

Ja oikeastaan vähän samaan olisin kiinnittänyt huomiota kuin valtuutettu Asko-Seljavaara.

Nämä tällaiset kaupunkihuvilat ja muut tuntuvat mielestäni vähän kaukaa haetuilta, kun toivoisin, että tästä tulee erittäin tiivis kaupunginosa. Siellä on jo se metroasema, mikä oli erinomaista, että se sinne on saatu. Toivon, että muutenkin alueen joukkoliikenne rakentuu raiteiden varaan. Siinä mielessä tarvitsemme sinne sitä uljasta ja urbaania rakentamista.

Ja olisin vaan todennut tästä maaperän puhdistamisesta ja muusta, mitä valtuutettu Anttilakin viittasi.

Kyllä se taitaa niin olla, että aika kallista sellainen, se aika kalliiksi saattaa tulla, että sinänsä toivon meillekin vähän tässä realismia.

Mutta nimenomaan toivon, että tästä tehdään tiivis ja uljas, urbaani Kalasatama.

Valtuutettu Perkiö

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin Energian hiileen perustuva yhdistetty sähkön ja lämmön tuotanto on erittäin tehokasta. Helsingin Energia tulee jatkamaan hiilellä vielä pitkään. Hiiltä puoltaa myös energiaturvallisuusnäkökohdat ja hiilen riittävyys useamman vuosisadan tästä eteenpäin. Joten hiilivoimalat tulee kymmenen vuoden sisään kuitenkin EU:n puolesta, tai EU:n vaatimusten mukaan varustaa hiilidioksidin talteenoton tuotantolaitoksilla, jotka vaativat tilavarauksia.

Totean, että Hanasaaren voimalan ja minkä muun tahansa hiilidioksidia tuottavan voimalan ympäristössä tulee varautua hiilidioksidin talteenottoon. Asiasta enemmän ryhmämme tulevassa puheenvuorossa kohdassa 16.

30.1.2008

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni valtuutettu Pajamäki kiinnitti tärkeään asiaan huomiota.

Tätä kaavaahan on valmisteltu siinä vaiheessa, kun ei ole vielä ollut tiedossa näitä energiapoliittisia linjauksia. Ja aivan oikein mielestäni valtuutettu Pajamäki omassa toivomusponnessaan kiinnittää huomiota siihen, että näihin mahdollisesti joututaan jatkosuunnittelussa vielä palaamaan.

Näin ollen olen ainakin omalta osaltani myös valmis kannattamaan valtuutettu Pajamäen pontta tällä ...

Valtuutettu Liemola

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt esillä olevassa kaavassa työpaikkarakenteesta todetaan, että aluetta kehitetään työpaikkarakenteeltaan monipuolisena keskustan laajenemisalueena, jossa painotetaan Kalasataman sijaintia tiede- ja taideteollisuusakselilla. Korkeaan osaamiseen liittyvään työpaikkatoimintaan panostetaan.

Olen viime vuoden huhtikuussa tehnyt aloitteen, jossa olen kiinnittänyt huomiota alueella sijaitsevaan tukkutoriin ja sen tulevaisuuteen. On mm. mainittu, että täällä ollaan laatimassa osayleiskaavaa, joka merkitsee osalle tukkutorialueen yrittäjiä lähtöpasseja jo muutaman vuoden sisällä ja koko tukkutoritoiminnan päättymistä noin kolmenkymmenen vuoden kuluttua. Tällä alueella on noin 3,5 ha, kuuluu nyt tähän kaavaan. Sieltä joutuu lähtemään yrittäjiä ja heille ei ole sitten osoitettavissa korvaavia tiloja. Jotkut yrittäjät ovat sitten päättäneet lähteä Helsingistä lopullisesti.

Tämä tukkutori on elävä elintarvikealan osaamiskeskus. Siellä tuhannet pienyrittäjät catering- ja ravintola-alalta asioi päivittäin. Helsingin tukkutorilla toimii 130 yritystä, jotka työllistävät noin tuhat henkeä. Tämä kaava, jos ei tähän nyt apuja löydy, vetoapuja, niin se merkitsee sitä, että tämä tukkutori tullaan ajamaan alas ja tuhannen työpaikan klusteri häviää. Olisimme ainoa metropoli, jossa ei olisi tällaista elävää tukkutoria.

30.1.2008

Tukkutorin tärkeys, se korostuu ruokahuollon ja elintarvikkeiden monipuolisuutena. Yritysten läheisyys palvelee toisia yrittäjiä, asiakkaita ja kuluttajia. Nyt alueen yritykset tuntevat olonsa epävarmaksi. Uusia investointeja ei välttämättä haluta nyt tehdä, kun ei tiedetä, mikä on tulevaisuus.

Tässä aloitteessa tein sitten toivomuksen, että kaupunginhallitus kiireellisesti nimittäisi toimikunnan käsittelemään tukkutorin tulevaisuutta ja asemaa kaupungin organisaatiossa, siis viime vuoden huhtikuussa. Marraskuussa olen saanut sitten vastauksen tähän mietintöön. Siinä on sanottu, todetaan, että kaupungin strategioissa omistajapolitiikan kehittämissuunnitelmissa ei ole nähty tarkoituksenmukaisena kaupungin oman – hetkinen. Tämä oli väärä paperi. Se on tämä. Tukkutorin aluetta pyritään kehittämään niin, että se tarjoaa monipuolisia ja myös uusia palveluita pääkaupunkiseudun vähittäiskaupoille ja ravintola- sekä tapahtuma-, markkinointi-, yrityksille ja toritoiminnoille. Tämä on kaupunginhallituksen toteamus. Varsinaisen varastointitoiminnan muuttaessa etäämmälle Helsingin keskustasta tukkutorilla keskitytään jalostettujen elintarvikkeiden valmistukseen ja kauppaan. Kaupunginhallituksen huhtikuussa 2007 hyväksymän kaupungin elinkeinostrategian mukaan kaupunki kehittää tukkutoria Kalasataman asuin- ja yritysalueiden rakentamisen alkaessa sekä alueena että elintarvikealan keskittymänä niin kaupunkisuunnittelun keinoin kuin alueen yritysten toimintaedellytyksiä muutoin parantavilla hankkeilla. Tämä on kaunista puhetta. Mutta kun katsoo tätä kaavaa ja katsoo tätä alueen kehittämissuunnitelmia, niin tästä toiminnasta ei puhuta enää mitään.

Tässä todetaan, että kaupunginhallituksen nimittämä organisaatiokomitea arvioi vuonna 2003 tukkutorin asemaa kaupungin organisaatiossa. Tällöin ei nähty tarpeelliseksi tehdä siihen muutoksia. Tukkutori toimii nettobudjetoituna virastoja, jota ohjaa liikepalvelulautakunta.

Syyskuussa 2007 hyväksymässä tukkutoria koskevassa omistajapoliittisessa linjauksessa todetaan, että tukkutorin omistuspohja pidetään nykyisellään ja selvitetään tukkutorin merkitys kaupungin elinkeinoelämän kannalta. Tukkutorin organisatoriseen asemaan ja organisaatiovaihtoehtoihin palataan tämän selvityksen jälkeen, viimeistään vuonna 2008.

Jos tämä nyt sitten on vastaus tähän näin, että täältä viedään yrittäjiltä näitä toimitiloja ja täällä ei ole edes mainittu tukkutorin kehittämistä, niin en pidä sitä riittävänä enkä hyväksyttävänä.

30.1.2008

Sen vuoksi teen toivomusponnen:

Alueen työpaikkarakenteen kehittämässä otetaan huomioon Helsingin tukkutorin sijainti merkittävänä elintarvikealan osaamiskeskuksena. Tukkutoriin nyt kuuluvan Verkkosaaren alueen yrittäjille pyritään tarjoamaan korvaavia tiloja alueen työpaikkatonteilta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.) ?

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Vain lyhyt selvennys valtuutettu Liemolan hyvään puheenvuoroon.

Toivon, että kiinnitätte huomiota kaavarajaukseen eli varsinainen tukkutorin alue on kaava-alueen ulkopuolella. Eräitä varastoalueita kyllä sisältyy tähän kaavaan. Mutta mielestäni varastotyyppisistä toiminnasta onkin siirryttävä aktiiviseen toimintaan.

Oma tulkintani on, että se tavoite, mitä valtuutettu Liemola puheenvuorossaan käsitteli, ei millään tavalla vaarannu tämän kaavan hyväksymisen myötä.

Valtuutettu Liemola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En halunnutkaan vaarantaa tämän kaavan vahvistamista, vaan totean – niin kuin äsken puheenvuorossani sanoin – että yrittäjät, jotka nyt joutuvat sieltä väistymään, niin niille pyrittäisiin tarjoamaan korvaavia tiloja tälle alueelle nyt kaavaan sisältyviltä tonteilta.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt jäi vähän epäselväksi, että ollaanko tekemisissä asian kanssa, jonka kanssa pitää olla tekemisissä. Eli jos tämä koskee

30.1.2008

---

aluetta, joka ei ole kaava-alueella, niin sitten tietysti tämä on vähän hankala juttu.

Mutta saatesanoina tämän kaavan kyljessä, niin ei tämä ajatus ole ollenkaan hullumpi. Mielestäni tämä on hyvä asia ja tätä pitää huomioida.

Yhdyn apulaiskaupunginjohtaja Penttilän näkemykseen ja myöskin kaavoittajan näkemykseen siinä, että kai elintarvikkeiden varastointi tällä etäisyydellä keskustassa, tämän kokoisessa kaupungissa on sittenkin taakse jäänyttä elämää, kun se on voinut olla sitä Lontoossa ja Pariisissakin, joissa oli tukkutorit keskellä kaupunkia, mutta eipä ole enää, vaan ne ovat syrjemmällä.

Mutta uskallan kuitenkin kannattaa tätä valtuutettu Liemolan ponsiehdotusta.

Mielestäni nämä saatesanat voitaisiin hyvin lähettää siihen mukaan. Ne voisivat olla sitten ohjeena ja muistutuksena siinä tapauksessa, että valtuusto niin päättää siitä, että asia on tärkeä eikä sitä saa jättää keskeneräiseksi.

31 §

Esityslistan asia nro 12

MALMIN KORTTELIN 38171 OSAN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN
SEKÄ TONTTIEN 38171/25 JA 26 YM. ALUEIDEN (OSA TATTARIHARJUN-
TIEN TEOLLISUUSALUEESTA) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN
(NRO 11550)

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Otan tässä yhteydessä esille yleisemmän asian, jota on käsitelty

30.1.2008

---

aiemminkin täällä ja suuri osa meistä valtuutetuista on periaatteessa ollut asian kannalla, mutta se ei ole johtanut vielä käytännön johtopäätöksiin.

Eli kun kaavoitamme teollisuudelle, toimistoille tai liikerakennuksille tontteja tai rakennutamme tai sallimme rakentaa taloja, koen, että näihin pitäisi olla mahdollisuus rakentaa myös joitakin asuntoja, sekä talonmiehenasuntotyypisesti, eräisiin liikeyritysten yhteyteen vaikkapa vanhusten palvelutaloja tai asuntoja yläkertoihin. Ennen kaikkea tämä merkitsisi sitä, että kuolleilla toimistoalueilla, myöskin teollisuusalueilla jonkin verran ihmisiä asuisi, jolloin kansalaiskontrolli toimisi alueen rauhallisuuden puolesta ja myöskin mahdollisesti talonmiestoiminnot elpyisivät.

Tämän vuoksi esitän hyväksyttäväksi ponnin:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto toivoo kaupunginhallituksen tekevän selvityksen, voisiko tulevaisuudessa teollisuus-, liike- ja toimistotonteille ja –rakennuksiin voida rakentaa yksi tai joitakin asuntoja, eräänlaisia talonmiehenasuntoja, jolloin alueilla olisi paitsi hiukan elävyyttä, myös tiettyä asukkaiden asuessaan harjoittamaa valvontaa.

Toivon, että joku viisas henkilö ymmärtää kannattaa tätä.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

En ole ihan varma viisaudestani, mutta voin kuitenkin kannattaa valtuutettu Taipaleen tekemää toivomuspontta.

(Välihuuto!) Joo, kiitos.

Pari kommenttia tähän esittelytekstiin.

Sivulla 77 on todettu, että kaava-alueella ei ole tiedossa pilaantunutta maaperää tai sellaista aiheutunutta toimintaa. Tietooni on kuitenkin saatettu, että osaa alueesta on käytetty aikanaan kaatopaikkana, johon on tuotu akku- ja öljykanistereita, jääkaappeja, auton osia, öljysoraa jne. ja vuosien varrella Helsingin kaupunki ja alueen vuokramies ovat siistineet aluetta viemällä kaatopaikalle näitä ongelmajätteitä. Ja viime

30.1.2008

---

aikoina ihan suoritettussa katselmuksessa on todettu, että siellä edelleen on näitä jätteitä.

Eli haluaisinkin kysyä, että mistä nämä tekstit tänne esittelytekstiin tulee, kun ei tunnu pitävän paikkaansa esimerkiksi näiltä osin? Sama koskee, kun siellä on todettu, että ? on rakennusoikeuden optimoitu rakentamisen ja pihan käytön kannalta. Ainakaan kaikki tontin vuokraajat eivät ole samaa mieltä tästä asiasta.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

Minäkin haluan omalta osaltani kannattaa valtuutettu Taipaleen jälleen kerran sellaista innovatiivista aloitetta, joka mielestäni sopisi erittäin hyvin Tattariharjun teollisuusalueelle, jossa on hyvin monipuolista teollisuutta. Siellä on kahvilatoimintaa jo olemassa. Siellä on myöskin nuorisosiainkeskuksen toimintaa. Elikkä tavallaan se lisäisi sitä ikään kuin läsnäolollaan alueen turvallisuutta.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin hyvin lämpimästi kannatan tätä valtuutettu Taipaleen innovatiivista aloitetta tai näkemystä tämän alueen ja muiden vastaavien alueiden kehittämisestä.

Lisäksi tervehdin tyydytyksellä valtuutettu Koskisen puheenvuoroa.

Kun kuulun itse niihin päättäjiin, joka on ollut aikoinaan Myllypuroa rakentamassa ja myös sitä purkamassa, niin on syytä kyllä tämä maaperäasia ottaa hyvin voimakkaasti esille.

Minulla on samanlaista informaatiota kuin valtuutettu Koskisella, että kysymys suinkaan ei ole kovin neitseellisestä ja puhtaasta maasta. Tämäkin puoli pitäisi asiasta jollakin tavoin selvittää.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

30.1.2008

Kiitos valtuutettu Saarniolle.

Itse olisin halunnut selvittää. Tämä Tattariharjun kaavahan pitää sisällään vain neljä tonttia, että tämä ei koske Tattarisuota. Mutta yleistän tietysti tämän valtuutettu Taipaleen alueen myös koko Tattarisuolle ja muillekin teollisuusalueille.

Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kyseinen alue, mistä nyt on kyse, niin siitä otettiin mm. menneinä vuosina turvetta. Elanto myi sitä turvetta sitten turvetta tarvitseville jne. Se, että sinne olisi akkuja ja auton jämiä kannettu, niin sitä en ole kyllä havainnut siinä koskaan. Mutta näinkin saattaa olla tapahtunut, koska se maaperä vetäisi tällaisen akunkin hyvin äkkiä sisälleen ja se ei jäänyt enää siihen huomiseksi killumaan pintaan, vaan se painui pohjaan jne.

Elikkä syytä on varmasti se maaperä tutkia huolella, ettei sitten jouduta matkan varrella johonkin katastrofitilanteeseen.

Valtuutettu Karu

Kiitoksia.

Minäkin kannatan valtuutettu Taipaleen toivomuspontta.

Lisään vielä tällaisen ajatuksen, että nämä eräänlaiset talonmiehenasunnot saattavat toimia loistavina eräänlaisina ateljeetaiteilijatyyppeinä studioina. Voisinpa mielelläni itsekin asua tällaisessa asunnossa.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuutettu Taipale välihuomautuksena totesi, että jäähallin yhteyteen asuntoja.

30.1.2008

Siellä oli aikoinaan asuntoja. Sitä asuttiinkin pitkään, kunnes siellä asukas kyllästyi siihen, että konehuone oli siinä aivan nurkalla ja se pörinä oli sellaista, että hän sitten muutti pois ja niistä tehtiin henkilökunnan sosiaaliloja siitä asunnosta, josta he ovat sitten olleet ihan tyytyväisiä.

Mutta tämä oli uusi juttu, tämä valtuutettu Kaunolan esiin tuoma Elannon turvekauppa. Sitä en tiennytkään, vaan ajattelin, että vanhaa urbaanilegendaa oli vaan se, että kun aikoinaan puhuttiin, että Elannossa ei ole muuta tuoretta kuin ruisleipä ja koivuhalot. Mutta nyt tämä turvejuttu, ehkä se sitten olisi pitänyt lisätä listaan. Se on varmaan ollut aika mielenkiintoista turvetta, jos siellä on ollut jääkaappirouhetta ja akkuromua seassa. Mutta eipä ole osunut meikäläisen kukkaruukkuun.

35 §

Esityslistan asia nro 16

LAADUKKAAN ASUMISEN HELSINKI, MAANKÄYTÖN JA ASUMISEN

TOTEUTUMISOHJELMA 2008 – 2017

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä kaupunginvaltuusto.

Tätä maankäytön ja asumisen ohjelmaa ei todellakaan ole rakennettu niiden kahden viikon aikana, jota olen palvellut Helsingin kaupunkia, vaan se on pitkä jatkumo.

Tästä valmistelusta tietenkin on syytä kiittää jo tässä vaiheessa viime syksynä sitä hoitanutta rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajaa ja kaikkia ja myöskin edeltäjäni, joka laittoi sen liikkeelle, mutta tietenkin kaikkia teitä, jotka mm. valtuuston lähetekeskustelussa ja lautakunnissa ja virkamiehinä olette osallistuneet tähän asiaan. Tämä on varmaan eräs piirre tässä ohjelmassa. Siinä on paljon vanhaa, jota on syytä kunnioittaa ja ottaa huomioon.

30.1.2008

Helsingin kaupungin lisäksi me tarvitsemme hyviä kumppaneita.

Tämä ohjelma on eräs elementti siinä laajassa yhteistyössä, joka ensinnäkin on laajentunut valtion suuntaan. Ilman ehkä valtion voimakasta myötävaikutusta tätäkään ohjelmaa ei olisi saatu sellaiseksi kuin se tänä päivänä lukee. Toisaalta Helsingin seudun ja Helsingin kaupungin kannalta myös on olennaista yhteistyö Helsingin seudulla. Tämä ohjelma on myös eräs elementti ja tämän ohjelman eräät linjaukset ovat ymmärrettävissä tämän 14 kunnan yhteistyön kannalta, joka on myös Helsingille tärkeä ja myönteinen seikka.

Asia, joka ei vielä tässä ohjelmassa realisoidu, on hautumisasteella.

Erityisesti maankäytön puolelta tulemme palaamaan näihin linjauksiin kymmentä vuotta pitemmän aikaskaalan osalta, kun pääsemme hyödyntämään Greater Helsinki Vision –kilpailun palkittuja ja lunastettuja töitä ja muodostamaan sitä Helsingin seudun ja Helsingin visiota usean vuosikymmenen päähän.

Tänä päivänä, kun ajatellaan niitä olennaisia asumisen ja maankäytön muutospainetta, olkoon ne sitten asuntokuntakoosta, ikääntymisestä, maahanmuuttajista tai sitten ympäristökysymyksistä, eikä niistä vähäisempänä ilmastonmuutos tai sitten, jos asiaa lähestytään kaupunkien kilpailukyvyn tai yleensäkin tuotannon ja talouden kehityksen näkökulmasta, niin näihin kaikkiin kaupungit eivät todellakaan ole ongelma, vaan ratkaisu. Ja siinä mielessä tämä ohjelma on myös kirjoitettu.

Se, minkälaista maankäyttöä ja asumista kaupungit tänä päivänä tarvitsevat ja erityisesti tulevaisuudessa, niin kyllä muuallakin kuin Helsingissä on havahduttu siihen, että se, mikä kansalaisten tarpeen kannalta oin perusteltua, on enemmän kaupunki- ja kaupunkimaista asumista, monimuotoista kaupunkimaista asumista.

Meidän on syytä olla ylpeä siitä traditiosta ja siitä tulevaisuudesta, minkä Helsinki voi näyttää.

Eli kaiken kaikkiaan, ohjelman visioksi, olennaiseksi tiivistelmäksi laadittiin otsikko ”Laadukkaan asumisen Helsinki ja sen eri näkökulmat”.

Toisaalta laatu on ollut Helsingissä pitkään maineikas ja hyvä. Mutta meidän täytyy ajatella myös tarvetta ja sen edellyttävää tuotantoa.

30.1.2008

Lausuntokierroksella ehkä eräs asia, joka eniten herätti kysymyksiä, myös epäilyjä, oli alustavasti esitetty 5 000 asunnon tuotantotavoite vuodessa.

Se on paljon. Mutta on aika vastaan sanomatta ne perustelut, miksi tuota tuotantotavoitetta on syytä tavoitella lähivuosina niin työpaikkojen, asumisen ja ympäristön kannalta.

Voisi sanoa, että kaikkiin näihin ongelmiin on onnellista, jos Helsinki pystyy toteuttamaan tämän 5 000 asunnon tavoitteen ja onnetonta, jos jäämme siitä pahasti pitkällä tähtäimellä jälkeen.

Tuossa 14 kunnan yhteistyössä, nyt alustavasti jo hyväksytyssä maankäytön ja asumisen ohjelmassa on vertailtu absoluuttisia tuotantotavoitteita kuntien nykyasukannan suhteeseen. Siinä tavallaan Helsingin taakka tuntuu kevenevän. Meidän muutosvaihe on olennaisesti pienempi kuin kehyskunnissa, joissa pyritään jo 30 %:n uuden asutokannan huiteissa tuohon tulevalle kymmenelle vuodelle. Tuolla on joitakin poikkeuksia siitä ylös päinkin. Saattaa olla, että niissä on todellisuudessa epärealistisuutta. Sipoon kuormaahan jo Helsinki on nyt helpottamassa.

Asuntotuotannon 5 000 asunnon tavoite, jos katsotaan sitä taakse päin ja historiallisesti, niin se on Helsingin mittakaavassa kova. Se on viime vuosina lähestytty 2000-luvun taitteessa ja sitten tuolloin 1990-luvun taitteessa kymmenen vuotta sitten. Mutta viime aikoina tosiaan määrällinen saalis on ollut noin karkeasti puolet tuosta 5 000:sta, 2 500:n kahta puolta.

Toisaalta, jos otetaan eräs mittatikku, jota usein keskusteluissa käytetään, että kuinka paljon asuntotuotanto todella lisää väestön kasvua, niin tästä historiallisesta kuvasta selviää se, että hyvin paljon Helsingin kaupungin asuntotuotannosta on mennyt väljyyskasvuun. Eli siinä mielessä varmaan jatkossakin – kuten tiedämme – väljyyskasvu tavalla tai toisella edellyttää meiltä asuntotuotantoa. Myöskin lievä väestön kasvu, joka on suunnitelmassa, on tarpeen mahdollistaa ja siihen tarvitaan tuo 5 000 asuntoa.

Toinen viesti, joka ohjelmassa on, on vuokra-asuntotuotannon kasvu.

Se erityisesti kasvaa nyt aiesopimuksen luomalla vuokra-asunnon välimallilla, josta neuvotteluissa sitten täsmennettiin se 20 %:iin ja todettiin, että jos ei se muuten toteudu, niin viimeisenä keinona kaupunki ottaa vastuun sen toteuttamisesta. Se on ehkä tässä hallinta-

30.1.2008

---

ja rahoitusmuodon jaossa ja niissä linjauksissa se suuri uusi viesti ja yleisesti vuokra-asuntotuotannon tarve, jonka kaikki toivottavasti jakavat.

Toinen elementti, joka on pitkään ollut Helsingin kaupungin ominaisuutta, on, että kaupunki on keskeinen toteuttaja, suunnittelija, tontin luovuttaja, mutta myös rakennuttaja.

Tämä tavoite nykytilanteeseen on liki kolminkertaistaminen nykyisestä. Eli siinäkin mielessä tavoite on virkamieskunnalle ja toteuttajille varsin haastava.

Se, mistä uutena työntekijänä Helsingin kaupungissa olin erityisen iloinen, oli se, että kun tutkimme nyt ohjelmoidun asuntotuotannon toteutumista eri alueille, niin voidaan karkeasti sanoa, että puolet siitä tulee sijoittumaan kierrätystonteille eli vanhojen alueiden uusiokäyttöön ja liki, reippaasti yli neljännes täydennysrakentamista. Juuri äskenkin hyväksyttiin kaavoja, joita voidaan lukea tähän luokkaan. Uusia, neitseellisiä alueita tärvätään tavallaan vain neljännes siitä asuntotuotannon kannasta. Tämä jakautuma on Suomessa – voisinkin väittää – kohtuullisen ainutlaatuinen ja myös Euroopassakin sellainen korkea tavoite, jota useat kaupungit vasta pyrkivät toteuttamaan. Mutta, niin kuin sanottu, tähän löytyy monia hyviä perusteluita.

Asuntotuotanto painottaa Helsinkiä voimakkaasti merelle. Suurimmat uudet aluekohteet tulevat olemaan äskenkin hyväksytyt osayleiskaavan mukaisia merellisiä alueita, mutta tietenkin myös Helsingin mannermaisella alueella on asuntotuotantoa. Siinä mielessä toivottavasti saamme kaikki nämä kohteet toteutukseen ja toteutettua tulevan kymmenen vuoden aikana.

Vuokra-asuntojen tuotannon kasvu mahdollistaa, että se slogan, että vuokra-asuntoja olisi myös tavallisille asunnon tarvitsijoille, toteutuu. Valtio on tukemassa vuokra-asuntotuotannossa noin puolet ja toivottavasti välimallin vuokra-asuntotuotannossa käytännössä lähes kokonaisuudessaan.

Se asia, joka keskustelutti voimakkaasti tätä ohjelmaa laadittaessa, oli asuntojen keskikoko.

Se on linjattu jossain määrin nyt uudestaan, enemmän tai vähemmän sen tarpeen ja vähän kykyjenkin mukaan.

Helsingissä ei ole varmaan syytä luopua tavoittelemasta suurempaa

30.1.2008

---

asuntojen keskikokoa. Sen soveltaminen vuokra-asuntotuotannossa ei ole ohjelman tavoitteen mukaista. Se ohjataan ensisijaisesti tontinluovutuksessa. Asiaa kannattaa varmaan katsoa hieman avarasti.

Tämäkin kuva, jossa kaupunginosat, osa-alueet on kuvattu, on varmaan yksi apuneuvo siihen keskusteluun, miten tätä asiaa lähestytään. Eli niillä alueilla, joissa on perinteisesti pientä asuntokantaa, on varmaan hyvä pyrkiä tuottamaan perheille sopivia väljempää asuntoja ja siellä missä on hyvin väljää asuntokantaa, niin mielihyvin sopii myös tiivistä ja pientä rakentamista.

Tämä maankäyttö ja asuminen on meidän monien tehtävä. Se on myös ajassa ollut historiallisesti. Sen kysymykset ovat olleet samoja.

En malta olla tähän loppuun lainaamatta noin sadan vuoden takaa Helsingin kaupungin, vapaasti tulkiten sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajaa Einar Böökiä, kun hän kirjoitti asuntopolitiikan haasteista ja kysymyksistä vuonna 1911.

Hän totesi: "Asuntokysymys jakaantuu useisiin alakysymyksiin. Se on maakysymys. Sen ratkaisu on riippuvainen maanomistuksen ja maahallinnan muodoista. Se on rakennuskustannuskysymys. Siihen vaikuttavat rakennusaineiden ja rakennustyön hinnat sekä ne vaatimukset, jotka asetetaan asuntojen mukavuuteen ja ulkonaisen muodon miellyttävyyteen. Se on luottokysymys. Rakennustoiminta on nimittäin riippuvainen rahamarkkinoiden yleisestä tilasta ja erittäin siitä, kuinka kiinteistö- ja rakennusluotto on järjestetty. Se on kysymys, joka on mitä likeisimmissä yhteydessä valtion ja kuntain liikennepolitiikan kanssa. Se on lainsäädäntökysymys, sillä asunto-oloihin vaikuttavat sekä maanomistusta että maan hallintaa että asuntovuokraa koskevat lainkohdat. Se on hallinnollinen kysymys. Asemakaavajärjestely ja rakennusjärjestykset voivat joko estää tai edistää sen onnellista ratkaisua. Asuntoviranomaiset, asuntolautakunnat ja asuntojen tarkastus ovat tässä suhteessa erinomaisen tärkeitä. Se on järjestäytymiskysymys. Sekä asuntoreformia ajavat yhdistykset että rakennusyhtiöt ja osuuskunnat ja myös vuokralaisyhdistykset voivat toimia herättävästi, valistavasti ja suorastaan käytännöllisesti asunto-olojen parantamiseksi. Melkein eksyttävän moninaiset ovat siis ne kysymykset, jotka johtavat tuosta yhdestä kysymyksestä. Ja samoin kuin ne johtavat yhdestä lähteestä, niin niiden ratkaisuyritykset kaikki tähtäävät yhteen ja samaan korkeampaan päämäärään: parempien ja huokeampien asuntojen hankkimiseksi kaikille kansankerroksille ponnistellaan taloudellisilla ja teknisillä, lainsäädännöllisillä ja hallinnollisilla keinoilla sen tähden, että asuntokysymys on ihmisille

30.1.2008

---

elinkysymys, sen tähden, että se on kulttuurikysymys.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihniemi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on tänään täällä valtuustossa käsiteltävänä pitkään ja perusteellisesti valmisteltu – niin kuin äsken kuulimme apulaiskaupunginjohtaja Penttilän esityksestä, tätä on valmisteltu todella pitkään - maankäytön ja asumisen toteutusohjelma vuosille 2008 - 2017.

Kaupunginhallituskäsittelyn aikana poliittiset ryhmät löysivät monituntisissa neuvotteluissa yhteisen näkemyksen tästä ohjelmasta. Kiinteistöintä johtava apulaiskaupunginjohtaja otti sitten tämän neuvottelutuloksen omaan esittelyynsä ja se on nyt tämäniltaisen käsittelymme pohjana, elikkä tämä äsken esitelty maankäytön ja asumisen ohjelma.

Pidän nyt käsiteltävänä olevaa MA-ohjelmaa sellaisena, että se luo hyvät edellytykset toteuttaa ohjelman alussa määriteltyä Asumisen visio - laadukkaan asumisen Helsinki -osaa. Se luo osaltaan edellytyksiä turvata työvoiman saatavuutta ja sitä kautta elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia. Siinä korostetaan myös kestävän kehityksen mukaisesti yhdyskuntarakenteen tiivistämisen välttämättömyyttä sekä hyvien raideliikenneyhteyksien tärkeyttä että energiatehokkuutta. Nämä ovat todella välttämättömiä asioita torjuttaessa ilmastonmuutosta.

MA-ohjelmamme on tärkeä osa seudullista 14 kaupungin ja kunnan, Helsingin seudun maankäyttö ja asuminen –ohjelmaa ja myöskin yhteistyötä. Seudullisuus korostuu erityisesti valtion kanssa solmittavassa aiesopimuksessa, jonka kaupungin- ja kunnanjohtajat ovat allekirjoittaneet 18.1.2008, elikkä pari viikkoa sitten. Asuntotuotantomäärien nostaminen sekä yhteisvastuullisuus sosiaalisessa asuntotuotannossa ovat yhteinen tavoitteemme. Samoin myös edeltäjäni kaupunginhallituksen puheenjohtajana, nykyisen asuntonministeri Jan Vapaavuoren esittämän aiesopimuksen mukaisten vapaarahoitteisten ns. välimallin vuokra-asuntojen toteutuminen on myöskin yhteinen tavoitteemme.

Seudullisessa näkökulmassa korostuu erityisesti uusien asuntoalueiden rakentaminen hyvien raideliikenneyhteyksien

30.1.2008

---

tuntumaan. Tämä edellyttää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä sekä uusien raideliikenneyhteyksien rakentamista, mm. länsimetroa, kehärataa, metron jatkamista itään sekä poikittaisia raideyhteyksiä. Seudullisessa näkökulmassa korostuu myös valtion omistamien, vielä rakentamattomien maa-alueiden saaminen mukaan kohtuuhintaiseen asunto-tuotantoon.

MA-ohjelman tuotantotavoite, keskimäärin 5 000 asuntoa vuodessa on haasteellinen, mutta mahdollinen toteuttaa, kun asemakaavoituksen yhteydessä huolehditaan, että yleiskaavassa suunniteltu rakennusoikeus toteutuu. Uusien osayleiskaavojen laatiminen tulee aloittaa myös välittömästi sekä varautua pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen asemakaavan laatimiseen. Asuntorakentamiseen tarvitaan – niin kuin äsken kuulumme apulaiskaupunginjohtaja Penttilän esityksestä - alueiden uudelleen käyttöä, uusia maa-alueita rakentamiseen ja joillekin alueille lisää rakentamistehokkuutta sekä täydentämISRakentamista.

Lounais-Sipoosta ja Vantaalta liitettävät alueet tulevat vaikuttamaan MA-ohjelman toteuttamiseen ohjelmakauden loppupuolella.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lopuksi haluan ensimmäisenä lausua kiitokset kaikille MA-ohjelman valmisteluun osallistuneille ja sitten tässä loppuvaiheessa myöskin kaikille kaupunginhallitusryhmille näistä neuvotteluista ja siitä, että yhteinen esitys kaupunginhallitusvaiheessa löydettiin.

MA-ohjelman toteutumista seurataan ja tavoitteiden tarkistukset tehdään valtuustokausittain, kattaahan nyt tämä esitettävä ohjelma seuraavat kymmenen vuotta. Kaupunginhallitus tulee omalta osaltaan seuraamaan tarkoin tavoitteiden toteutumista. Ohjelmakaudella tapahtuviin yleisiin muutoksiin ja uusiin tarpeisiin sekä tavoitteiden toteutumiseen on reagoitava nopeasti MA-ohjelmassamme.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Helsingin kaupunginvaltuuston supertammikuu päättyy maankäytön ja asumisen toteutusohjelman 2008 - 2017 käsittelyyn.

Valtuuston poliittisten ryhmien välisissä neuvotteluissa ”pohjatekstiin”

30.1.2008

---

tehtiin merkittäviä sisällöllisiä muutoksia.

Asumisen visio, asunto- ja maapoliittiset päämäärät sekä ohjelmakauden tavoitteet ja toimenpiteet ovat selkeät. Varsinainen haaste on se, kuinka ohjelma toteutetaan käytännössä. Edellinen asunto-ohjelma ei ole täyttänyt sille asetettuja odotuksia, niin kuin olemme tänä iltanakin jo nähneet. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta, toteuttajatahoista ja määräajoista tehdään erillinen täytäntöönpanopäätös, jonka kaupunginhallitus hyväksyy, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy tämän toimenpideohjelman.

Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että valtuusto seuraa myös tämän ohjelman toteutumista.

Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen maankäytön ja asumisen toteutusohjelmasta kaupunginvaltuusto edellyttää, että ohjelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle.

Maankäytön ja asumisen ohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä ilmaistaan halu luovuttaa tontteja ja kiinteistöjä omatoimiseen rakentamiseen. Tulevat alueet, esimerkiksi Lounais-Sipoossa, nostavat tonttitarjonnan aivan uuteen määrään. Vuokratontti mahdollistaa tavalliselle palkansaajalle ns. hartiapankkirakentamisen.

Kaupungin on Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä toimittava määrätietoisesti niin, että pientalorakentajille on tarjolla runsaasti vuokratontteja uusilla asuinalueilla.

Toisena asiana Kokoomuksen valtuustoryhmä nostaa ohjelmasta esiin laadun ja hyvän asuin ympäristön.

Viimepäivien lehtijuttujen mukaan laatua voidaan useissa uusissa kohteissa kuvata eläinmaailmastakin tutulla sanalla "susi". Uusien, laajojen asuinalueiden rakentamisen käynnistyessä on erityinen vaade pantava rakentamisen laatuun ja rakentamisen aikaisen työn valvontaan. Hyvään asuin ympäristöön kuuluvat myös hyvin suunnitellut, liikkumista ja sosiaalista kanssakäymistä helpottavat piha- ja lähialueet.

Kolmantena kohtana nostamme esiin yhteistyön yksityisen ja julkisen

30.1.2008

---

sektorin kanssa alueiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Toivomme, että Helsingillä olisi nykyistä enemmän halua ja rohkeutta yksityisen sektorin mukaan ottoon jo isojen alueiden suunnitteluvaiheessa.

Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää erinomaisena tavoitteena sitä, että "uudet asuinalueet, myös pientaloalueet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että joukkoliikenteen hyvä palvelutaso varmistetaan." Tämä luonnollisesti edellyttää valtion vahvaa ja nopeata mukaan tuloa varsinkin raideliikenneverkoston rakentamisessa.

Yhteisvastuullinen asuntopolitiikka on ohjelmassa vahvasti esillä. Senioreille rakennetaan sekä tuettuja että kovan rahan asuntoja. Helsingin tavoitteena on saada työssä käyvät nuoret aikuiset asumaan Helsingissä. Opiskelija- ja nuorisoasuntoja tarvitaan Helsinkiin paljon nykyistä enemmän. Ohjelma antaa mahdollisuuden niiden rakentamiseksi.

Pitkäaikaisasunnottomuuden hoito on myös esillä ohjelmassa.

Asiassa on hyvä edetä "viisaitten" ja "ahkerien" työryhmien ehdottamien suuntaviivojen mukaisesti.

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tänään energiapoliittisen selonteon linjaukset ja Sörnäistenrannan - Hermanninrannan osayleiskaavan.

Kun energiapoliittisia linjauksia toteutetaan, voi olla, että joudumme muuttamaan nyt tehtyjä alue- ja maankäytön suunnitelmia Hanasaaren voimalaitoksen läheisyydessä. Uusiutuvien energialähteiden lisääminen saattaa edellyttää Sörnäistenrannan - Hermanninrannan suunnitelmien muuttamista. Osayleiskaavassa on nyt lähdetty siitä, että kivihiiuvoimala säilyy. Jos ja kun voimalassa aletaan käyttää myös muuta polttoainetta kuin kivihiiolta, on alueen maankäyttöä mietittävä todennäköisesti uudelleen. Mainittakoon esimerkkinä, että pellettitonni vaatii säilytystiloja viisinkertaisen määrän hiilitonniin verrattuna. Tilannetta tältä osin voidaan tänä iltana varmaankin kuvata varsin mielenkiintoiseksi. Ja tänään ei kenelläkään ole varmaan valmiita vastauksia tähän energiantuotannon haasteeseen. Näiden haasteiden ratkaisut saattavat vaikuttaa myös Sörnäistenrannan asuntojen ja toimitilojen määrään.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

30.1.2008

Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa ei ole käsitelty siisteyttä ja turvallisuutta. Ehkä vähän tuntuu siltä, että uusien alueiden rakentamisen huumassa unohtuvat olemassa olevista alueista huolehtiminen ja niiden viihtyisyys. Kaupungin asukkaat ovat huolestuneet puistojen, kävelyteiden ja metroasemien likaisuudesta. Keskustakorttelit kaupunki siivoaa, mutta kaupungin vastuulleen ottamien katualueiden ja jalkakäytävien siivous on laiminlyöty. Roskakoreja ei tyhjennetä eikä hiekkoja puhdisteta kaduilta ja jalkakäytäviltä.

Kaupunkimme alueiden yleisilmettä ja viihtyisyyttä on parannettava. Törkyisyys lisää turvattomuuden tunnetta. Ihmisten arkeen liittyvistä asioista on välitettävä paljon nykyistä enemmän kaikilla asuinalueilla, etenkin kun kaupunki on ottanut vastuulleen ympäristömme siivouksen. Joukkoliikennevälineillä matkustaminen tulee houkuttelevaksi myös uusilta asuinalueilta, kun metrot, bussit, raitiovaunut ja junat ovat siistejä. **(Välihuuto!)** Tehdäänpäs selvityksiä - valtuutettu Lehtipuu – ensin, ennen kuin otetaan noin voimakkaita kannanottoja sieltä pulpetista.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupunginvaltuuston entinen puheenjohtaja, senaattori Leo Mechelin piti Zachris Topeliuksen 70-vuotispäivänä 14.1.1878 puheen. Otan suoran lainauksen:

”Hyvät naiset ja herrat!

Eräässä kohden niiden kapeiden vesien ääressä, jotka saarten ja luotojen välistä johtavat Suomenlahden aallot vaimentuneina ja tyyninä mannerrantaan, on maalaisasumus. Tässä kodissa korkeiden koivujen koristamalla kauniilla niemellä on niin rauhallista. Pääkaupunki on kyllin kaukana, jotteivät sen jyry ja pauhu tunkeudu häiriten tänne - mutta kuitenkin niin lähellä, että sen sisäinen syke tuntuu täälläkin. Tämän paikan Zachris Topelius valitsi asuinpaikakseen, kun hänen oli aika jättää julkiset toimet...” Tämä paikka jota Mechelin kuvasi, on Sipoon Itäsalmen Koivuniemessä, tulevassa Helsingissä.

Moni helsinkiläinen haluaa asua kerrostalossa ja moni pientalossa.

Poliitikkojen tehtävänä on mahdollistaa asukkaiden unelmien toteutuminen, eikä pakottaa ihmisiä vastentahtoisiin asumismuotoihin tai jopa karkottaa heitä pääkaupungista, kun sopivaa asumismuotoa tai

30.1.2008

---

sopivaa asuntoa ei löydy.

Helsinkiin liitettävä osa Sipoosta tulee kaavoittaa samoin periaattein kuin Helsingin alueet muutenkin, eli vyöhykkeittäin siten, että hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä on tehokkaampaa rakentamista ja väljyys lisääntyy kohti reuna-alueita ja luontoalueita. Pientaloalueitakin voidaan toteuttaa tehokkaasti, laadukkaasti ja viihtyisästi.

Yksi tärkeimmistä keinoista torjua kasvihuoneilmiötä ja hidastaa ilmastonmuutosta on yhdyskuntasuunnittelu. Yhdyskuntasuunnittelu on myös kaiken liikenteen äiti. Sen avulla voidaan vähentää tarpeetonta liikkumista ja keskittää olennaiset toiminnot joukkoliikennekeskittymien läheisyyteen. Liityntäliikenteellä voidaan saada myös kauempana asuvat joukkoliikenteen käyttäjiksi. Erityisesti autojen liityntäpysäköinnin nostaminen uudelle, nykyistä merkittävästi paremmalle tasolle on yksi keskeisistä keinoista joukkoliikenteen kilpailukyvyyn parantamiseksi. Se on paljon tärkeämpi ja paljon parempi keino kuin esimerkiksi tietullit tai ruuhkamaksut.

Arvoisa puheenjohtaja.

Me kokoomuslaiset valtuutetut haluamme tarjota mahdollisuuden monimuotoiseen asumiseen myös Helsingissä, ilman vastakkainasettelua pientalo- ja kerrostaloasumisen välillä, omassa tai vuokra-asunnossa.

Bästa fullmäktige.

Samlingspartiets grupp är belåten med den kompromiss, som grupperna har kommit överens om. Vi vill gärna se en renare och tryggare huvudstad i framtiden. Tryggheten omfattar både en ekonomisk och ekologisk trygghet.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomus kiittää muita neuvotteluihin osallistuneita ryhmiä rakentavista yhteistyöstä ja pitkistä, mutta hyvähenkisistä neuvotteluista.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa maankäytön ja asumisen toteutusohjelman 2008 - 2017 hyväksymistä.

Valtuutettu Anttila

30.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Laadukkaan asumisen ohjelmassa pitäisi otsikon mukaan käsitellä sekä maankäyttöä että asumista. Näin ei kuitenkaan tehdä. Maankäytön pohdinta on jäänyt vain viittauksiin yhdyskuntarakenteen eheyttämisestä ja asuntotuotantotavoitteiden toteutumisesta huolehtimiseen niin, että yleiskaavassa 2002 määritellyt rakennusoikeudet ja viheralueet turvataan.

Kaikki nämä viittaukset ovat tarpeellisia ja tärkeitä, mutta kaikista merkittävin asia, miten Helsingin vetovoima ja hyvinvointi turvataan tulevaisuudessa, on jäänyt kokonaan pohtimatta.

Eri puolilla Helsingin seutua pohditaan alueen tulevaisuutta. Se vaatisi myös meiltä Helsingin aseman ja maankäytön pohtimista laajasti ja strategisesti sekä valtuuston linjauksia ja jonkinlaista poliittisen tahtotilan osoittamista pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingin seudun 14 kunnan MAL-työryhmän kansainvälinen kilpailu Creator Helsinki Vision 2050 päättyi viime vuoden lopussa ja on tulosten analysoinnin aika. Millaisia uusia ideoita kilpailusta jäi, vai jäikö mitään seudullisen maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseen.

Kilpailun suuri arvo oli siinä, että se toteutettiin kaikkien 14 kunnan yhteistyönä. Siksi tulosten analysointi ja johtopäätösten tekeminen niin, että saataisiin aikaan yhteinen seudullinen kehitysvisio olisi äärimmäisen tärkeätä.

Mutta miten Helsinki asemoituu tässä 14 kunnan kokonaisuudessa? Se on syytä hahmottaa selkeästi.

Jos Helsinki jää jonkinlaiseksi pussin peräksi seudullisessa kehityksessä, sillä on tuhoisat seuraukset.

Pääkaupungin kehittyminen pelkästään pohjoissuuntaan ilman - tässä on Helsinki pääkaupunkiseutu – että sillä on mitään tarttumapintoja itään tai länteen, niin kuin tässä, jos Helsinki kehittyy näin, tai puolikaaren mukaisesti, on erittäin tärkeä strateginen valinta.

Näin ollen ehdottomasti, kun Helsingin on haettava sekä aktiivisesti tarttumapintoja itään ja länteen, Kirkkonummen ja Sipoon kytkeminen kiinteäksi osaksi metropolialueen kehitystä on välttämätöntä, koska se avaisi laajan rannikkoseudun asunto-, virkistys- ja elinkeinopoliittiset

30.1.2008

---

mahdollisuudet aivan uudella tavalla.

Kaupunki joutuu antamaan arviot pääkaupungin ja Helsingin seudun yhteistyöstä ja jatkotoimista valtiovallalle vuoden 2008 loppuun mennessä. Samalla vaihtuvat valtuustot. Uudet valtuustot joutuvat pohtimaan seudullisen yhteistyön jatkoa. Tämän valtuuston evästyskeskustelu näissä asioissa on paikallaan. Kaivataan uusia ja rohkeita linjoja. Olisi tärkeätä pohtia, millaiseen kuntarakenteeseen seudulla pyritään joko lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Mielestäni pääkaupunkiseudun neljän kunnan lisäksi on pohdittava kuuden kunnan metropolialueen, eli Kirkkonummen ja Sipoon mukaan ottamista edellä esitettyjen perustelujen pohjalta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnassa on parhaillaan käsittelyssä virastojen ja lautakunnan yhteisesti pohtima Helsingin maankäytön kehityskuva. Kehityskuvan luonnos sisältää monia mielenkiintoisia ja uusia pohdintoja, joten meillä on selvästi tarvetta pohtia Helsingin kehityskuvaa ja maankäyttöä jatkossa.

50 000 uutta asuntoa on iso urakka. Vaatii rohkeutta poliitikoilta ja rakennuttajilta.

Poliittisten ryhmien väliset asunto-ohjelmaneuvottelut olivat rakentavat ja tulokselliset. Kiitokset siitä kuuluvat kaikille neuvotteluissa mukana olleille.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän asettamat keskeiset tavoitteet, lisää asuntoja, vuokra-asumisesta varteenotettava vaihtoehto, kohtuuhintaisia asuntoja, hitas-tuotannon jatko, energiapihi rakentaminen, kaupungin oma asuntotuotanto, omatoimisen rakentamisen edistäminen ja asumisväljyyden turvaaminen toteutuivat mielestämme kohtuullisen hyvin.

Asuntojen kokonaismäärän nostaminen keskimäärin 5 000 asuntoon vuodessa seuraavien kymmenen vuoden aikana on kova, muttei mahdoton tavoite. Se edellyttää yleiskaavassa olevien aluevarausten käyttöön ottoa, kuten ohjelmassa päätetään.

Helsingin ja Sipoon rajan siirto helpottaa Helsingin tulevaisuutta, mutta se ei tee tyhjäksi olemassa olevia suunnitelmia. Sipoon asemakaavoitus voi kestää, koska on odotettava, että kaavavalituksia tulee joka vaiheessa.

30.1.2008

Sosialidemokraattien tavoitteena vuokra-asumisesta todellinen vaihtoehto.

Helsingillä oli nyt tilaisuus muuttaa asuntopoliitikan linjaa ja tälle tielle astuttiin varovaisesti. Vuokralla asumisesta halutaan tehdä todellinen asumisen vaihtoehto. Selkeä vuokra-asuntojen määrän lisäys, runsaat 2 000 uutta asuntoa vuodessa, eri rahoitusvaihtoehdoissa tarkoittaa, että helsinkiläiset voivat vähitellen valita omistus- ja vuokra-asumisen välillä. Näitä mahdollisuuksia ei tähän mennessä ole ollut riittävästi.

Ohjelman mukaan rakennetaan vuosittain 1 000 valtion korkotukemaa ja 1 000 valtion aiesopimuksen mukaista ns. välimallin vuokra-asuntoa. Myös kovan rahan tuotannossa on mahdollista rakentaa vuokra-asuntoja. Hyvää on myös se, että valtion korkotuki koskee myös pientalotuotantoa.

Olisi ollut toivottavaa, että valtion korkotukemaa vuokra-asuntotuotantoa olisi ollut 10 % enemmän. Se olisi varmistanut kohtuuhintaisen asuntojen saannin suuremmalle joukolle. Nyt valtion korkotukemat vuokra-asunnot menevät pitkälti erityisasumisen tarpeisiin. Se on hyvä, mutta kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tarvitsevat monet muutkin helsinkiläiset, etenkin tavalliset palkansaajat. Mutta valtion ja kaupungin keskinäinen aiesopimus tuntui kahlitsevan tämän keskustelun. Toivottavasti seuraavalla kerralla on paremmin. Jatkossa ponsi.

Aiesopimuksen ns. välimalli vuokra-asuntotuotantoon on mielenkiintoinen uusi avaus. Se on tarkoitettu Helsinkiläisten tarpeisiin. Välimallissa on valtion täytetakausta, lainakoron minimointi ja ARA-hintainen tontti kunnan tai valtion maalla. Mallin toteutumisen hurskaana toiveena on asuntosijoittajien kiinnostus. Helsingin vuokra-asuntotilannetta ajatellen voisi toivoa tämän tavoitteen toteutumista. Mutta viime kädessä kuitenkin kaupunki vastaa tämän tavoitteen toteutumisesta.

Kohtuuhintaisen asunnon metsästyks.

Sosialidemokraatit vaativat rakentamisen laadun ja kustannusten selvitystä.

Helsingissä asuminen on kallista. Kohtuuhintaisten asuntojen saannista on puhuttu pitkään ja tuloksetta. Nyt voisi olettaa, että asuntotarjonnan voimakas lisäys vaikuttaisi vähitellen kaikkien asuntojen hintatasoon, mutta asuntomarkkinoiden reagointia on vaikea arvata. Joka

30.1.2008

---

tapauksessa edellä kuvattujen, kohtuuhintaiseksi tarkoitettujen vuokra-asuntojen selvä lisäys, hitas-tuotannon jatkuminen ja omatoimisen rakentamisen edistäminen ovat yritystä saada kohtuuhintaisia asuntoja. Mutta se ei vielä riitä. Tarvitsemme myös rakentamiskustannusten suitsimista. Tähän liittyen oli erittäin tärkeätä säilyttää kaupungin oma asuntotuotanto ATT-yksikkö sen voimakkaista alasarjoista huolimatta.

ATT:n roolia on vahvistettava edelleen. Sen avulla voidaan turvata myös kohtuuhintaista rakentamista. ATT:n myötä kaupungilla on myös mahdollisuus arvioida rakennuskustannusten realistisuutta.

Asuintalojen suunnittelu kaipaa myös uudistusta. Tavoitteeksi on otettava laadukas, hyvin suunniteltu ja kustannustehokas asuminen. Ohjelmaan kirjattu velvollisuus selvittää autopaikkakustannusten kohdentaminen nykyistä suoremmin käyttäjille on yksi askel. Mutta tarvitaan myös uudelleen ajattelua muiden tilojen, esimerkiksi saunojen rakentamisessa. Yhteisten tilojen renesanssi voisi olla paikallaan yhteisöllisyyttä ja energiatehokkuutta tavoittelevassa maailmassa.

Energiapihi rakentaminen voi olla alussa korkea investointi, mutta pitkällä tähtäyksellä kannattavaa. Nämäkin asiat on syytä laskea.

Sosialidemokraatit ehdottavat, että kaupunki selvittää, miten kohtuuhintaista rakentamista ja –asumista voidaan edistää. Ponsi jatkossa.

Ovatko helsinkiläiset ikuisiksi ajoiksi tuomittuja ahtaaseen asumiseen?

Asunto-ohjelman suurin keskustelu käytiin ahtaan asumisen poistamisesta.

Vielä voimassa olevassa asunto-ohjelmassa on kaavan 75 m²:n määräys, keskipinta-alamääräys. Nyt tämä määräys muutettiin ja sisällytettiin tontinluovutusehtoihin. Oli hyvä, että jonkinlainen keskipinta-alamääräys säilyi eri tahojen kovasta painostuksesta huolimatta. Tosiasia on, että Helsingissä asutaan todella ahtaasti. Muutama esimerkki.

Meillä on edelleenkin 7 – 29 m²:n asuntoja 11 %, yli 30 – 39 m², eli joka neljäs helsinkiläinen asuu alle 40 m²:sissä ja kaiken kaikkiaan 82 % helsinkiläisistä asuu alle 90 m²:sissä asunnoissa. Ja kysytään, missä ovat perheasunnot? Näiden lukujen pohjalta ei liene kenellekään epäselvää, etteikö tarvita asumisväljyyttä lisää.

30.1.2008

Rakennusliikkeet vetosivat voimakkaasti siihen, että kaavamääräykset pakottavat rakentamaan liian suuria asuntoja. Tässä on vuoden 2006 – 2007 myönnettyjen rakennuslupien pohjalta syntyneet asunnot. Luvut osoittavat, että valtaosa asunnoista on yksiöitä ja kaksioita, joista on kerrottu olevan puutetta. Joten kaavamääräykset eivät ole estäneet erilaisten asuntojen syntymistä.

Edelleenkin pitää olla huolissaan riittävien, riittävän tilavien kohtuuhintaisten perheasuntojen tarjonnasta. Asunto-ohjelman päämääriin on nyt lisätty tätä asiaa korjaava kohta. Ympyröidyt kohdat tarkoittavat, että keskimäärin näissä on se suurin lukumäärä.

Tärkeätä on, että asunto-ohjelmaan kirjattu valtuustokausittain tapahtuva arviointi toteutuu ja ohjelmaa myöskin korjataan.

Mielestämme tämä ohjelma antaa hyvät eväät jatkovuosille.

Teen seuraavat ponnet.

Ponsi 1:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii saamaan Helsingille seuraavaan valtion kanssa vuonna 2011 jälkeen solmittavaan aiesopimukseen valtion korkotukemaa vuokra-asuntotuotantoa vähintään 30 %.

Jos tämä hallitus istuu, niin asuntoministeri Vapaavuori tämän varmaan toteuttaa. Kiitoksia jo etukäteen.

Ponsi 2:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki seuraa erityisen tarkasti asunnottomuuden poistamiseksi tarkoitetun ohjelman toteutumista Helsingistä osalta ja raportoi siitä valtuustolle.

Ponsi 3:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää monipuolisesti ja asiantuntijoita hyväksi käyttäen, miten rakentamisen laadunvalvontaa voidaan tehostaa ja miten rakentamisen

30.1.2008

---

ja asumisen kustannuksia voidaan karsia tavoitteena kohtuuhintainen ja hyvälaatuinen asunto ja asuminen.

Ja neljäs ponsi:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti tonttivuokrat ovat kehittyneet 1.10.1980 tekemän päätöksen jälkeen, jotta asumiskustannukset olisivat kohtuullisia.

Liittyy tämän päivän valtuustoryhmille jätettyyn adressiin tonttinvuokrasta.

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinki ei ole mikä tahansa pläntti, vaan juuri asuminen tekee siitä kaupungin.

Piakkoin pääsemme rakentamaan uusia suuria asuinalueita väistyvien satamien tilalle. Näille alueille syntyy rakentamalla oma identiteetti. Nyt on aika urbaanille, kokeilevalle ja uudelle asumiselle.

Kaupunki on paikka, jossa erilaiset ihmiset kohtaavat päivittäin. Jatkossa on joka ikisellä asuinalueella sekoitettava erilaista asumista. Asuntonsa itse omistavan vieressä asuu vuokra-asuja ja läheltä löytyy vaikkapa asumisoikeusasuja. Vihreät eivät kaipa Helsinkiin kultahammasalueita, jonne rikkaat eristäytyvät aitojen taakse todellisesta elämästä.

Kaupunki on paikka, jossa kaikki on lähellä. Vihreiden unelmakaupungissa joka paikkaan pääsee pyörällä tai bussin ja raitiovaunun tasaisessa kyydissä, oman auton voi jättää autokauppaan, päiväkotia ja koulu löytyvät kävelymatkan päästä ja lähikauppaan voi vaikka rullaluistella.

Kaupunki on myös sellainen paikka, jossa on korkiaa ja komiaa asumista, ei mitään nurmijärveläistä piipertämistä keskellä peltoa. Pientaloasuminenkin voi olla kaupunkimaista. Mallia ei tarvitse hakea Pohjanmaalta. Pientaloissa on löydettävä valinnan varaa erilaisille asujille ja osa niistä pitää jatkossa olla vuokra-asuntoja. Se on

30.1.2008

---

kohtuuhintaista pientaloasumista perheille. Suomalaisen asumisen malli perustuu liikaa omistusasumiseen. Pääkaupungissa kysyntä on rajaton, mikä pitää omistusasunnoissa hinnat korkealla.

Vaikka tulevalla ohjelmakaudella rakennetaan paljon, ei merkittävää hintojen alentumista ole odotettavissa. Tästä syystä kaupungin on omilla toimillaan säädeltävä ja tuotettava kohtuuhintaista asumista.

Vihreät ovat erittäin tyytyväisiä siihen, että tämä ohjelma lisää merkittävästi vuokra-asuntotuotannon määrää Helsingissä. Nyt puhutaan jo aivan uudella ulottuvuudella vuokra-asuntojen määrän kasvusta.

Ohjelmaan kirjattu 20 % valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa tarkoittaa noin tuhatta asuntoa vuodessa. Vielä merkittävämpää on, että muut pääkaupunkiseudun kunnat ovat sitoutuneet samaan. Tosin on kuulunut huhuja, että tuotantomäärillä käydään jo päästökauppaa. Kehyskunnat sopivat keskenään vuokra-asuntojen tuotannosta siten, että tavoite täyttyy kokonaisuudessaan. Lisäksi Helsinkiin tulee toiset 20 % valtion aiesopimukseen kirjattua ns. välimuototuotantoa. Nämä asunnot on sidottu vuokra-asuntokäyttöön vain 20 vuodeksi, mutta siinä ajassa ehtii tapahtua paljon. On todennäköistä, että siihen mennessä vuokra-asuntotuotannosta on tullut myös rakennuttajalle automaattisesti kannattava ja kiinnostava vaihtoehto.

Vihreiden ansiosta ohjelmaan kirjattiin, että hitas-järjestelmää jatketaan. Varsinainen vääntö järjestelmän yksityiskohdista tullaan käymään valtuustossa vielä tämän kevään aikana.

Hitas-järjestelmässä on puutteensa, mutta se on ollut myös monelle lapsiperheelle ainoa asumisen muoto, johon on ollut varaa Helsingissä. Siksi järjestelmää on syytä jatkaa.

Kovin erilaisia tavoitteita oli esillä tätä ohjelmaa tehtäessä. Tärkeimmät periaatteet olivat asumisväljyyden kasvattaminen ja kohtuuhintaisuus. Nämä molemmat ovatkin tärkeitä periaatteita.

Hieman jäi kuitenkin vaivaamaan se tapa, jolla kokoomuslainen asuntoministeri käytti valtion ja pääkaupunkiseudun aiesopimusta hyväkseen ja pakotti Helsingin poistamaan keskipinta-alavaatimuksen vuokra-asuntotuotannolta. Se on erittäin lyhytnäköistä.

Emme missään nimessä halua, että tänne rakennetaan vain pieniä vuokra-asuntoja ja suuria omistusasuntoja. Missä sen jälkeen ovat

30.1.2008

---

jälleen ne peräänkuulutetut edulliset perheasunnot?

Rakennuttajien katteet ovat pienten asuntojen tuotannossa. Tässä asiassa vietiin kyllä valtiota ja kokoomusta rakennusteollisuuden narussa oikein urakalla.

Kaupungin vuokra-asuntokannassa on kasvavaa kysyntää myös perheasunnoille. Erityisen tärkeitä ne ovat maahanmuuttajaperheille. Perheet saattavat olla isojakin, eikä omistusasuntoon sijoittaminen ole järkevää ainakaan alkuvaiheessa.

Teen aiheesta seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että vuokra-asuntotuotannossa seurataan perheasuntojen kysyntää vuosittain ja tarvittaessa valmistellaan uusia keinoja ohjata tuotantoa.

Hyvät valtuutetut.

Tätä ohjelmaa ei pidä ottaa kevyesti. 5 000 asunnon keskimääräinen tavoite on todella haastava ja jopa ohjelmakauden alussa mahdoton. On vielä mietittävä, miten tavoitteeseen päästään.

Vihreiden mielestä tavoite tarkoittaa sitä, että kaavoittamisen tehokkuudessa ja alueiden toteutuksessa on päästävä aivan uusille kierrosluvuille. Kaavoittaminen onkin käynnistettävä nykyistä aikaisemmin ja siinä on edettävä johdonmukaisesti. Virkakoneiston on päästävä nopeampiin lopputuloksiin uhraamatta kuitenkaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia ja demokraattista käsittelyprosessia. Myöskään toteuttajilta ei tule sallia minkäänlaisia viivytyksiä. Ei liene salaisuus, että rakennuttajat saattavat itse vaikuttaa aikatauluihin tasatakseen suhdanteen vaikutusta omaan kannattavuuteensa.

Haastavan määrällisen tavoitteen takia on vielä kerran käytävä läpi kaikki alueet ja niiden rakentaminen. Tehokkuutta ja rakentamisen määrää tulee lisätä. Esimerkiksi Keski-Pasilaan mahtuisi nykyisten suunnitelmia huomattavasti enemmän asumista.

Vihreiden mielestä on myös pyrittävä korkeammalle, etenkin esimerkiksi Keski-Pasilassa. Samoin korkeutta on lisättävä Hernesaassa, joka voisi olla Helsingin Manhattan.

30.1.2008

Teenkin asiasta ponnien:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valmisteilla olevien uusien suuralueiden asemakaavojen tehokkuuksien lisäämisen mahdollisuudet kartoitetaan.

Kaikki ei kuitenkaan ole kaupan, kun pyritään suurempiin tuotantolukuihin.

Vihreät eivät tule missään olosuhteissa sallimaan sitä, että nykyisen yleiskaavan viheralueita nakerretaan. Kaupungissa pitää olla riittävä määrä viher- ja virkistysalueita, jotta viihtyisyys säilyy.

Tämä on pidettävä mielessä myös, kun Lounais-Sipoon kaavoitus alkaa. Sipoonkorpeen ei saa mennä seikkailemaan edes kaavoittajan pöydällä. Sipoonkorpi on suojeltava Nuuksioon verrattavana Helsingin itäisenä keuhkona. Kaupungin pitää maanvaihtojen avulla avittaa valtiota perustamaan Sipoonkorven kansallispuisto. Samalla vaihdot antavat mahdollisuuden lisätä rakennuskelpoista maata kaupungille. Tämänsisältöisen aloitteenhan valtuuston enemmistö on allekirjoittanut. Siihen vastattiin, että maanvaihtojen neuvotteluja valtion kanssa voidaan käydä, kun alueliitos saa ratkaisunsa. No nyt alueliitos on saanut ratkaisunsa.

Teenkin ponnien:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki on aloitteellinen valtion suuntaan kaupungin Sipoonkorvessa omistamien maiden maanvaihtoneuvottelujen aloittamiseksi edistääkseen kansallispuiston syntymistä.

Hyvä puheenjohtaja. Muutama sana vihreiden tavoitteista.

Poliittisten neuvottelujen ansiosta - joista kiitän kaikkia siihen osallistuneita - ohjelmaan on tehty joukko hyviä kirjauksia. Seuraavia vihreiden ajamia tavoitteita tulemme seuraamaan erityisen tarkasti:

Merkittävin linjaus on se, että kaupunki selvittää vuoden 2000 alkuun mennessä, millaisin mallein asemakaavamääräysten mukaiset autopaikat toteutetaan siten, että kustannukset kohdentuvat nykyistä suoremmin autopaikan käyttäjille.

Autopaikkojen rakentaminen nostaa tällä hetkellä kaikkien asuntojen kustannuksia. Esimerkiksi Hermannissa autopaikan hinta oli vähän

30.1.2008

---

aikaa sitten 32 000 euroa. Se voi nostaa kustannuksia jopa 300 eurolla neliöltä. Lyhyen lainalaskelman perusteella autoton naapuri maksaa siis lähes 150 euroa kuukaudessa naapurinsa autopaikasta. Tämä on aivan älytöntä.

Jatkossakin autopaikkoja pitää rakentaa, mutta autoilijoiden tulee maksaa paikkansa itse. Selvityksiä autopaikoista on tehty, joten tältä selvitykseltä odotamme enemmän. Kirjauksen mukaisesti nyt on saatava päätöksentekoon ne mallit, jolla autopaikan hinta tullaan erottamaan asunnon hinnasta.

Ohjelmaan kirjattiin myös, että rakennetaan vähäautoisia ja autottomia kortteleita, jotta asukas voi valita oman elämäntyyliinsä mukaisen kaupunginosan. Esimerkiksi Jätkäsaari tai vähintään Hernesaari olisivat hyviä kohteita. Ja kun ne ovat niemessä, pussin perukoilla, mutta erittäin hyvillä joukkoliikenneyhteyksillä varustettuna.

Vihreiden ehdotuksesta ohjelmaan on kirjattuna omina tavoitteinaan myös joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen, josta en voi olla hieman hehkuttamatta seuraavaa kirjausta: "Asemakaavoihin voidaan lisätä määräykset tontikohtaisista polkupyöräpaikkojen vähimmäismääristä."

Nämä polkupyöräpaikat eivät tule nostamaan rakentamisen kustannuksia, vaan päinvastoin. Ne voivat olla lämmittämätöntä tilaa piharakennuksessa, toisin kuin tänä päivänä, kun täysin asumiskelpoista lämmintä tilaa tuhlataan pyörille talojen alakerroista. Tärkeintä on, että jatkossa pyöräilijän tarpeet otetaan Helsingissä huomioon myös rakentamisessa ja yhdyskuntasuunnittelussa eurooppalaisten mallien mukaan.

Hyvät valtuutetut.

Kaupunki voi olla hyvin yksinäinen paikka. Siksi kerrostalorakentamisessa on syytä edistää yhteisöllisiä ratkaisuja. Ketään ei tarvitse pakottaa yhteistoimintaan, mutta talosaunat, yhteistilat ja kerroskeittiöt auttavat ihmisiä tapaamaan toisiaan luontevasti. Tämä voi olla merkittävää tulevaisuudessa, vaikkapa vanhusten yksinäisyyttä vähennettäessä.

Omatoiminen rakennuttaminen ja rakentaminen nostetaan myös uuteen arvoon. Jatkossa kaupunki luovuttaa tontteja myös omatoimiseen kerrostalorakentamiseen ja neuvontaa vahvistetaan.

30.1.2008

On merkittävää, että ohjelmaan on kirjattu rakennusten energiankulutuksen vähentämisestä, jotka on tärkeimpiä keinoja ilmastonmuutoksen torjunnassa. Rakennusten lämmitys ja sähkön käyttö muodostavat lähes kolmanneksen Suomen energiankulutuksesta. Helsinki on vihdoin tiedostanut ilmastonsuojelun tärkeyden asuntorakentamisessa ja maankäytössä. Asuntotuotannossa siirrytään energiatehokkaisiin ratkaisuihin ja matalaenergiarakentamiseen.

Hyvät valtuutetut.

Nyt on lautakuntien aika pitää huolta siitä, että tämän ohjelman linjaukset toteutetaan käytännössä.

Näillä sanoilla Vihreä valtuustoryhmä puoltaa tämän ohjelman hyväksymistä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vaikka minä nyt olenkin täällä toisessa pöntössä, ei se tarkoita, että olen toisella puolella ohjelmaa, vaan tämä on ihan valinta tämän läheisyyden takia.

Maankäytön ja asumisen toteutusohjelma 2008 - 2017 sisältää tärkeitä ja kannatettavia tavoitteita, jotka toteutuessaan merkitsevät monipuolisen asuntotarjonnan edistymistä, asumisolojen paranemista ja asuntomarkkinoiden tasaantumista. Toteutuessaan se merkitsee edelleen Helsingin positiivisen imagon segregatiota estävän kaupunkisuunnittelun ja rakentamisen määrätietoista jatkamista.

Voimme tervehtiä tyydytyksellä, että tänään käsittelyssä olevasta ohjelmasta olemme päässeet varsin laajaan poliittiseen yksimielisyyteen. Muistaa kuitenkin pitää, että ohjelmat ja toteutus kulkevat liian usein omia teitään ikään kuin toisistaan tietämättä ja toisiaan kohtaamatta.

Edellisten asunto-ohjelmien käsittelyissä me vasemmistoliittolaiset kerta toisensa jälkeen ilmaisimme huolestamme kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon osuuden alhaisuudesta. Pahinta on kuitenkin käytännössä ollutkin juuri se, että alimitoitettuihin kohtuuhintaisten

30.1.2008

---

vuokra-asuntotuotantotavoitteita ei ole edes todella yritetty täyttää. Ohjelmista on toteutunut rakennusyhtiöiden kermankuorintatuotanto, mutta esimerkiksi viime vuonna valmistui alle 100 vuokra-aravaa. Tällainen tulos on suorastaan häpeäksi meille päättäjille ja märkä rätti asunnontarvitsijoille ja kauppakamarinkin ajamille työmarkkinoille.

Olemme edelleen sitä mieltä, että niin tässä ohjelmassa kuin hallituksen eri työryhmillä teettämissä asuntopoliittisissa toimenpidesityksissä kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuotantotavoitteet ovat alimitoitettuja.

Hyväksyessämme nyt kuitenkin poliittisten neuvottelujen yhteistuloksen, painotamme yhteistä ja jakamatonta vastuuta ohjelman toteuttamisesta. Valtion tukemalle 20 %:n vuokra-asunto-tuotannolle on kyettävä turvaamaan myös käytännön edellytykset kaikilla rakennettavilla alueilla sekä täydennysrakentamisessa että uusilla alueilla. Tämä merkitsee aktiivisia toimia käytännön ratkaisuisissa, päätöksissä ja toimenpiteitä, joilla vuokra-asuntotuotanto turvataan alueilla, joissa tietyillä tahoilla on jo puhuttu ”hyvien veronmaksajien Helsinkiin hankkimisen yhteydessä”.

Uudet alueet on rakennettava nyt hyväksyttävän ohjelman mukaisesti, ellei muuten, niin kaupungin omin päätöksin, joilla ara-rakentaminen turvataan mm. tonttimaan hintaa säännöstelemällä.

Nykyinen vuokra-asuntotuotannon vähäisyys johtuu osittain voimakkaasta rakennuskustannusten noususta ja rakennusmaan kallistumisesta sekä korkojen noususta. Aina ei siis ole kysymys suurten vuokranantajayritysten haluttomuudesta, vaan tilanne näkyy mitä ikävimminkin myös kaupungin ja kaupunkien omissa tuotantomäärissä. Vuokra-asuntotuotantoon kohdistuva korkotuki on historiallisen alhaalla. Sen sijaan omistusasumiseen kohdistuva tuki on säilynyt ennallaan ja näkyy kiihtyneenä asuntokauppana ja hintakuplana, joka jo USA:ssa puhkesi.

Kun tämän päivän tilanteen valossa kuumentuneilla asuntomarkkinoilla näyttää siltä, että kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto on vaikeuksissa kohonneiden tuotantokustannusten takia, on syytä vakavasti pohtia kaupungin oman tuotantoyksikön perustamista. Omalla rakennusyhtiöllä kaupunki saisi varmasti vipinää rakennusmarkkinoille ja ainakin täyden tiedon pelistä, jolla rakentajat ovat onnistuneet hankkimaan ”kustannuspaineissaan” ennen näkemättömän taloudellisen tuoton.

30.1.2008

Helsingissä asuminen on valtakunnan mittareilla kallista. Tuotannollisten toimien lisäksi meidän tulisikin määrätietoisesti ryhtyä toimiin asumisen hinnan kohtuullistamiseksi. Kaupungin vuokratontilla asumisen pitäisi pitkän ajan kuluessa tulla edullisemmaksi kuin omistustontilla asuminen. Näyttää kuitenkin siltä, että maan ansioton arvonusu pannaan edelleen asukkaiden maksettavaksi. 4 %:n vuosivuokra tontin markkinahinnasta perustuu poliittiseen päätökseen 1970-luvulta, jolloin 5 %:n vuokra alennettiin 4 %:ksi. Yhtä lailla voisimme nyt päättää vuosivuokraksi 2 %, kun kerran näyttää siltä, että kaupunki on ottanut politiikakseen maan täyden arvon perimisen myös asuntotonteilta.

Esitänkin toivomuspontena, että

kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunginhallituksen valmistavan esityksen kaupungin asuintonttien vuokrien laskelmallisten määräysperusteiden alentamiseksi nykyisestä 4 %:sta 2 %:ksi.

Kaupungin asuntojen vuokrapaineita lisää myös epätasapuolisesti toteutettava vuokrantausjärjestelmä. Ei voi olla oikein, että tonttinsa ja asuntonsa jo pariin kertaan maksaneet linoleumilattia-seinäkylmä-kaappivuokralaiset joutuvat rahoittamaan uusasujien parketit, kylmiöt ja asuntosaunat.

Kaupungissa tulisi laajemminkin kuin vain kiinteistöyhtiökohtaisesti selvittää kaupungin vuokratalojen vuokrantausjärjestelmään liittyvät ongelmat. Voidaanko loputtomasti hyväksyä, että toiset vuokralaiset maksavat toisten vuokralaisten kuluja?

Kaupungin vuokra-asuntojonossa on 15 000 hakijasta kaksi kolmannesta yhden tai kahden henkilön asuntoa hakevia.

Tässä mielessä on suorastaan välttämätöntä, että asumisväljyyden kasvutavoitteita - niin hyvä, kannatettava ja suorastaan välttämätön kuin se on - ei kaavamaisesti kuitenkaan määritetä koskemaan kaikkea tuotantoa ja rakentamista. Esimerkiksi 35 - 45 m²:n asunto olisi monen yksinäisen toiveuni ja sitä paitsi säilyttäisi myös asumiskustannukset kohtuullisena. Pienehköjä asuntoja vaativat lisäksi työmarkkinat ja itse asiassa muuttunut väestörakenteemme.

Olen puhunut paljon kaupungin vuokra-asuntoasioista siksi, että käsittelemämme ohjelma ei sisällä kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon strategiaa, vaan tarjoaa vain karkeisjaon eri

30.1.2008

---

asumismuotojen välille.

Lähes kaikissa itseään metropoleiksi nimittävässä kaupungeissa vuokra-asuminen on merkittävä ja kunniallinen asumismuoto, ja näin pitäisi olla myös Helsingissä. Luonnollisesti samalla tulee selvästi nostaa kohtuuhintaista Hitas-tuotantoa ja tarjota myös tätä kautta perheille heidän tulotasoaan vastaava turvallinen asunto.

Asumisolojen parantaminen on haaste rakentajien lisäksi myös suunnittelijoille ja asuntokannan ylläpitäjille. Tänään elämme tilanteessa, jossa yhä useampi kaupungin vuokrakiinteistö joudutaan perusparantamaan. Kiinteistöyhtiöiden valmiudet eivät ole aina kohdallaan, vaan vaadittavat työt ja esimerkiksi puuttuvien hissien rakentaminen aiheuttavat kohtuuttomia kustannuksia asukkaille. Uudessa tuotannossa elinkaarirakentamisen, muuntojouston ja energiatehokkuuden vaatimukset onkin nostettu esiin, mutta vanhassa asuntokannassa on vielä paljon tehtävää.

Kiinteistöjen asuttavuuden ja arvon ylläpitämiseksi tulisikin etsiä uusia keinoja. Yksi tällainen voisi olla kaupungin oman peruskorjausrahaston perustaminen. Sen turvin voitaisiin raskaatkin peruskorjaukset toteuttaa oikea-aikaisina rasittamatta kohtuuttomasti kiinteistöyhtiöitä, jotka voisivat maksaa rahastolainan takaisin useammalle vuodelle jaksotettuna.

Ehdotankin, että

kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunginhallituksen tekemän selvityksen peruskorjausrahaston perustamisesta turvaamaan kaupungin omistaman asuntokannan kohtuuhintaisen asuttavuuden ja arvon ylläpitämiseksi.

Ryhmämme valtuutetut tulevat puuttumaan moneen asumiseen liittyvään asiaan, jotka ajanpuutteen takia tässä puheenvuorossa on pakko ollut jättää huomiotta.

Kestävän kehityksen maankäyttö- ja asumispolitiikka vaatii monentasoista työtä ja päätösuskallusta. Sen sijaan, että pohdittaisiin esimerkiksi oman asuntohankinnan supistamista, tulisi toimia määrätietoisesti olemassa olevan hankintaorganisaation kautta siten, että se voisi omalla toiminnallaan turvata vuokra-asuntokannan säilyvyyden kaupungissa esimerkiksi lunastamalla kiinteistöjä ko. tarkoitukseen. ATT:n toiminnan edelleen kehittäminen tulisi niin ikään turvata ja lisätä sen resursseja turvaamaan nyt hyväksyttävän ohjelman

30.1.2008

---

toteuttaminen.

Hyvät valtuutetut.

Laadukkaan asumisen Helsinki, maankäytön ja asumisen toteutusohjelma on tärkeä asiakirja Helsingin ja lähialueen kehittymisen kannalta.

On tärkeätä, että ohjelma on hyvässä "synkronissa" mm. ilmastosuojelutavoitteiden kanssa. Maankäyttöä ja asumista ei yksinkertaisesti voi enää tänä päivänä erottaa liikenteestä ja ihmisten tarpeesta liikkua. Ohjelma tulee olla esillä aina, kun uutta suunnitellaan ja vanhaa parannetaan. Se tuli olla myös mielessä silloin, kun sijoitetaan työpaikkoja alueelle.

Tulisiko nyt tämän ohjelman hyväksymisen ja Sipoo –päätöksen myötä aika tehdä todeksi Itä-Helsinkiin juhlapuheissa luvatut työpaikat ja –mahdollisuudet?

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack herr ordförande. Ärade fullmäktigeledamöter. Arvoisa herra puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Sfp-gruppen är nöjd med programmet och att med de övriga stadsstyrelsegrupperna har blivit hörda i förhandlingarna.

Den energipolitiska diskussionen som förts får konsekvenser för byggandet och markplaneringen under de kommande åren. Behandlingen av programmen så tätt innebär en utmaning vad gäller de energipolitiska linjedragningarnas inverkan på dagens diskussion. Om investeringarna i energiproduktionen uppgår till flera miljarder, behöver vi en trollkarl för att förverkliga allt. Programmet förutsätter tydligt nya finansieringsmodeller och efterfrågestyrning.

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma ja sen tavoitteet ovat kannatettavia, vaikka 5 000 asunnon vuosituotanto onkin optimistinen. Päämäärä edellyttää paitsi uusia ideoita, myös uusia keinoja rahoittaa ja toteuttaa rakentaminen. Markkinoilla iso toimija on usein pienempi hitaampi. Helsingin on siis hyvä toteuttaa tämä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Virkamiesten on myös osattava palvella luvanhakijoita eikä päinvastoin.

30.1.2008

Valtion ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa solmittu aiesopimus on tervetullut, varsinkin muiden kaupunkien osallistuminen sosiaaliseen rakentamiseen.

Rkp:n ryhmän mielestä suomalainen omistusasumisperinne, koko omaisuuden sitominen asumiseen on kuitenkin monelle ongelmallinen. Pyrkimys lisätä muun kuin julkisen sektorin sijoituskiinnostusta vuokra-asuntomarkkinoihimme on hyvä asia. Toimivat ja monipuoliset vuokra-asuntomarkkinat helpottavat työvoiman liikkuvuutta ja etenkin koulutetun ulkomaisen työvoiman saatavuutta.

Rkp:n ryhmä pitää erittäin tärkeänä sitä, että kaupunki toimii vastedeskin vastuullisena vuokranantajana. Vuokratonteista perittävä vuokra on tarkistettava säännöllisin väliajoin niin, ettei ylivoimaisen suuria korotuspaineita pääse syntymään, kuten nyt näyttää käyneen.

Det går inte att planera fram verksamhet eller förändring. Det offentliga byggandet kan planeras, men allt annat förutsätter vilja och ekonomiska satsningar av personer eller företag. Vi lever i en marknadsekonomi som möjliggör individernas valfrihet. Det går alltså inte att bestämma att ett visst antal människor skall bo i Helsingfors.

Sfp-gruppen anser att bostads- och markplaneringen skall grunda sej på morötter och inte på piskor. Ett respektfullt förhållande till existerande byggnader och miljö är en god utgångspunkt. Så har inte alltid varit fallet t.ex. med planeringen av Björkholmen. Det trivsamma boendet i en känslig havsmiljö på Drumsö får ge vika för massiva planer. Den vackraste infarten till staden, med båthamnar och låg bebyggelse bör respekteras.

För att vända trenden vad gäller skatteintäkternas tillväxt, måste planerna stämma överens med invånarnas förhoppningar. Sfp-gruppen betonar betydelsen av tillräckligt stor planeringsfrihet och mindre detaljerade stadsplaner för att uppmuntra byggande. Sfp hyser förhoppningar om att "självbyggeriet", en litet märklig svensk term, dvs. att det här självbyggeriet skall locka.

Rkp:n ryhmä pitää kirjausta omatoimisen kerrostalo- ja rivitalorakentamisen lisäämisestä hyvänä, monimuotoisuutta edistävänä asiana. Tonttien ja kiinteistöjen luovuttaminen yksittäisille tai yksityisille edellyttää sekä joustavuutta että neuvontaa. Ovathan tämän päivän halutuimmat keskustan kerrostaloalueet syntyneet juuri omatoimisesti rakennettuina. Alunperin asuinkäyttöön rakennettujen asuntojen palauttaminen toimistokäytöstä asunnoiksi on myös

30.1.2008

---

kannatettava asia.

Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään maankäytön ja asumisen toteutumishjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että asunnoiksi rakennettu, mutta rakennusluvan mukaisesti muussa käytössä oleva keskustan asuntokannan koko selvitetään.

Planeringen bör vara invånarinriktad - med invånaren, inte med systemets behov i centrum. Arkitekturens avant-garde lockar, men är sällan ett framgångsrecept. Under det senaste, av modernismen dominerade halvsekllet, har Helsingfors inte lyckats väl med att skapa nya, högattraktiva och trivsamma områden. Låt oss nu hoppas att Mellersta Böle blir det första undantaget och att Sibbo blir juvelen!

Asutuksen hajottaminen yli kahdenkymmenen kilometrin päähän kaupungintalolta idän pelloille ja metsiin edellyttää innovatiivista suunnitteluprosessia. Valtuuston energiapoliittiset linjaukset ja metron jatkaminen edellyttävät tiiviiden asunto-alueiden rakentamista.

Rkp:n ryhmä toivoo, että alueen ominaispiirteet ja säilynyt kulttuurimaisema, jota pääkaupunkiseudulla on enää vähän, huomioidaan. Uusi Itä-Helsinki tarvitsee ihmislähtöistä suunnittelua. Lopputuloksen kaupallinen menestyminen, menestys on oltava mitattavissa.

Teen seuraavan toivomusponnen. Jag gör följande hemställningskläm:

Vid godkännandet av programmet för markanvändning och boende 2008–2017 förutsätter stadsfullmäktige, att man vid planeringen av de nya områdena i Sibbo beaktar existerande kulturlandskap och -miljö, samt verkligen lyssnar till invånarnas önskemål och förslag.

Vid planeringen av de nya områdena är det viktigt att höra vilka faktorer som drivit helsingforsare att flytta ut ur staden med familjen och bygga eget. Är det bristen på bekvämlighet, parkeringsplatser, barnens lekplatser eller dåliga friluftsmöjligheter? Eller handlar det om priserna?

Sipoon suunniteltu partnerimalli, jossa kunta maanomistajan, rakennuttajan ja sijoittajan kanssa yhdessä investoi ja toteuttaa hankkeen, soveltuu hyvin myös pääkaupungille. Kunnan ja yksityisen

30.1.2008

---

toimijan yhteisen intressin etsiminen tuo maankäytön ja asumisen suunnitteluun siitä muuten puuttuvan yhteyden kysyntään. Näin suunnitteluvaiheessa joudutaan selvittämään ja huomioimaan ihmisten toiveet ja unelmat, eikä suunnittelua voida "antaa ylhäältä" ihmisten elettäväksi.

Rkp:n ryhmä toivoo kuitenkin, että aluetta kehitetään niin, että se tulee helsinkiläisten toiveiden täyttymykseksi, puutarhakaupungiksi. Toivomme selkeää yhteyttä olemassa olevaan maisemaan yhdistettynä mahdollisimman suureen suunnitteluvapauteen ja hyviin raideliikennratkaisuihin.

Linjedragningarna innehåller goda förslag vad gäller ett av stadens allra största trumfkort i förhållande till övriga Finland. Äkta stadsboende finns bara i Helsingfors. Dagens urbana stadsbo trivs i centrum även med småbarn, så länge hon har råd och miljön är trivsamt. Att utveckla boendemöjligheterna i närheten av stadskärnan är därför det mest ekologiskt hållbara vi kan göra. De nya utspelen om centrumtunnelns strykning motverkar dock den centrala innerstadens utveckling. Nylandsgatan med fina bostadshus fungerar idag som en genomfartsled och blir ingen attraktiv boendegata utan centrumtunneln. Utan reserveringen för centrumtunneln kan inte innerstadens luftkvalitet förbättras.

Oikeasti kestävä kehitystä edustava asuminen on Helsingissä koko keskusta-alueen asuttaminen ja jo käynnissä tai suunnitteilla olevat satama-alueiden rakentamiset. Kaupunkiin on myös istutettava tarpeeksi hiilidioksidia sitovia kasvavaa puustoa viihtyvyyttäkin parantamaan.

Keskustan asukkailla on usein auto. He ovat maalaisia tai heillä on mökki, jolle he viikonloppuisin ajavat. Perille ei pääse joukkoliikenteellä. Mikäli heidän on valittava auton, mökin ja Helsingissä asumisen välillä, he usein valitsevat Espoon.

Siksi ilmastokeskustelusta huolimatta keskustan asukkaiden paikoitustarpeita ei voida unohtaa, mikäli heidän verotulojaan kaivataan.

Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Vid godkännandet av programmet förutsätter stadsfullmäktige att behovet och tillgången till boendeparkeringsplatser i det centrala Helsingfors utreds.

30.1.2008

Herra puheenjohtaja.

Omistusasuminen kaupungissa ei aina sovi yhteen tämän päivän työkäytäntöjen, erityisesti päätätöiden ja projektitöiden suhteen. Projektihommissa painavien päätätöitä tekevien edun mukaista olisi monimuotoinen vuokra-asuminen.

Ryhmämme pitää hyvänä että Hitas-järjestelmän tulevaisuutta pohditaan, myös hintakeinottelun takia. Kaupungin omalla vuokra-asuntokannalla on keskeinen sosiaalinen merkitys. Asunnoista on pidettävä huolta, mutta kunnostamisessa voitaisiin myös ennakkoluulottomasti etsiä uusia rahoitusmalleja.

Suuri osa kaupungin asukkaista elää yksin tai kaksin.

Uskomme että markkinaviestien kuuleminen kaupunkisuunnittelussa on tärkeää. Siksi pidämme hyvänä, että 75 m²:n keskimääräistä keskipinta-ala vaatimusta on ohjelmassa lievennetty. Tämän lisäksi kannamme huolta isojen, yli 120 m² käsittävien perhe-asuntojen rakentamisesta.

Rkp:n ryhmä kannattaa kaupungin oman rakennussäädännön tarkastamista ja sääntelyn vähentämistä rakentamisen edistämiseksi.

Rkp:n ryhmä pitää ohjelman linjauksia oikeansuuntaisina. Helsingin väestörakennetta ja väestön liikkuvuutta ajatellen tulevaisuuden painopiste pitäisi olla vuokra-asuntomarkkinoiden kehittäminen.

Sfp-gruppen ser ljust på framtiden: Helsingfors är en underbar stad. I framtiden kommer planering och beslutsfattande i allt högre grad att drivas av genuint urbana personer med kärlek för stadsmiljöer och förmåga att trivas bland medmänniskor också i den s.k. "stenstaden" i centrum och i stadens förorter. Här finns en nyckel till respekt för invånarnas förhoppningar och önskningar – bort från en planering där stadsbor "tvingats till" och inte "lockas till" sitt boende.

Herr ordförande.

Under julhelgen i kyrkan träffade jag en bekant från Svenska folkpartiet i Österbotten. Hon och hennes man hade köpt feriebostad på Eirastranden och såg sej nu omkring i stan. De hade övervägt att skaffa en bostad i Spanien, men eftersom sonen bodde i Helsingfors så tänkte de att det var bättre att skaffa den här än i Spanien. Inte

30.1.2008

---

hoppades vi att Eirastranden skulle bli feriebostadsområde för seniorer som inte dras till Spanien, men det är ett exempel som visar tydligt och väl hur vi alla har en större eller mindre valmöjlighet och hur vi också använder oss av den. För oss politiker gäller det att hålla i minnet - vi kan skapa förutsättningar för boende, men vi kan inte styra människors val.

Kiitos. Tack.

Valtuutettu Kolbe

Kunnioitettu puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä tilanteessa, tänään ja nyt, vuonna 2008 joudumme tietenkin arvioimaan poliittisten päätöstemme historiallista merkittävyyttä. Tiedämme, että maankäytön ja asumisen ongelmat tässä kaupungissa juontavat kaukaa eikä niitä yhdellä päätöksellä hetkessä muuteta. Silti uskomme, että on tärkeää, että nyt on saatu yhteinen tahtotila ja saatu tahto vahvan vision taakse. Tulevaisuus rakentuu vain yhdessä tekemisen pohjalta.

Nyt käsitteillä olevasta ohjelmasta voimme lukea kunnianhimoisia tavoitteita ja yhdymme niihin täysin. Ne perustuvat optimistiseen näkemykseen siitä, että kaupungistuminen Suomessa jatkuu ja että Helsinki säilyy elinkeinotoiminnan valtakunnallisena ja itämerellisenä keskuksena.

Keskustan valtuustoryhmä yhtyy ohjelmassa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin.

Koemme tärkeänä sen, että ohjelma pyrkii turvaamaan työvoiman saatavuuden edellytykset aikana, jolloin suomalaiset edelleen ovat liikkeessä ja maahanmuuttajien määrä kasvaa. Elinkeinoiminnan edellytyksiä on siis vahvistettava ja siinä monipuolisella asuntotuotannolla on aivan keskeinen rooli.

Ohjelma tähtää myös asumisen sosiaaliseen monitasoisuuteen. Helsingin asuntotuotannon akilleenkantapää on jatkossakin riittävä asuntotuotanto lapsiperheille. Kaikki toimenpiteet, jotka tähtäävät tämän ongelman poistamiseen ovat tarpeellisia.

Samalla katsomme, että Helsingin pitää korostaa niitä ominaisuuksia, mikä erottaa sen ympäröivistä kehyskunnista. Helsinki on edelleenkin

30.1.2008

---

ainoa paikka Suomessa, joka pystyy tarjoamaan todella urbaania asumisen, asumista, joka ankkuroituu historiaansa ja tarjoaa mahdollisuuden jatkuvuuden identiteetin kokemukselle.

Aikamme suuri suuntaus tulee jatkumaan. Kaupunkimaisen elämänmuodon arvostus lisääntyy, samalla kun kesäpaikkojen ja kakkosasuntojen merkitys kasvaa. Ja tässä kahden kodin – voiko sanoa? - loukussa kaupunkiasumisen toimiva urbaanisuus on aivan keskeinen tavoite.

Helsingin ei pidä kasvattaa asumiskulttuuriaan jäljittelemällä metsälähiötyypistä asumista kehäteiden kauppakeskusten kyljessä. Me pystymme pääkaupunkina parempaan. Kehyskuntien uudisrakennusalueelle joudutaan siksi, ettei ole varaa asua Helsingin arvostetuilla, hyvin suunnitelluilla, vanhoilla tai uusilla asuinalueilla.

Uusi ohjelma tarttuu nyt kaupungin historiaan ja modernisoi menneisyyden hyviä oppeja nykyaikaan.

Valtuustoryhmämme haluaa sitoutua yhteiseen päämäärään, jonka tavoitteena on asumismuotojen moninaistaminen ja omatoimisen kerrostalorakentamisen tukeminen.

Hyvä puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluamme myös muistuttaa, että Helsinki on maan johtava yliopistokaupunki.

Opiskelija-asuntotuotantoa on jatkuvasti uusittava ja ajanmukaistettava. Pääkaupunkiseudulle, joka markkinoi itseään nyt eurooppalaisena tieto- ja informaatiokeskittymänä, syntyy pian huippuyliopisto. Se edellyttää myös uudenlaisia huippuopiskelija-asumisjärjestelyitä.

Siksi esitämmekin seuraavan ponnen:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki ryhtyy yhdessä opiskelijajärjestöjen ja nuorten suunnittelijoiden kanssa selvittämään mahdollisuuksia uudentyyppisen, tulevaisuutta ennakoivan kaupunkimaisen nuoriso- ja opiskelija-asumisen suunnitteluun.

Helsingin historia tarjoaa monia kiinnostavia analogioita. Yksi liittyy noin sata vuotta vanhaan perinteeseemme eli asunto-osakeyhtiöiden

30.1.2008

---

perustamiseen.

Lukuisat vuosina 1895 – 1940 perustetut asunto-osakeyhtiöt ja maayhtiöt urakoivat esiin kivisen Helsingin ja nykyaikaiset esikaupunkialueet, juuri ne alueet, jotka leimallisesti antavat Helsingille hengen. Yhtiöitä perustivat sukupiirit, ammattikunnat, virkamiesverkostot, usein kieliryhmiin jakautuen. Sitten asuntomarkkinoilla, tai asunto-osakeyhtiö-markkinoilla, tapahtui jämähtäminen. Suuret rakennusliikkeet ottivat hoitaakseen yhtiöiden perustamisen, rakentamisen ja ylläpitämisen.

Tervehdimme suurella ilolla sitä, että ohjelma antaa nyt mahdollisuuksia omatoimiselle kerrostalorakentamiselle. Toivomme, että helsinkiläiset rohkaistuisivat toimimaan ohjelman hengessä.

Vuokra-asuntojen jakamisedot haluamme sellaisiksi, että ne ovat vaihtoehto myös keskituloisille perheille.

On monia syitä siihen, miksi kaikki helsinkiläiset eivät halua asua omistusasunnossa. Asuntojen tavoitemäärä, 5 000 asuntoa vuodessa, on varsin kunnianhimoinen eikä ehkä kaikilta osin realistinen nykyisten kaupunkirajojen puitteissa.

MA-ohjelma antaakin mahdollisuuden keskustella pääkaupunkiseudun yhteistyön tiivistämisestä, jopa yhtenäisestä metropolialueesta. Vain se takaa riittävän asuntotuotantoreservin tulevaisuudelle.

Palaan historiaan.

Maankäytön osalta on nyt aika korjata karkeimpia sotien jälkeen tehtyjä virheitä. Suuren muuttoliikkeen aikana suunniteltiin monotonisesti korostamalla betonia, määrää ja tehoa etäällä keskuksesta. Luotiin myös ankara asumiskulttuuri, joka edellytti lainaa ja hidasta kituuttamista pienemmästä asunnosta hieman suurempaan. Helsinkiläinen omistusasuja oli kuin urbaani maaorja: kiinni omistusasunnossaan kovien lainaehtojen vuoksi. Siksi koemme tärkeäksi asumisen monimuotoisuuden takaamisen.

Maan keskustajohtoinen hallitus on Helsingin seudun kuntien kanssa solmiman aiesopimuksen muodossa osoittanut, että se on monin tavoin valmis tukemaan Helsingin seudun tontti- ja asuntotarjontaa.

Maankäyttöön kuuluu asuntotuotannon lisäksi se, että rakennetaan hyviä, toimivia ja viihtyisiä alueita eli eläviä kaupunginosia. Ei riitä, että

30.1.2008

---

saamme uusia asuinalueita, vaan pitää saada myös monipuolisia ja vireitä kaupunkialueita, siellä lähipalveluita, kauppoja, liikkeitä, pienyritystoimintaa sinne, missä ihmiset asuvat ja elävät.

Helsingiläisillä on muitakin kuin asumiseen liittyviä unelmia. Moni haluaisi, jos se olisi helpompaa, avata oman liikkeen, kahvilan, ruokapaikan, pesulan tai pikkukaupan. On löydettävä siis keinoja nostaa päivittäislähipalveluiden palvelutasoa.

Siksi esitämmekin seuraavan ponnen:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki ryhtyy selvittämään keinoja, joilla voidaan luoda paremmat edellytykset elinvoimaisille lähikaupoille, kahviloille ja yksityiselle ravintolatoiminnalle – anteeksi. Pienille kahviloille.

Samalla tavoin kuin kaavoituksessa huomioidaan auton käytölle mahdollisuudet, on turvattava myös sujuva joukkoliikenne.

Näin mahdollistetaan todelliset vaihtoehdot helsinkiläisten liikkumistottumuksiin. Kaupunkien omien palvelujen järjestäminen helpottuu, kun niiden liikenteellinen saavutettavuus paranee. On myös saatava selvä päämäärä, työmatka-ajan inhimillinen kesto. Joukkoliikenteen matka-aika työpaikoille saa olla enintään 40 minuuttia ja asiointimatka aluekeskukseen tai Helsingin keskustaan enintään 20 minuuttia ja tämä sisältää kävelymatkat. Kaavoituksen lisäksi olennaisia on siis joukkoliikenteen palveluaika ja vuorovälijärjestelmä.

Kaavoituksessa ja liikennehankkeissa tulee näin olla selkeät ja mitattavat ympäristötavoitteet. Uuden kaavoituksen ja liikennehankkeiden on vähennettävä autoilun osuutta kaikesta liikenteestä ja vähennettävä asukasta kohden laskettujen Co2-päästöjä ja energian kulutusta.

Hyvät valtuutetut.

Toistan jo täällä monta kertaa sanotun, että Sipoon lounaisosan liitos on MA-ohjelmalle tärkeä ulottuvuus, vaikka alueelle suunniteltaisiinkin vain kolmen tai viiden vuoden tavoitetta vastaava asuntomäärä.

Vielä tärkeämpi Lounais-Sipoo on siksi, että se on Helsingin 2000-luvun näytön paikka, samalla tavoin kuin Töölö oli sata vuotta sitten tai Käpylä vapaussota-kansalaissodan jälkeen.

30.1.2008

Helsingin on osoitettava kaupunkisuunnittelunsa uskottavuus ja näytettävä, että alue haluttiin uuden aikakauden kaavoituksen ja hyvän kaupunkiympäristön rakentamiseksi, ei vain ahneiden, määrällisten tavoitteiden täyttämiseksi. Lounais-Sipoossa voimme nyt näyttää, että mekin pystymme siihen, mitä esimerkiksi Kuopio on jo tehnyt rakentaessaan kestäväen kehityksen periaatteilla saaristokaupunkia.

Näin esitämme kolmannen ponnen:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki ryhtyy selvittämään keinoja, joilla voidaan monipuolistaa Lounais-Sipoon suunnittelujärjestelmiä ja maankäytön ratkaisuja esimerkiksi ideakilpailun muodossa.

Muuten toivomme, ryhmämme toivoo, että historian siivet todellakin suhisevat tänä päivänä ja nostavat Helsingin, sen asuntotuotannon ja maankäytön uuteen 2000-luvun lentoon.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmasta Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä toteaa seuraavaa:

Helsingissä asuntojen hintataso on korkea ja siksi moni ei löydä täältä budjettiinsa sopivaa omistus- tai vuokra-asuntoa. Koska markkinataloudessa kysynnän ja tarjonnan laki on keskeinen hinnan määrittäjä, uusien asuntojen rakentamistahti vaikuttaa merkittävästi siihen, nouseeko vai laskeeko hintataso. Siksi tarvitsemme sitä, että asuntopolitiikka on Helsingin kunnallispolitiikan keskiössä.

Tavoitteiden tulee olla haasteellisia, mutta realistisia. Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä pitää 5 000 asunnon vuosituotantotavoitetta juuri tällaisena haasteellisena tavoitteena. Mutta vähempään emme halua tyytyä.

Pyrkimys tasapainottaa asuntomarkkinoiden toimintaa on oikea, mutta vaikeasti toteutettavissa. Useinhan tilanne on sellainen, että kaupungilla on rahaa samaan aikaan kun yksityisillä on rahaa eli korkeasuhdanteessa hintojen ollessa korkeimmillaan. Kun lisäksi ottaa

30.1.2008

---

huomioon kunnallisen päätöksenteon hitauden, helposti käy niin, että laskukauden halvemmat hinnat ehtivät karata ennen hankkeiden toteuttamista.

Tämän vuoden tammikuun alkua taidettiin kehua kautta aikojen heikoimmaksi Wall street'illä. Suomessa rakennusteollisuuden osakkeista näkee, että niihin latautuu tällä hetkellä paljon negatiivisia odotuksia. Kurssipudotus on ollut kova. Koska pörssi yleensä ennakoi tulevaa taloudellista kehitystä, tästä voisi päätellä, että rakennusteollisuudella on edessään vaikeampia aikoja. Siksi nyt kaupungin olisi hyvä kiirehtiä omia hankkeitaan, jotta olisimme valmiit piankin, jos rakennuskustannukset todella alkavat laskea.

On oikein, että erilaiset väestöryhmät ja elämäntilanteet pyritään aiempaa paremmin huomioimaan asuntotuotannossa ja myös rahoitusmalleja kehitettäessä. Väestöpoliittisesti on perusteltua kiinnittää erityistä huomiota nuorten naisten ja nuorten perheiden asunnon saantiin.

Vanhojen asuinalueiden elinvoimaisuudesta huolehtiminen saa lämpimän tukemme.

On tärkeää muistaa, että riippumatta siitä, rakennetaanko tulevaisuudessa Helsinkiin 3 500, 5 000 tai vaikka 8 000 asuntoa vuosittain, niin suurin osa helsinkiläisistä tulee hyvin pitkään asumaan niissä asunnoissa, jotka on jo rakennettu.

Helsingin kaupunki on tunnettu joukkoliikennekaupunki. Saamme olla siitä ylpeitä. Mutta se ei saa jättää meitä lepäämään laakereillamme.

Vaikka paljon voimme tehdä suoranaisilla joukkoliikennepäätöksillä, niin yhdyskuntarakenne kuitenkin antaa joukkoliikenteelle sellaiset toiminnan kehukset, joista se ei pääse irti.

Siksi tulee pyrkiä eheään yhdyskuntarakenteeseen. On hyvin tarkoituksenmukaista rakentaa perinteistä korkeampia asuinrakennuksia, varsinkin keskeisten joukkoliikennedyhteyksien läheisyyteen.

Jos olisin tarkkaan osannut sen, Vihreiden ryhmäpuheenvuoron sen tietyn ponnen – miten se nyt menikään? – niin olisin voinut kannattaa sitä, mutta se jäi vielä tavoittamatta.

Tämä tarve korkeampiin asuinrakennuksiin, varsinkin keskeisten

30.1.2008

---

joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen, tämä koskee aivan erityisesti kiskoliikenteen eli raideliikenteen asemien lähistöjä.

Mikäli pääkaupunkiseutu olisi yksi kaupunki, alueen yhdyskuntarakenne saataisiin todennäköisesti eheämmäksi.

Ihmisten elintaso on parantunut paljon ja se on myös johtanut aiempaa korkeampaan vaatimustasoon.

Keskimääräinen asuinpinta-ala ihmistä kohden ei toki ole ainoa laadukkaan asumisen kriteeri, mutta yksi keskeisistä kriteereistä se kuitenkin on. Helsingissä on totuttu asumaan ahtaasti ja riittävän kokoisten perheasuntojen löytäminen on ollut vaikeaa. Tilanteen korjaaminen vaatii tavoitteellista toimintaa.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä tukee tavoitetta keskimäärin 75 huoneistoneliömetrin keskipinta-alasta uustuotannossa. Samoin huomion kiinnittäminen elinkaarirakentamiseen, esteettömyyteen, muuntojoustoon ja energiatehokkuuteen ovat kannatettavia painopistealueita.

Yksi keskeinen pitkän tähtäimen kysymys on ikääntyvän väestön määrän voimakas kasvaminen.

Tekniikan ja lääketieteen kehittyessä yhä useampi ihminen voi elää yhä pidempään mielekästä elämää kotona. Niillä ratkaisuilla, joita nyt tehdään, vaikutetaan merkittävästi siihen, saavatko nämä toiveet toteutua, monella ehkä meistä omallakin kohdalla.

Vanhan ihmisen ei ole helppoa enää muuttaa uuteen, vaikkakin esteettömään kotiin. Helposti voi tapahtua, että muutto tapahtuu aikanaan hoitolaitokseen tai vanhainkotiin. On myös syytä ymmärtää, että vanhuutta lähestyvässä ikäluokassa on yhä enemmän sellaisia ihmisiä, jotka ovat teknisesti valveutuneita ja jotka vanhalla iälläkin osaavat luontevasti käyttää niitä elämänlaatua parantavia apuvälineitä, jotka heidän vanhemmilleen olivat vielä liian vieraita. Toki samalla ei saa unohtaa vanhoja tuttuja konsteja, kuten hissiprojektia ja muuta olemassa olevan asuntokannan ja asuinympäristöjen kunnossapitoa ja perusparannusta.

Täydennysrakentamisen tavoitteet monipuolistaa väestörakennetta ja siten turvata alueiden palvelutaso ja tämän täydennysrakenteen läheinen liittäminen joukkoliikenneyhteyksiin ovat oikeita linjauksia.

30.1.2008

Kaiken kaikkiaan Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä on varsin tyytyväinen käsissämme olevaan ohjelmaan. Joten lienee luonnollista, että valtuustoryhmämme kannattaa maankäytön ja asumisen toteutusohjelman hyväksymistä.

Valtuutettu Sademies

Kiitoksia herra puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut, virkamiehet ja muut kuulijat.

Rakennammeko me tätä kaupunkia ihmisille, jotka täällä haluavat asua vai jollekin muulle porukalle, jota emme tunne?

Miksi me rakennamme tiivistä, kun asukkaat haluavat luonnon läheisyyttä? Miksi kaikki röteliköt kaavoitetaan puistoiksi ja parhaat ulkoilualueet asuinrakennukseen. Eikö pitäisi olla päinvastoin?

Ihmiset muuttavat näihin korkeisiin, isoihin kasarmeihin pakon edessä. Pitää saada katto pään päälle, kun ulkona on kylmä. Eivät he sinne halua muuttaa, mutta kun ei ole muuta mahdollisuutta.

Asumisviihtyvyyys näissä asioissa on tiessään. Ja tämä aiheuttaa sitten huomattavia kustannuksia sosiaalipuolelle sekä rikollisuuden kasvamista – löytyy lukuisia tutkimuksia.

Kun sitten nämä tänne, sanon suoraan, slummialueelle pakotetut ihmiset saavat hieman varallisuutta ja mahdollisuuden muuttaa sieltä pois, niin hehän lähtevät. Se on ihan varma. He menevät vehreimpiin maisemiin, niihin maisemiin, mistä he ovat aina olleet uneksineet.

Kun keskikaupungilla oleva asuntoyhtiö hakee ullakkoonsa rakentamislupaa, että saavat sinne muutaman asunnon sinne ullakolla, niin rakennuslupakäsittelyssä määrätäänkin, että sinne piha-alueelle pitää suunnitella muutama kukkalaatikko parkkipaikkojen tilalle. Ne ovat siellä muutaman vuoden nättejä ja sen jälkeen ne ovat hoitamattomina lähinnä rumia. Mutta näin saadaan pysäköintikurjuutta lisättyä. No, se aiheuttaa luonnollisesti sen, että ainakin ne varakkaammat ihmiset suuntaavat kehyskuntiin. Kaupunki menettää verotuloja.

Kun tämä varakas henkilö tulee katsomaan Helsingissä myytäviä asuntoja, hän kiertää aikansa korttelia ja hakee sitä parkkipaikkaa ja kun sitä ei löydä, niin hän suuntaakin sen Bemarkin tai Volvon keulan

30.1.2008

Espooseen tai Tuusulaan tai muualle, jossa on sitä pysäköintitilaa. Jäi hyvä potti saamatta.

Sitten kaavoituksessa tämä liikennekasvatus.

En oikein käsitä tätä autoilijoiden kiusaamista. Pienestä pitäen ihmiset täällä opetetaan rikkomaan liikennesääntöjä. Kun lapsi viedään tarhaan, niin isäpappa tai äiti ajaa sen autonsa siihen tarhan edustalle, mikä on lienee luonnollista. Mutta siinäpä onkin pysäköinnin tai pysähtymisen kieltävä liikennemerkki. No siinä rikotaan sääntöjä. Kun on pikkuisen kiire sinne tarhaan, niin kolmen kympin alueella vedetään viittä kymppiä. Ja taas rikotaan sääntöjä. Lapsi imee äidin maidossaan sitten tämän: liikennesääntöjä voi rikkoa. Sitten pysäköidään jalkakäytävälle, kun käydään pikku ostoksilla. Pysäköidään pyörätielle ja sitten käydään pikku ostoksilla ja taas imetään tätä liikennekulttuurin vastaista käyttäytymistä ihan sen takia, että ei ole pysäköintipaikkoja. Aika järjetöntä toimintaa. Vaikuttaako tämä asumisviihtyvyyteen? Luulen, että aika paljon. Se aiheuttaa yleistä piittaamattomuutta yhteisistä säännöistä ja se näkyy sitten kaikessa.

Aikanaan rakennettiin Herttoniemen Siilitielle slummi. Siitä aiheutui melkoisia sosiaalisia ongelmia rikollisuuksineen. Siinä tehtiin melkoinen moka. Koskelaan tehtiin samanlainen moka. Siellä on edelleen ne ongelmat. Jakomäki ei saanut hyvää arvosanaa sekään. Sanottiin, että se tehtiin pakon edessä. Ja viimeisin moka on Fallkullan alue, jonka jo suunnittelijakin myöntää, että tuli vähän liian tiiviisti rakennettua. Sen lisäksi ne talot ovat kehnosti rakennettuja ja laadultaan kelvottomia. Miksi tätä samaa virhettä on toistettu vuodesta toiseen?

Jotta tämä ei menisi pelkäksi moittimiseksi, tuon esiin Pihlajamäen. Se on kivasti rakennettu. Siellä ihmiset viihtyvät. Miksei voida ottaa oppia siitä? Se ei ole turhan tiivis. Se on puistomainen. Ihmiset eivät halua muuttaa sieltä pois. Tehdään sellaista jatkossa.

MA-ohjelmassa on visio. Helsinki tarjoaa asukkailleen laadukkaita, eri elämäntilanteisiin soveltuvia asuntoja terveellisessä, turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä.

Komeita sanoja.

Minä katsoin hieman vanhentuneesta nyky-Suomen sanakirjasta, että mitä "visio" oikein tarkoittaa. Siellä sanottiin, että visio on harhanäky tai uskollinen harhanäky. Hetkinen, visioitakos me toteutetaan täällä? Harhanäkyjä? **(Välihuuto!)** Tuoreemmasta, mutta nämä ovat näitä

30.1.2008

---

nykyajan selityksiä.

Helsingin Perussuomalaiset tuo nyt nämä asiat esille jatkosuunnittelussa.

Ja muistutamme siitä vielä, että jos 5 000 asuntoa rakennetaan, niin meidän pitää saada siihen vastaavat mestarit, materiaalit ja muut. Jos tällaista suurta urakkaa lähdetään vetämään, niin se nostaa taatusti raaka-aineiden, rakennuskustannusten ja palkkojen kustannusvaikutuksia. Halvalla emme niitä 5 000 kämppää saada, se on ihan varma. Elikkä hintataso tulee nousemaan.

Lopuksi kannatan valtuutettu Björnberg-Enckell'in ponsiesitystä autopaikkojen huomioimisesta myös kaavoituksessa järkevästi.

Kiitoksia teille.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Asumiskustannusten nousu on Helsingin suurin asunto-ongelma.

Sen jälkeen kun vuokrasääntely lopetettiin 1995, ovat vuokrat nousseet keskimäärin lähes 65 % aravatuotannossa ja vapaarahoitteisissa asunnoissa noin 70 %. Omistusasuntojen hinnat ovat samaan aikaan nousseet vielä rajummin, yli kaksinkertaisiksi. Ongelmaa pahentaa aravajärjestelmän alas ajo.

Asumisen pahin ongelma, asumiskustannusten nousu, on tässä ehdotuksessa, Helsingin maankäytön ja asumisen ohjelmaksi sivuutettu kokonaan. "Asumiskustannusten nousun hillitseminen" ei ole edes maininta ohjelman tavoitteissa.

Ehdotuksessa asetetaan tavoitteeksi asuntotuotannon voimakas lisääminen.

Tuotannon, jopa kaksinkertaistamisen tavoitteet tuskin toteutuvat, jos asuntojen vuokrien ja hintojen nousua ei saada kuriin. Onhan Helsingissä jo nyt tyhjiään asuntoja, koska harvoilla on varaa maksaa sellaisia vuokria ja hintoja, joita etenkin isommista asunnoista pyydetään.

30.1.2008

Asumiskustannusten alentaminen suhteessa palkkoihin ja muihin tuloihin on ratkaiseva tekijä myös asumisväljyyden kehitykselle.

Asuntotuotannon lisäämiseen on ilman muuta tarvetta. Mutta onko järkevää tavoitella Helsingin seudun asuntojen määrän kasvattamista yli puolella, nykyisen 600 000 asunnon määrän nostamista aluksi kymmenessä vuodessa noin 125 asunnolla ja jatkossa jopa 950 000 asuntoon, kuten on esitetty? Näin suuri lisäys johtaisi todennäköisesti vaikeuksiin turvata samaan aikaan riittävät palvelut ja viheralueet. Muuttoliikkeen kiihdyttäminen kärjistäisi myös alueellisen kehityksen ongelmia Suomessa.

Hyvät kuulijat.

Toinen suuri ongelma Helsingissä on vuokra-asuntojen riittämätön osuus ja asuntotuotannon painottuminen omistusasuntoihin. Tämä vaikeuttaa erityisesti nuorten, lapsiperheiden ja yleensäkin pienituloisten tilannetta.

Kaupunginhallituksen esitys lisäisi vuokra-asuntotuotannon määrää, mutta johtaisi silti toteutuessaan itse asiassa vuokra-asuntojen osuuden vähenemiseen. Omistusasuntojen määrä kasvaisi vielä enemmän.

Helsingin asuntokannasta on nykyisin 45 % vuokra-asuntoja. Esityksen mukaan seuraavan 10 vuoden aikana rakennettavasta uustuotannosta 20 % olisi valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Ns. välimallin vuokra-asuntotuotantoa, joka vapautuu 20 vuoden kuluttua vapaasti myytäväksi, olisi toiset 20 %. Lisäksi esityksessä viitataan mahdollisuuteen, että joku osa kaupungin vuokrataloista ei ehkä säilyisikään enää vuokratalona niiden vapautuessa aravarajoituksista, vaan voitaisiin myydä.

Omistusasumisen painottuminen on paitsi epäsosiaalista, myös ristiriidassa työmarkkinoiden ja ihmisten elämäntilanteiden kehityksen kanssa. Pätkätöiden yleistyminen ja pakko liikkua työn perässä korostaa vuokra-asuntojen tarvetta.

Tähän ohjelmaan sisältyvä ns. välimalli, jossa siis kaupunki luovuttaa tontit edulliseen ara-hintaan ja rakentaja voi myydä tontit ja asunnot vapaasti 20 vuoden kuluttua, voimistaa keinottelua ja asumiskustannusten nousua pidemmän päälle. Se voi johtaa myös siihen, että asuntotuotantotoimiston on entistä vaikeampi saada rakentajia kaupungin omalle vuokra-asuntotuotannolle.

30.1.2008

Valtion ja Helsingin seudun aiesopimuksessa 3 vuodelle luvatut käynnistysavustukset, 10 000 euroa per asunto, ovat aika halpa hinta siitä, että kaupungin johto on valtuustolta mitään kysymättä sitoutunut sellaiseen malliin, jolla rakennusliikkeet saavat kaupungilta tontteja alehintaan ja voivat myydä tontit ja asunnot myöhemmin isolla voitolla eteenpäin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi suurten aluekokonaisuuksien luovuttamista ns. sopimusrakentajille, sopimusrakennuttajille, kehitys- ja toteutusyhtiöille.

Kuten kiinteistölautakunnan lausunnossa asiasta todetaan, kaupungin mahdollisuudet ohjata toteutusta jäisivät tällöin hyvin pieneksi. Asuntotuotantotoimikunnan ja esimerkiksi Vailla vakinaista asuntoa – yhdistyksen lausunnoissa tuodaan esille myös se, että tällainen malli voi antaa suurille rakennusliikkeille entistäkin vahvemman aseman, vähentää pienten yritysten mahdollisuuksia ja nostaa kustannustasoa.

Markkinoiden vapaus ei ole johtanut rakennusalalla sellaiseen kilpailuun, joka olisi hillinnyt kustannusten nousua. Asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet selvästi nopeammin kuin rakennusalan palkat ja materiaalikustannukset. Samalla kun tuotanto keskittyy, on myös hintojen vedättäminen ja välistä vetäminen härskimpää. Se näkyy rakennusmarkkinoita hallitsevien isojen yritysten ennätysvoitoissa ja toisaalta alihankkijoiden kautta tapahtuvassa halpatyövoiman hyväksikäytössä.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä on jo pitkään esittänyt kaupungin oman rakennusosaston tai rakentamisen liikelaitoksen perustamista. Tällainen helpottaisi kustannusten valvontaa ja voisi hillitä myös hintojen nousua. Kaupungin oman rakennustoiminnan tarvetta korostaa myös lisääntyvä peruskorjaaminen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin rakentamiselle on perinteisesti ollut ominaista suhteellisen matala mittakaava, palvelujen sijoittuminen asuinalueiden sisälle, luonnon läheisyys ja joukkoliikenteen tärkeä osuus.

Kaupunginhallitus esittää nyt tämän linjan muuttamista sillä tavoin, että lisääntyy rakentamistehokkuutta, rakennetaan korkeampia

30.1.2008

---

asuinrakennuksia ja tehostetaan myös vanhojen alueiden rakentamista.

Ohjelman painottuminen omistusasuntotuotantoon ja pientalotuotannon lisääminen ovat lisäksi omiaan voimistamaan alueiden sosiaalista eriytymistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaan ohjelman toteuttaminen edellyttää Kivinokan, Malmin kentän, Koivusaaren ja Vartiosaaren alueiden kaavoittamista pääosin asuntotuotantoon. Se voi nakertaa Sipoonkorven ja Mustavuoren arvokasta metsäluontoa. Esitys avaa myös Kruunuvuoren tieltä Kruunuvuorenrannan ja muiden rantojen rakentamiselle.

Mitä tulee ohjelmassa esitettyyn alueidentiteettien kehittämiseen, SKP:n ja asukaslistan ryhmä korostaa julkisten lähipalvelujen, kuten koulujen, päiväkotien, kirjastojen ja nuorisotilojen yhteisöllistä ja alueiden identiteettiä luovaa merkitystä.

Vanhusten palveluasuntojen kohdalla on kyse kasvavista tarpeista tässä kaupungissa.

Niitä ei pidä jättää yksityisten yritysten varaan. Kaupungin pitää itse rakennuttaa ja rakentaa lisää vanhusten palveluasuntoja.

Myös asunnottomien ja muiden erityisryhmien asuntojen turvaaminen edellyttää kaupungilta lisää omaa tuotantoa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus aikoo päättää tähän ohjelmaan liittyvästä kiinteistöstrategiasta ilman, että se tuodaan valtuuston käsittelyyn.

Meidän ei toki tarvitse täällä käsitellä strategian toteuttamisen yksityiskohtia. Valtuuston pitäisi kuitenkin päättää strategisista linjauksista, kuten tonttien myymisen periaatteesta, tonttivuokrien määräytymisen perusteista ja vuokrantasauksen suhteesta kasvavaan uustuotantoon.

Kaupunginhallituksen esityksessä tuodaan esille tonttien myyminen, mutta ei määritellä sille laajuutta. Ohjelmassa sivuutetaan kokonaan se, että tonttien vuokraaminen on selvitysten mukaan kaupungille pidemmän päälle kannattavampaa kuin myyminen.

30.1.2008

Täällä on jo viitattu siihen, että lukuisat kiinteistöyhtiöiden asukkaat ovat vedonneet valtuustoon kaupungin tonttien vuokrien korotuksia vastaan ja kohtuuttomien vuokrien alentamiseksi. Heidän selvityksensä osoittavat, että Helsingin perimät tonttivuokrat ovat rajusti korkeammat kuin useissa muissa suurissa kaupungeissa Suomessa ja Ruotsissa peritään.

Vuokralaisten keskusliitto esittää lausunnossaan tähän ohjelmaan tonttivuokrien alentamista 2 %:iin arvioidusta myyntihinnasta, kun vuokra nyt on 4 %.

Kaupungin talouden kannalta asuntotonttien vuokrissa ei ole nykyisin kyse valtavista summista. Ne olivat viime vuonna noin 70 milj. euroa. Mutta kun satojen kiinteistöjen vanhat sopimukset ovat tulossa lähivuosina uusittavaksi ja kun uudesta tuotannosta noin kolme neljäsosaa rakennettanee kaupungin maalle, voi kaupunki tonttivuokrilla vaikuttaa asumiskustannusten kehitykseen.

Asuntotuotannon lisääminen edellyttää tuntuvia lisäpanostuksia myös joukkoliikenteen investointeihin ja joukkoliikenteen palveluihin. Erityisesti poikittaisen raideliikenteen kehittämistä pitää kiirehtiä. Ruuhkat ja muut liikenteen ongelmat kasvavat dramaattisesti, jos esimerkiksi raidejokeria aletaan toteuttaa vasta tämän ohjelman toteuttamisen lopuksi. Ruuhkamaksut eivät ole riittävä keino, ellei samaan aikaan paranneta joukkoliikenteen tarjontaa ja edullisuutta.

Arvoisa puheenjohtaja. Toivon, että en ylitä paljoa varattua aikaa.

Esitän lopuksi ryhmämme muutosesitykset - joita on useita, koska emme ole olleet mukana neuvotteluissa – ja eräitä ponsia.

Ensin viisi esitystä:

Esitys 1:

Muutetaan ”Asunto- ja maapoliittiset päämäärät” kohta 1 sivulla 132 kuulumaan:

Lisätään monipuolista asuntotarjontaa, hillitään asumiskustannusten nousua, parannetaan asumisolaja ja tasapainotetaan asuntomarkkinoiden toimintaa.

Esitys 2:

30.1.2008

Lisätään "Ohjelmakauden tavoitteet ja toimenpiteet" –kohdan 1 loppuun sivulle 133 seuraavaa:

Asuntotuotannon määrällisten tavoitteiden toteuttaminen ei merkitse luopumista pääsääntöisesti suhteellisen matalasta luonnonläheisestä rakentamisesta ja julkisten palvelujen samanaikaisesta kehittämisestä.

Esitys 3:

Kohdassa 2 "Hallinta ja rahoitusmuoto" muutetaan toisen lause sivulla 133 kuulumaan:

Uustuotannosta 20 % eli keskimäärin 1 000 asuntoa toteutetaan vuokra-asuntotuotantona, jonka tuotantomuodosta päätetään tarkemmin samassa yhteydessä, kun valtuusto käsittelee kaupungin oman vuokra-asuntotuotannon rahoitusmallia.

Esitys 4:

Kohdassa 9 "Tontinluovutus ja aluekokonaisuuksien toteuttaminen" poistetaan sivun 137 viimeinen kappale.

Ja viimeinen vastaesitys 5:

Kohdan 15 toisen kappaleen toinen lause sivulla 140 muutetaan kuulumaan:

Aravarajoituksista vapautuvat asunnot säilytetään kaupungin vuokra-asuntokäytössä.

Lopuksi ponnet.

Aluksi haluan kannattaa valtuutettu Anttilan täällä jo aiemmin tekemää pontta.

Omani koskee hieman samaa asiaa.

Ensimmäinen ponsi:

Kaupunginvaltuusto antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi selvittää, millaisiksi kaupungin tonttivuokrat ovat muodostuneet valtuuston 1.10.1980 tekemän päätöksen perusteella, teettää vertailu muiden suurten kaupunkien tonttivuokriin Suomessa ja muissa pohjoismaissa sekä

30.1.2008

---

tuoda valtuustolle esitys tonttivuokrien kohtuullisista ja tasapuolisista määräytymisperusteista.

Ponsi 2:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman toimeenpanossa ja seuraavassa investointiohjelmassa vanhusten palveluasuntojen rakentamisen lisäämisestä osana kaupungin vuokra-asuntotuotantoa.

Ponsi 3:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus turvaa asunto-ohjelmakauden aikana erityisryhmien, kuten vaikeavammaisten, lastensuojelun asiakkaiden, perhekriisiasiakkaiden ja pakolaisten asuntojen järjestämisen tarvetta vastaavasti.

Ponsi 4:

Kaupunginvaltuusto antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi selvittää mahdollisuuden perustaa erityisesti kaupungin vuokra-asuntojen rakentamista ja kiinteistön peruskorjaamista varten kaupungille rakentamisen liikelaitos tai muu rakentamisen yksikkö.

Ponsi 5:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Lounais-Sipoon kaavoituksessa turvataan Sipoonkorven suojelualueen ympärille riittävän laaja vihervyöhyke.

Ponsi 6:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että maankäytön ja asumisen ohjelmaa toteutettaessa ei rakenneta uusia rantoja.

Ja lopuksi ponsi 7:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta

30.1.2008

---

varaamaan investointisuunnitelmissa riittävät määrärahat joukkoliikenteen järjestämiseen rakennettavilla uusilla alueilla ja kiirehtimään erityisesti poikittaisen raideliikenteen hankkeita.

Kiitoksia puheenjohtaja kärsivällisyydestä.

Tulevaisuudessa toivon, että kaikki ryhmät voivat osallistua neuvotteluun. Ehkä silloin näitä vastaesityksiä tulee vähemmän. Kiitos

(Puheenjohtajan välikysymys.) Anteeksi. Sanoin huolimattomasti.

Ponsi, jonka numeroa ei nyt muista, mutta koski tonttivuokrien vertailun selvitystä.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun puhumme asuntopolitiikasta ja siitä, millä keinoilla saamme lisää asuntoja ja ennen muuta lisää kohtuuhintaisia asuntoja Helsinkiin, puhumme helsinkiläisten kannalta aivan oleellisesta asiasta.

Nimittäin valtaosa meistä helsinkiläisistä eläisi ja voisi huomattavasti paremmin, jos niin suuri osa käteen jäävistä tuloista ei menisi asumiseen, on sitten kysymys vuokralla asumisesta, omistusasumisesta tai näiden välimuodosta. Ei ole ollenkaan poikkeuksellista, että jopa 60 – 70 % käteen jäävistä tuloista menee asumiseen. Tämä on kohtuuttoman paljon. Kohtuullista varmaan olisi, että puhuttaisiin pikemminkin 20 – 30 %:in osuudesta kuin siitä, mikä nyt on pahimmillaan.

Siksi on tärkeää ja hyvä, että kaupunki on ottanut nyt kunnianhimoisen tavoitteen 5 000 uudesta asunnosta Helsinkiin vuosittain. Ainoa tapa kuitenkin puuttua asumisen hintaan on se, että rakennamme lisää asuntoja, jotta asuntoja on riittävästi tarjolla.

Tärkeää on myös, että samalla kun rakennamme paljon uusia asuntoja, pidämme huolta siitä, että Helsinki säilyy edelleen vihreänä kaupunkina, luonnonläheisenä kaupunkina, kaupunkina, jossa on lähellä alueita, joissa liikkua.

Sen vuoksi on järkevää, että rakennamme tiiviisti. Tiiviisti rakentamalla

30.1.2008

---

me voimme säilyttää sellaisia paratiiseja, kuten Kivinokan, Vartiosaaren. Voimme jättää tällaiset paikat rakentamatta. Voimme jättää tärkeät kalliot, puistot rakentamatta, kun rakennamme tiiviisti sinne minne me rakennamme.

Haluan nostaa esille yhden asian, joka erityisesti mielestäni olisi tärkeitä, että huomioisimme jatkossa asuntopolitiikassamme.

Nimittäin osaomistusasuminen on Helsingin kaupungissa hyvin vähäistä. Se on jäänyt vähälle. 1990-luvun loppupuolella jonkun verran tuli osaomistusasuntoja, mutta sen jälkeen tuotanto on lopahtanut.

On tärkeää, että on sellainen mahdollisuus esimerkiksi nuorilla lapsiperheillä, että he kohtuullisen pienellä summalla pääsevät kiinni omistusasumiseen ja pikku hiljaa vuokran tavoin maksavat omaa asuntoaan pois. Tämä on aito ja reaalin mahdollisuus, kun puhutaan siitä ongelmasta, että lapsiperheillä ei ole riittävän isoja asuntoja ja jos asuntoja on, niissä ei ole varaa asua, on kysymys sitten vuokra-asumisesta tai omistusasumisesta. Osaomistusasumisessa on se hyvä puoli, että pääsee varsin pienellä osuudella kiinni siihen asumiseen, turvalliseen omaan asumiseen ja pystyy muuttamaan riittävän isoon asuntoon. Suomalaisen asuntopolitiikan se hullu puoli on se, että silloin kun tarvittaisiin niitä kaikkein isoimpia asuntoja, silloin kun on eniten lapsia, niin silloin usein on aika vähän kuitenkin sitä käteen jäävää tuloa, ei ole varaa asua niin isosti kuin on tarpeen ja sitten siinä vaiheessa, kun on lopulta maksettu ne asuntolainat 50 – 60 vuoden iässä, kun lapset ovat muuttaneet pois, niin on se iso asunto käytössä.

Eli toivoisin, tässä on mainittu, mielestäni se on tärkeitä, että tässä on vuokra-asumisen ja hitas-asumisen - jotka ovat näitä tärkeitä tapoja - rinnalla asumisoikeusasuminen ja osaomistusasuminen. Toivoisin, että näihin panostettaisiin erityisen paljon.

Toinen asia, en muita halua nyt nostaa esille, on se, että tässä meidän ohjelmassamme on paljon meren rannoilla, tai ohjelmakauteen sisältyy paljon upeita merellisiä tulevia asuinalueita: Hermanninranta, Sörnäistenranta - joka oli tänään osayleiskaavassa – Jätkäsaari, Laajasalon öljysatama. Niissä on tärkeitä se, kun aletaan rakentamaan ensinnäkin se, että on näitä kaikkia mainittuja asumismuotoja. On vuokra-asuntoja, nimenomaan kohtuuhintaisia sellaisia, on osaomistusta, on asumisoikeutta, on hitasia.

Mutta toinen sellainen erittäin tärkeä asia on se, miten me ne rakennetaan. Erityisesti kysymys tulee silloin, kun on Jätkäsaari tai

30.1.2008

Laajasalon öljysatama eli Kruunuvuoren alue, se, miten aletaan rakentamaan asuinalueita, aloitetaanko rakentamaan rannasta vai aloitetaanko rakentamaan rantaan päin. Nimittäin, jos aletaan rakentamaan keskeltä rantaan päin, se merkitsee sitä, että ensimmäisenä muuttavat asukkaat joutuvat asumaan vuosikausia jatkuvan rakennustyömaan, rekkarallin keskellä. Tästä on huonoja esimerkkejä. Itse asun Herttoniemen rannassa. Ne, jotka ovat ensimmäisenä muuttaneet Herttoniemenrantaan, kertovat kauhulla sitä, mitä se oli, kun jatkuvasti, vuosikausia rakennustyömaan kuorma-autot jyrisivät ohi, kun se tehtiin toisella tavalla.

Nyt meillä on nämä muutama alue, jotka rakentuvat sillä lailla, josta ei ole hirveän helppo löytää sitä, ei ole monta, esimerkiksi Jätkäsaarella tai Laajasalossa, niin sinne ei voi moneen suuntaan rakennustyömaan liikennettä suunnata. Eikö silloin olisi järkevää aloittaa rakentaminen rannasta, jolloin se olisi rauhallisempi alue ja sitten siirtyä siitä toiseen suuntaan eikä toisin päin? Tämä siinä vaiheessa, kun alamme esimerkiksi osayleiskaavoja ja sitten asemakaavatasolla toteuttamaan, olisi hyvä, että aloitettaisiin rannasta ja lähdetäisiin sieltä päin tekemään asemakaavaa ja sitä kautta rakentamista eikä toisin päin.

Ja lopuksi haluan tukea kaikkia valtuutettu Saarnio tekemiä ponsiesityksiä.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä taas aloitan tukemalla valtuutettu Rautavan tekemää erinomaista pontta.

Tässä projektissa, mitä me nyt käsittelemme, ohjelmassa on paljon hyvää. Nimenomaan vastuun jakaminen koko metropolin alueelle, jossa valtiovalta on ollut selkeästi oman tahtonsa kanssa mukana ja myöskin selkeät määritelmät määristä, hallintamuodosta, rahoituksesta ja sitten sopiva määrä kohtuuhintaista vuokratuotantoa, joka tähän on sisällytetty. Nämä ovat kaikki tervetulleita asioita.

Muistan hyvin sen ajan, kun me teimme näitä ohjelmia ja niistä siihen aikaan, ne eivät olleet realistia, joskus kymmenen, viisitoista vuotta takaperin ja kukaan ei valvonut niiden toteutumista oikeasti. Emme me ainakaan itse.

30.1.2008

Nyt näissä tavoitteissa on hyvää realismia. Nyt meillä on tarve ja mahdollisuus myös valvoa tätä toteutusta. Senhän opetti jo Lenin, että luottamus on hyvä, mutta kontrolli vielä parempi. Veljet siellä muistavat ja siskot tämän kyllä. Tosin sen verran nuorta väkeä on, että tuskin olette tavanneet. Mutta kumminkin.

Itse tähän muuhun osioon.

Asuntovälitys ja asunnonjako. Senkin uudistus on erittäin tervetullut asia.

Toivon itse sitä, että näissä tulorajoissa ja muissa ehdoissa voidaan saavuttaa sellaisia tuloksia, jotka mahdollistaa myös ihan tavallisten helsinkiläisten mahdollisuudet saada olla mukana tässä jakoprosessissa.

Sen sijaan en ymmärrä oikein, että on kirjattu asuntohankintayhtiön osalta vaan, että on tarve selvittää sitä, mutta ehkä se on alku, nimittäin asuntohankintayhtiön kautta ei synny uusia asuntoja. Se on se, joka tekee siitä vähän niin kuin sanoisinko osittain tarpeettoman.

Tämähän ottaa kantaa liikenteeseen myöskin.

Me olemme itse Kokoomusryhmässä vahvasti sitä mieltä, että joukkoliikenne, sitä pitää suosia. Se pitää tehdä halutuksi. Ja kevytliikenne on toinen asia, joka meidän listalla on nousemaan päin. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että me voimme nyt osallistua suunnitteluun ja se tekee välttämättömäksi se seikka, että ilmasto omalta osaltaan sen ympärivuotisesti mahdollistaa. Me emme kuulu pyöräteiden vastustajiin, päinvastoin kun eräät täällä nyt kikattavat mahdollisesti. Henkilöitä en tiedä. Tuli palaute heti.

Mitä sitten tulee autopaikkoihin.

Täällä on puhuttu siitä, että autopaikat entistä selkeämmin pitäisi saada niiden käyttäjien piikkiin.

Tästä asiasta olen osittain samaa mieltä, sillä silloin kun ne sijaitsevat tontilla ja aiheuttavat selkeän investointikustannuksen itse taloyhtiölle, niin siinä yhteydessä se on enemmän kuin perusteltua. Olenkin aina ihmetellyt, miten asunto-osakeyhtiöissä on varaa vuokrata lämmintä autotallitilaa, autopaikkaa hintaan 35 euroa kuukausi tai jotain muuta, joka on aivan naurettava eikä vastaa sen enempää käyttö- kuin sen lämmittämisen- kuin sitten muuta arvoa, kun autohallipaikkoja myydään

30.1.2008

---

vapailla markkinoilla helpostikin 50 000 euron hintaan.

Sen sijaan autopaikkanormiston suhteen tulisi uudistaa tätä niin, että laskentaperusteena ei olisi rakennuksen neliömäärät, vaan pikemminkin ovien lukumäärä ja siitä laskettaisiin joku suhdeluku, sillä per asunto arviointi on varmasti lähempänä totuutta.

Kohtuuhintaista rakentamista ilman huteraa laatua? Miten tämä toteutetaan?

Me olemme lukeneet lehdissä viime aikoina siitä, että mm. Arabianrannassa seurataan telkkarilähetyksiä, joissakin asunnoissa ämpäri sylissä, koska katosta tulee vettä sisään. Tämä ei voi olla millään tavalla eduksi meidän rakennusteollisuudellemme, mutta ei myöskään valvonnalle eikä suunnittelulle. Tässä on tapahtunut vakavia laiminlyöntejä tällä puolella.

Kohtuuhintaisuuden määritelmä olisi myös hyvä selkeyttää.

Torontossa Kanadassa se määriteltiin lyhyesti sanottuna niin, että 30 % käytettävissä olevista tuloista muodosti eräänlaisen rajan, että silloin se on kohtuuhintaista, kun enempää ei mene asumiseen.

Tässä ohjelmassa tiivistäminen ja kaupunkimaisuus ovat hyviä asioita. Sitä pidämme selkeästi tavoiteltavana, että kaupunki näyttää kaupungilta.

Hyvät valtuutetut, arvoisa puheenjohtaja.

Seuranta on avainasemassa, ettei meille käy niin kuin monta kertaa aikaisemmin, että meillä on hyvää tahtoa, mutta sitten jossain kohti sitten kuitenkin sen verran suksi lipsuu, että saavutukset jäävät aikalailla vähäiseksi.

Emme halua tehdä tässäkään asiassa, eikä varsinkaan tässä tärkeässä asiassa minkäänlaisia tyhjiä päätöksiä.

Sitten, mitä siihen Sipoon siivuun vielä tulee, joka liitetään kohta Helsinkiin, niin kyllä se aika ohkaiseksi siinä jäi. Olisi varmaan syytä jatkaa vielä senkin alueen laajentamispohdintaa kohti itää, kohti Porvoota, josta käy toissä Helsingissä merkittävä määrä ihmisiä.

Ja ihan lopuksi toteaisin, että koko tästä illasta, koko tästä tammikuusta, jota jotkut nimittävät supertammikuuksi, niin kyllä tässä

30.1.2008

---

vaalivuoden agendaksi on ollut aikalailla tavaraa, että seuraavan kerran, kun näitä pohditaan, niin ehkä tasaisempi vauhdinjako palvelee lopputulosta paremmalla tavalla.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Olen samaa mieltä aiempien puhujien kanssa siitä, että käsittelyssä oleva ohjelma on varsin onnistunut ja tasapainoinen.

Vaikka sen otsikossa puhutaan maankäytön ja asumisen ohjelmasta, yhdyin valtuutettu Anttilan käsitykseen, että tämä on lähempänä asunto-ohjelmaa kuin maankäyttöohjelmaa.

Tässä pyritään saamaan aikaan aika iso muutos Helsingin asuntorakentamisessa ja erityisen kunnianhimoinen tavoite on nostaa hyvin lyhyessä ajassa asuntotuotanto kaksinkertaiseksi. Täytyy kuitenkin kysyä, onko meidän koneistomme tähän valmis? Meillä, kun katsoo esimerkiksi tämän kokouksen asialistaa, niin asiat etenevät hieman väärässä järjestyksessä.

Jos ajatellaan tätä kymmenen vuoden aikana, 50 000 asunnon tavoitetta, se nojaa hyvin pitkälle siihen, että satamalta vapautuville alueille saadaan merkittävästi rakennettua. Se nojaa täydennysrakentamiseen. Ja nyt kuitenkin erityisesti näitten ns. uusien suuralueiden suunnittelu on jo varsin pitkällä ennen kuin tämän ohjelman linjaukset on olleet edes luonnostelussa tai saati, että tulleet täällä hyväksytyksi. Ja voi olla niin, että niitten suunnitelmien muuttaminen tai edes pieni viilaaminen on vaikeaa, vaikka tässä nyt tänä iltana ja varsinaisesti kahden viikon päästä asetamme tällaisia kovia tavoitteita.

Tämä käy ilmi Kalasataman osayleiskaavassa, jota täällä arvosteltiin jopa liiankin tehokkaaksi. Se on ehkä päinvastoin, hieman liian väljä ja ehkä enemmän kauttaaltaan matala ja jatkaa tätä meidän tietynlaista lievän tehottomuuden perinnettä kuin että toisi varsinaisesti lisää tehokkuutta tai uudenlaista tehokkuutta meidän rakentamiseemme. Samoin pyrkimykset Jätkäsaaren maankäytön tehostamiseksi tai täälläkin esiin tullut ajatus siitä, että Keski-Pasilaan saataisiin lisättyä asumista toimitilarakentamisen kustannuksella kenties, niin nämä saattavat jäädä hurskaiksi toiveiksi, jollei nyt jo ohjeisteta valmistelua määrätietoisesti siihen, että nämä MA-ohjelman linjaukset ohjeistavat

30.1.2008

---

myös näiden menossa olevien hankkeitten suunnittelua.

Toinen suuri kysymysmerkki tämän ohjelman toteutumiseen liittyy siihen, missä aikataulussa nämä suuralueet rakentuvat.

Meillä on ollut tapana tehdä ehkä liiankin läheistä yhteistyötä rakennusliikkeitten kanssa sillä tavalla, että on sopivasti annosteltu tonttien luovuttamista, sopeutettu se tuotannon sen hetkiseen odotukseen ja annettu ikään kuin rakennuttajien annostella valmiita asuntoja markkinoille, jotta hintakehitys on heidän mielestään riittävän vakaata, tarkoittaa sitä, että hinnat eivät ainakaan pääse laskemaan, ettei tavaraa tule kerralla liikaa myyntiin.

Jos haluamme saada keskimäärin 50 000 asuntoa valmiiksi, niin tähän tuotannon itseään ohjaavaan logiikkaan pitäisi myös puuttua ja pyrkiä nopeuttamaan näitten alueitten rakentumista.

Sinänsä pidän hyvänä ajatusta, että voisimme luovuttaa myös isompia kokonaisuuksia kerralla. Mutta se edellyttää sitä, että emme tingi siitä periaatteesta, että sekoitamme erilaisia asuntotyyppejä näillä alueilla. Se edellyttää sitä, että näitten kumppanien kanssa sovitaan sitovasti aikataulusta, jotta kaupunki ikään kuin vahtii siitä, että isommatkin osa-alueet rakentuvat. Se vaatii siis hyvin tarkkaa ja huolellista menettelyä siinä vaiheessa, kun sovitaan tonttien luovuttamisesta, tai näitten isompien osa-alueitten luovuttamisesta. Tästä meillä ei ole kokemuksia. Mutta meidän täytyy kyetä luomaan riittävän varmat keinot ohjata sitä rakentumista myös näillä alueilla. Emme voi luovuttaa kaikkea suunnitteluvaltaa näille kumppaneille.

Sinänsä yksi mahdollisuus, mikä näihin isojen osa-alueitten luovuttamiseen kerralla sisältyy on siinä, että voisimme käyttää enemmän rakennusliikkeitten osaamista ja kekseliäisyyttä kerrostaloasumisen kehittämisessä.

En oikein usko, että kaavoittajan pöydällä ollaan kaikkein parhaimmalla tavalla kiinni siitä mitä tämän hetken asunnon ostaja kaipaa tai mitä uusia ideoita voitaisiin kerrostaloasumiseen tuoda. Meillä on ihan hyviä tapoja käyttää suunnittelukilpailuja näissä, mutta voisimme vielä ehkä rohkeammin antaa sopivia vapauksia näitten isompien alueitten toteuttajille ja hyödyntää myös yksityisen sektorin osaamista suunnittelussa.

Erityisen tärkeää on se, että seuraamme sitä, että ohjelmaan kirjatut tavoitteet myös toteutuvat. Tämä perheasunto-ongelma on todellinen

30.1.2008

---

myös vuokra-asuntopuolella. Ja vaikka pidän hyvänä, että olemme sitoutumassa seudun aiesopimukseen, on todellakin perusteita sille, että seuraamme, miten vuokra-asuntojen kysyntä kehittyy ja – **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** – ja että emme liikaa yksipuolista Helsingin asuntokantaa entisestään.

Arvoisa puheenjohtaja.

Näillä kehuilla saatesanoilla kannatan valtuutettu Moisio ponsiesityksiä.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnä haluan kannattaa valtuutettu Anttilan kaikkia neljää toivomuspontta.

Puhun hieman kaupunkirakenteesta.

Viime viikolla pidetyssä energiakeskustelussa särähti korvaani parissakin puheenvuorossa sensuuntainen maininta, että Helsingin kaupunkirakenne on hyvä.

No, asia riippuu siitä, että mihin verrataan. Jos vertaamme Espooseen, meillä on erittäin hyvä kaupunkirakenne. Mutta jos vertaamme muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin, lienee aika vaikea löytää runsaan puolen miljoonan asukkaan kaupunkia, joka olisi niin harvaan asuttu kuin Helsinki. Osa tästä johtuu maantieteestä, jolle emme voi mitään. Tämänhän totesi jo Josef Stalin, kun hän neuvotteli poliittisluontoisista konkreettisista kysymyksistä J. K. Paasikiven ja Väinö Tannerin kanssa vuonna 1939.

Nyt kun valtuutettu Bogomoloff mainitsi täällä Lenin'in ja minä Stalin'in, niin – ja täällä on vielä puheenvuoroja jäljellä, niin ehkä loputkin neuvostojohtajat tulevat esille.

Ensinnäkin:

Helsinki, tai sen liikekeskusta, sijaitsee ahtaalla niemellä, missä laajeneminen on voinut tapahtua vain maan suunnassa. Toisaalta laajenemista ovat haitanneet muissakin suunnissa meri ja merenlahdet. Ne tietenkin tekevät Helsingistä viehättävän merellisen kaupungin,

30.1.2008

---

ainakin hyvällä säällä. Toisaalta ne aiheuttavat välimatkojen, siis työmatkojen ja asiointimatkojen pidentymistä. Esimerkiksi minä, joka asun Vuosaassa, asun neljän sillan takana.

Helsingin rakenteessa on ikävä kyllä jälkiä kuuluisasta Smith & Polvisen –liikennesuunnitelmasta. Sen idea oli – kärjistetysti sanoen – että rakennetaan metsien keskelle nukkumalähiöitä, joista asukkaat moottoriteitä pitkin kurvailevat töihin Helsingin keskustaan. Tämän ongelman paikkailu, esimerkiksi metroverkostoa täydentämällä, on kallista ja pahasti vielä kesken.

Jos katselemme Helsingin karttaa ja hahmotamme, missä on maantieteellinen, siis huomataan, maantieteellinen Helsingin keskus, niin se sijoittuu jonnekin Vanhankaupunginlahden ja Viikin alueen tienoille. Sinnehän Helsinki aikoinaan perustettiin, mutta valitettavasti Kristiina kuningatar ei ollut tarpeeksi kaukonäköinen ja siirsi kaupungin ahtalle niemelle. Tämä hallitsijan päätös tietääkseni johtui Helsingin porvareitten vaatimuksesta.

Mitä meillä on Helsingin maantieteellisessä keskustassa? Siellä on 250 ha luonnonsuojelualuetta. Siellä on myös maanviljelystila, Viikin koetila, jonka pinta-ala on 270 ha, josta peltoa 175 ha. Karjaa käyskentelee Helsingin keskustassa 140 pöytä. Nämä nautatiedot ovat vuodelta 2006. Aika harvinainen tilanne maailman pääkaupunkien joukossa.

Jos nyt joku kohottelee kulmiaan, että ehdotanko luonnonsuojelualan poistamista ja nautojen karkottamista, niin sanon, etten tietenkään. Olenhan minä Vuosaassaakin tottunut nautoihin. Halusin vain tuoda tämän seikan esille eräänä tekijänä, joka hajauttaa Helsingin kaupunkirakennetta.

Hajautunut rakenne on tietysti pahin Helsingin ympäryskunnissa. En puutu sen kummemmin tähän asiaan. Se on Sipoo –kysymyksen yhteydessä käsitelty niin monta kertaa. Totean vain, että Lounais-Sipoon tuleminen osaksi Helsingin kaupunkirakennetta on erinomainen asia.

Asunto- ja maapoliittinen asiakirja on mielestäni varsin hyvä. Varsin monet tavoitteet ovat kuitenkin aikalailla yleisluontoisia.

Äsken puhuin yhdyskuntarakenteesta. Ohjelmassa todetaan, että yhdyskuntarakennetta eheytetään. Siinä jää kyllä kysymään, miten?

Sitten eräs seikka, johon olen joutunut kiinnittämään huomiota

30.1.2008

---

nimenomaan Vuosaassa, jossa paljon rakennetaan.

Olen siellä monelta taholta kuullut, että uusissa asuinrakennuksissa on paljon rakennusvirheitä. Täällä eräissä puheenvuoroissa on näistä jo mainittukin. Erityisesti Vuosaaren kerrostaloissa, jotka ovat meren ja varsinkin avomeren yhteydessä, rakenteiden läpi tunkee kosteutta. Muistini mukaan samanlaisia ongelmia oli aikoinaan Katajanokalla. Muitakin laaturvirheitä esiintyy.

Kysymys on varmaankin useasta tekijästä. Uskoisin, että suunnittelu on hyvää, mutta työ on pilkottu moniin aliurakoihin eikä johto ole riittävästi yksissä käsissä. Työvoima on ulkomaalaista, useita eri kieliä puhuvaa, mikä saattaa aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Nyt kun me tähtäämme suureen asuntorakentamisen volyymin kasvattamiseen, asia olisi pyrittävä kohentamaan. Kaupungin rakennusvalvonnalla on tässä tärkeä rooli. Se on tärkeä toimija, joka voisi nykyistä enemmän – **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** – kiinnittää huomiota rakennusvirheisiin ja niiden torjuntaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ponsi vain lopuksi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että rakennusvalvontaa tehostamalla sekä muilla mahdollisilla toimilla pyritään vähentämään viime aikojen rakennustuotannossa varsin runsaana esiintyneitä rakennusvirheitä.

Valtuutettu Pajamäki

Yritän noudattaa arvoisan puheenjohtajan vienoa, hyvin perusteltua toivetta.

Yksi erityishuomio ohjelmakauden tavoitteista ja nimenomaan yhteisvastuullisesta asuntopolitiikasta.

Mitä tulee nimetyille ryhmille varattuihin tontteihin, opiskelija-asuntojen suhteen asunto-ohjelma on siinä hyvä kuin se on ollut missä tahansa muissa kysymyksissä, eli täällä sanotaan selvästi, että opiskelija-asuntoja rakennetaan vähintään 100 asuntoa vuodessa.

Jonot ovat tällä hetkellä kovat. Kansainväliset opiskelijat tulevat

30.1.2008

---

syömään itse asiassa suurimman osan tästä tarpeesta. Joten tämä on perusteltu.

Se mikä tässä ohjelmassa ei ole tarpeeksi hyvin selkeytetty, on nuorisoasuntojen tarve.

Tällä hetkellä nuoret, alle 29-vuotiaat ovat yliedustettuina kaupungin vuokra-asuntojonoissa. Erityisesti työuraansa aloittelevat nuoret kärsivät vuokra-asuntojen puutteesta ja asumisen kalleudesta. Valtioneuvoston pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmassa esitetään nuorten asunnottomuuden ehkäisemiseksi vuoteen 2011 mennessä kaikille nuorille tarkoitettujen 600 nuorisoasunnon rakentamista pääkaupunkiseudun kuntiin, josta valtaosa Helsinkiin.

Edelleen:

Nuorisoasunnot on asuntomarkkinoita täydentävä tuote ja niitä tarvitaan tietysti siellä missä nuorten asuntotarve on suurinta.

Joten teen seuraavankaltaisen pöytäkirjan:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungissa rakennetaan maankäytön ja asumisen toteutusohjelman 2008 – 2017 aikana riittävästi nuorisoasuntoja ja hankkeille varataan riittävästi kaupungin tontteja.

Pöytäkirja on annettu kirjallisena.

Valtuutettu Leppä-aho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

MA-ohjelmalla sen toteutuessa ratkaistaan kaupungin talous ja näin ollen kuntapalveluiden taso. Kaikki Helsingin päättäjät eivät tätä valitettavasti ymmärrä. Helsingin asioilla mestaroivat ulkopaikkakuntalaiset kylläkin hyvin.

Vaikuttaa siltä, että aktiivisimmat sekä tulokselliset Helsingin asioiden vaikuttajat maksavat veronsa kehyskuntiin ja ovat median palveluksessa tai julkisissa viroissa joko kaupungilla tai valtiolla. Toiminnasta ja tavoitteesta päätellen heidän intressinsä ovat kotipaikkakunnillaan tai jähmenneet muuten vain 1970-luvun aatteisiin.

30.1.2008

Kädessäni oleva edellinen mittava ohjelma kahdenkymmenen vuoden takaa on valtioneuvoston kanslian 13.3.1989 kutsuman selvitysmiehen, ylipormestari Raimo Ilaskiven ehdotus pääkaupunkiseudun rakentamisedellytysten ja erityisesti asuntotuotannon turvaamiseksi.

Tilanne oli tuolloin monin tavoin samankaltainen kuin nyt. Elimme ulkomaisella lainarahalla kulutusjuhlaa ja mm. asuntojen hinnat olivat räjähtäneet pilviin. Näkyvissä oli laskun maksun ajat. Ja kun kansanviisaus sanoo, "laina on otettaessa veli, mutta maksuun tullessa velipuoli". Tuolloin tuli maksuun omat munauksemme. Nyt globaalin talouden myötä olemme saaneet Yhdysvaltojen roskalainat ja päättyneet kulutusjuhlat maksuumme.

Laman seurauksena Ilaskiven ehdotuksesta toteutui vain lakisäädäntöhistoriamme erikoisin laki, Hitas-laki, kuten tuolloin ennustinkin. Normaalia sääntelemätöntä omistusasuntotuotantoa ei 1990-luvulla juuri ollut kysynnän puutteen vuoksi, ja niinpä vasemmisto sai tavoitteensa toteutumaan täysin. Tämän seurauksena asukasrakenteemme muuttui radikaalisti, mikä vaikeuttaa nykyisin kuntapalveluittemme saantia. Niinpä joudumme pitämään palvelutasoa yllä mm. ylimääräisellä "energiaverolla", kun tuloverokehitys on heikko, mitä nyt sitten ihmetellään.

Riski sille, että vasemmiston tavoite jälleen toteutuu, on merkittävä. Kauhuskenaarioni on, että omistusasuntojen sijaan rakennamme jatkossa vain pääasiassa vuokra-asuntoja ja näin ollen joudumme huonontamaan entisestäänkin palveluitamme.

Saksassa muutettiin lainsäädäntö siten, että avustukset jaetaan vain yhdeltä luukulta ja ne eivät riitä elämään kalliilla alueilla. Mikäli haluaa asua metropolissa, tulee siellä ottaa vastaan työtä tai työnantajan osoittama koulutuspaikka. Näin Saksassa torjuttiin mm. työvoimapula.

Monikaan ei näytä ymmärtävän, että mikään metropoli ei ole maailmassa kyennyt asuntopulaa poistamaan lisärakentamisella. Helsingissä näillä ehdoilla on miljardeittain, tai Helsinkiin tulossa potentiaalisia muuttajia. Joten vaikka rakentaisimme Sipoonkorvet täyteen 100-kerroksisia vuokrataloja, ei asuntopula hellitä, palvelut kylläkin häviävät.

Arvoisa puheenjohtaja.

MA-ohjelmassa huomioisin lisäksi erityisesti kaksi asiaa, hitas-osakkaiden oikeusturvan, joka tähän asti on ollut kyseenalainen.

30.1.2008

Toivottavasti yleinen keskustelu kaupungin vuokratonttien vuokrasta vihdoin avaa valtuutettujen silmät ja ymmärryksen. Mikäli kaupunki aikoo korottaa uusissa sopimuksissaan sääntelystä vapaiden vanhojen omistusasuntojen tontinvuokria käyväälle tasolle, eivät 20-kertaisetkaan korotukset yllä vielä alueen hitas-vuokrien tasolle, mutta saavat kansanliikkeen asialle.

Ikuisen hitas-sääntelyn perusteena on käytetty subventoitua tontinvuokraa, yhteiskunnan tukea, jonka olemassa olon olen kaksikymmentä vuotta kiistänyt.

On aika tehdä hitas-osakkaille vihdoin oikeutta ja vapauttaa heidät sääntelystä viidentoista vuoden ikään tulleissa yhtiöissään, kuten sitäkin olen kaksikymmentä vuotta vaatinut.

Vuokratonttien arvonnousu tulisi hyödyntää myymällä ne, jolloin voisimme saada jättimäisten myyntitulojen lisäksi suuret kiinteistöverot. Suuri osa vuokratonttien haltijoista maksaa selvästi alempaa vuokraa kuin kiinteistöveron tuotto olisi, joten kaupunki voittaisi, vaikka antaisi nämä tontit ilmaiseksi.

Toinen äärettömän tärkeä asia on seitsemän vuotta ajamani vuokra-asuntomassan kehittämissuunnitelma, joka MA-ohjelmassa romutettaisiin ja aiheutettaisiin helsinkiläisille veronmaksajille 40 miljardin jättilasku, kuten olen asian monasti, mm. täällä osoittanut.

Valtion lainat tulisi korvata edullisella markkinarahalla, jolloin niistäkin – **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** – omistajalle palautuisi määräysvalta mm. arvonnousun hyödyntämiseen ja asukasvalintoihin liittyen, jolloin pääosa kustannushyödyistä saavutettaisiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki tekee MA-ohjelmasta sekä aiesopimuksesta sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arvioinnin.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.1.2008

Valtuutettu Leppä-ahon puheenvuoron johdosta on pakko todeta ainakin yksi asia.

Hän esittää täällä väitteitä, että vuokra-asuntojen määrän lisääminen merkitsee Helsingissä palvelujen heikentämistä ja vaarantaa Helsingin talouden kehityksen.

Tämä on aika erikoinen väite. Toivottavasti tämä ja ymmärtääkseni tämä ei kuitenkaan edusta Kokoomuksen yleistä mielipidettä, mitä tulee vuokra-asuntotuotannon lisäämiseen.

Valtuutettu Siimes

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsittelyssä oleva maankäytön ja asumisen ohjelma on ilahduttavan kattava ja monipuolinen. Siitä löytyy lähes kaikki ne teemat, joita toivoin siinä löytyvän. Kyse on enää siitä, millaisia toimia kaupungin johtavat viranhaltijat ja johtavat luottamushenkilöt painottavat jatkossa.

Itse haluaisin korostaa ohjelmassa kaupunkiluonnon ja virkistysalueiden merkitystä kaupunkilaisten hyvinvoinnille.

Virkistysalueet mahdollistavat monipuolisen liikunnan harrastamisen asukkaille sekä tarjoavat ympäristön myös mielen virkistäytymiselle.

Erityisesti itäisissä kaupunginosissa kaupungin luonto ja virkistysalueet muodostavat myös merkittävän alueellisen vetovoimatekijän. Asukkaat puolustavat kunnioitettavalla tarmolla tärkeiksi kokemiaan virkistys- ja luontoalueita.

On tärkeää luoda asuntoja uusille asukkaille Helsingissä. Yhtä tärkeää on kuitenkin luoda myös kaupunkiympäristö, missä viihtyvät sekä tulevat uudet että vanhat asukkaat.

Monet asukkaat ovat painottaneet, että asumisväljyyteen ei tule laskea ainoastaan asuntojen neliöitä, vaan myös ympäristön väljyys.

Elämä kaupungissakaan ei toivottavasti ole pelkkää metrossa istumista, töissä käyntiä ja koti vain nukkumassa käymistä varten.

Asukkailla on suuria toiveita myös ympäristön viihtyvyyteen,

30.1.2008

---

turvallisuuteen, esteettisyyteen ja saatavilla oleviin kaupallisiin ja kulttuurisiin palveluihin peruspalveluita unohtamatta.

En myöskään Helsingistä kaupunkia, jossa lenkille päästäkseen täytyy ensin hurauttaa muutama kilometri joko bussilla tai omalla autolla. Tässä mielessä en todellakaan toivo, että Helsinki alkaa liikaa muistuttaa muita eurooppalaisia pääkaupunkeja.

MA-ohjelmassa olen erityisen ilahtunut myös yhteisöllisyyden merkityksen korostumisesta asumisessa.

Toivon, että yhteisöllisyyden mahdollisuuksien lisäämistä rakentamisessa aletaan todella toteuttaa.

Helsingissä on mielestäni helppo viettää halutessaan hyvinkin yksilöllistä elämää ja nauttia yksityisyydestä. Sen sijaan yhteisöllisyyden tarpeita Helsingissä ei ole enää yhtä mutkatonta toteuttaa. Yhteisöllisyydestä kuitenkin tulee paljon hyvää. Se luo turvallisuutta, sosiaalisuutta ja hyvinvointia.

Yhteisöllisyyden edistämisajattelun toivon korostuvan myös vuokra-asuntotuotannossa.

Samoin toivon, että kaupungin vuokra-asuminen saa myös nauttia niistä tavoitteista, joita on asetettu kerrostaloasumisen imagon parantamiselle ja viihtyvyyden lisäämiselle sekä myös yksilöllisten ratkaisujen lisäämiselle asumisessa.

Tämä kaikki vaatii suurta tahtoa ja työtä myös jatkossa. Toivon, että saamme vuosien saatossa nauttia tämän työn hedelmistä.

Kannatan myös monimuotoisten asumisratkaisujen luomista myös ns. pieni- ja keskituloisille. Vain näin voimme luoda asumisen portaita, jotta esimerkiksi lapsiperheillä on alkuaian vuokra-asumisesta mahdollista siirtyä asumaan omassa kotikaupungissaan asumismuodosta toiseen, asumisoikeusasuntoon, osaomistusasuntoon tai hitas-asuntoon. Näin vapautuu myös aikaisempi vuokra-asunto uudelle tarvitsijalle ja Helsinki voi mahdollistaa sen, että lapsiperheet yhä useammin myös haluavat asua Helsingissä.

Erityisryhmien asumisen tavoitteiden toteutumisesta tulee huolehtia. Helsingin tulee huolehtia, että vammaisten, vanhusten, mielenterveyskuntoutujien sekä vaikeasti asutettavien asunnottomien kaupunkilaisten asumistarpeisiin vastataan vastuullisella tavalla

30.1.2008

---

yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Myös opiskelija-asuntojen saatavuus on turvattava uusilla, nyt rakennettaviksi tulevilla, lähellä keskustaa ja oppilaitoksia olevilla asuinalueilla.

Haluan lopuksi kannattaa valtuutettu Hakasen toista toivomuspontta.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Ihan puheeni aluksi haluaisin kannattaa valtuutettu Kolben aiemmin antamia kolmea pontta Sipoosta, lähialveluista ja huippuopiskelijoiden asumisesta.

Koko tämä maan- ja asumisen käytön ohjelma on uskomattoman hyvin tehty, vaikeasta asiasta laadittu ohjelma, joka ottaa mielestäni erittäin hyvin huomioon kaupunkimme merellisen luonteen ja jo olemassa olevan rakennusmassan monipuolisen asutuskäytön sekä uudisrakentamisen kekseliäätkin mahdollisuudet.

Kaupungin keskustan ja uuden asuntorakentamisen siirtyessä itään päin on kaavoituksessa hyvät mahdollisuudet muuttaa myös nykyisen, maineeltaankin ajoittain kyseenalaisen itäkaupungin, tai kyseenalaisten itäkaupunginosien imagea. Keittokomerohellahuone ja harmaa elementtimaisema sekä uudet merenranta-alueet muuttuvat houkuttelevaksi, monipuoliseksi perheitä ja keskusta-alueella työtä tekeviä houkutteleviksi alueiksi, meri-Helsingiksi.

Sota tuhosi keskuskortteleita ja myöhemmin saneerauksen, purkamisen, tuhoutumisen, käyttötarkoitusten muutosten ja asuntojen yhdistämisen takia poistui käytöstä tuhansia koteja. Vuokrasääntely ja lama vähensi vuokra-asuntoja. Kesti vuosia saada menetys takaisin. Ja itse asiassa – joku kertoo minulle, miten tämä kone menee päälle – niin vuokra-asuntoja vuonna 2004 oli Helsingin asutokannasta 149 000 ja omistusasuntoja 130 000. Se siitä 45 %:n vuokra-asunnoista. Tämä kun hetken päästä näyttää toivottavasti teille vielä parempia, myös kuvallisesti kyseisen asian. Maaohjelma ottaa onneksi kantaa suosimalla asumiseen rakennettujen, esimerkiksi toimisto ja toimistoiksi muutettujen tilojen ottamista takaisin asutuskäyttöön. Tällä tavalla elävöitetään aidosti keskusta-alueita ja turvataan samalla keskustayritysten liiketoimintaa.

30.1.2008

Nykyisten harvaan rakennettujen alueiden tiivistämisen ja täydennysrakentamisen sekä saneerausrakentamisen mahdollistaminen myös teollisuustiloihin, kuten valtuutettu Taipalekin täällä aiemmin on esittänyt, muodostaa luonteeltaan erilaisia, myös turvaverkkoina ja harrastusalueina toimivia asuinalueita.

Erityisryhmien sijoittaminen palvelujen lähelle helpottaa kuljetuspalveluja ja mahdollistaa päivätoimintaan hakemista tarvittaessa. On tärkeää huolehtia siitä, että kortteleiden piha-alueet ja lähiympäristö ovat toiminnallisuuteen ja liikkumiseen sekä yhdessä oloon aktivoivia, ihan kuten valtuutettu Rautava Kokoomuksen puheenvuorossakin sanoi.

Toinen vieläkin tärkeämpi seikka on mielestäni tukea perheiden kykyä, heidän niin halutessaan, järjestää asumisensa siten, että ikääntyvien vanhempien hoitaminen on mahdollista.

TäydentämISRakentamisen salliminen myös isoilla tonteilla tulisi kaavoituksessa sallia perheiden arjen helpottajana.

Esitänkin tässä yhteydessä kaksi pontta:

Hyväksyessään maatotutusohjelman vuosille 2008 – 2017 kaupunginvaltuusto edellyttää, että täydentämISRakentamisessa mahdollistetaan sukupolvirakentaminen.

Hyväksyessään maatotutusohjelman vuosille 2008 – 2017 kaupunginvaltuusto edellyttää, että asuinalueiden pihapiirit ja lähialueet pyritään suunnittelemaan liikkumista ja sosiaalista kanssakäymistä aktivoiviksi.

Ja lopuksi vielä pari seikkaa, joita ohjelman sai miettimään.

Onko kovan rahan omistusasuntojen rakentaminen todella kaupungin ydintoimintaa, vai pitäisikö se jättää vapaalle kilpailulle? Miten se kytkeytyy EU:n kilpailulainsäädäntöön erityistoimin ilman kilpailua luovutetuilla tonteilla ja alv-eduin?

Toiseksi:

Koko pääkaupunkiseudun asuntorakentamisen nopeuttamiseksi valtion rooli rataverkon ja muiden liikennejärjestelyjen rahoittamisessa on oleellinen. Jokaisen täällä olevan tehtävä on vaikuttaa siihen, että se

30.1.2008

---

raha todella tulee. Ruuhkamaksuja voidaan säätää itse asiassa vasta sitten, kun keskustaan pääsee sujuvasti kauempaa kuin Tullinpuomista tai Ruoholahden sillalta.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensimmäiseksi haluan kannattaa valtuutettu Pajamäen ja valtuutettu Lohen tekemiä ponsiesityksiä.

Meillä on täällä käsittelyssä – niin kuin täällä nyt on todettukin – tärkeä ohjelma ja siellä on paljon hyviä tavoitteita asetettu. Nyt näyttää ihan selvästi siltä, että ollaan pääsemässä rakentamisessa, ainakin suunnitelmatasolla, ihan uuteen vauhtiin.

Tämän asian hahmottamistahan tekee vähän vaikeammaksi se, että me joudutaan kuitenkin käsittelemään näitä asioita eri paloissa, että nyt on tämä MA-ohjelma. Sitten kuitenkin seudullisesti näissä MAL-ohjelmissa, erityisesti liikenneratkaisut tietysti vaikuttaa siihen, miten toimivia näistä asuntorakentamissuunnitelmista tulee. Saimme kesken tämän meidän ohjelman valmistelua valtion aiesopimuksen 14 kunnan sitoumuksesta siihen, miten rakennetaan ja siellähän on lukuisia muita kohtia. Sehän on meillä tulossa vasta kaupunginhallituksen käsittelyyn. Sitten tässä ohjelmassa todetaan erikseen, että hitas-järjestelmää kehitämme erillisellä päätöksillä ja luultavammin tarvitsemme myös sitä omaa haravamallia. Ja tietenkin sitten Sipoon kysymys vaatii omat suunnitelmansa. Ohjelmassa todetaan mm., että asuntohankinnan tulevaisuus selvitetään. Eli meillä on hirveä määrä erilaista selvitystyötä käynnissä ja erilaisia papereita.

Mutta tämä on nyt kuitenkin se pää, missä linjataan ne suuret kysymykset. Tässähän on hyvää se kokonaistavoite, että asetetaan selkeä tavoite rakentamiselle ja se 5 000 asuntoa, vaikka se nyt on yleisesti todettu, että ihan ensimmäisinä vuosina ei siihen päästä, niin se kuitenkin on hyvä tavoite.

Minä kuitenkin yhtyisin siihen valtuutettu Lehtipuun huoleen, joka tuli nyt tuossa maanantaina kaupunginhallituksessa kun käytiin läpi Jätkäsaaren suunnitelmia. Oli vähän sellainen olo, että miten nämä yhtälöt oikein toimii, että siinä kuitenkin näytti siltä, että kaikki tapahtuu sen verran hitaammin, että jos me ei tehdä jotakin erillisiä nopeuttamispäätöksiä, niin se 5 000 asuntoa näyttää aika kaukaiselta.

30.1.2008

Sitten se, mistä tätä ohjelmaa valmistellessa on paljon keskustelu, on tietysti sitten tämä asuntojakauma, kuinka paljon mitäkin, minkäkin tyyppistä hallintamuotoa.

Siellähän on nyt hyvä tavoite siitä jakaumasta. Mielestäni se suhdeluku on aika oikea. En nyt ihan ymmärtänyt valtuutettu Leppä-ahon huolta. Tällä jakaumalla syntyy se asuntotuotanto, mihin kysyntää on.

Siellähän on, siellä aiesopimuksessa se uusi ns. välimalli, jota nyt on suunniteltu tehtäväksi 20 % tästä määrästä. Siinä on ihan uudenlaisia vaatimuksia ja myöskin sitten tätä tukielementtiä rakentajille. Ja kyllä ihme täytyy olla, jos ei se edellytys, mikä on siis mielestäni suhteellisen kevyt, että 20 vuotta tätä asuntoa pidetään vuokra-asuntona, niin sen kyllä luulisi kiinnostavia rakentajia, tai sitten on kyllä jotain ihmeellistä tässä. Sehän on erittäin edullinen ehto, ja siinä on nyt sitten valtio ja nyt mekin sitoudumme sitten siihen tämän tyyppiseen rakentamiseen.

Sen ohella tuntuukin aika kohtuuttomalta se, että rakennusteollisuus on sitten kirjelmöinyt aikaisemmin ja kirjelmöinyt vielä ihan tässä loppuvaiheessa tätä ATT:n mitättömän pientä omistusasuntorakentamista vastaan. Ja kun edellisissä puheenvuoroissa sitä kritisoitiin, niin sehän on nimenomaan laitettu tänne sellaisena, millä me turvataan se, että jos me ollaan kirjoitettu ohjelmaan, että uusilla alueilla rakentaminen aloitetaan omistusasuntotuotannosta. Se on se meidän oma väline, millä me turvataan se, että jos on sellaisia tilanteita, että muuten ei rakentaminen lähtisi liikkeelle, niin se lähtee ainakin tällä. Kaikki nämä ohjelmaan kirjatut tämän tyyppiset asiat ovat kyllä tarkkaan harkittuja.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Hakasen ponsia nro 1, 3, 5 ja 6 sekä valtuutettu Karhuvaaran pontta nro 1.

Maankäytön ja asumisen toimenpideohjelmassa esitetyt tavoitteet asuntojen kokonaistuotannolle ja asuntojen hallintamudoille ovat korkeat, jos niitä verrataan tähän mennessä toteutuneeseen vuosittaiseen tuotantoon. Kunnianhimo on kuitenkin syynsä. Asuminen Helsingissä ei tästä yhtään halpene, ellei asuntoja rakenneta

30.1.2008

---

roimasti lisää.

Asuminen Helsingissä on kallista tavalliselle palkansaajalle. Erityisen kallista se on yksin asujalle, eläkeläiselle tai työttömälle. Lapsiperheet karkaavat asuntojen hintoja ympäröivään. Pattitilanteeseen ei auta mikään muu kuin se, että kaupunki edistää kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista.

Vuokra-asuntotuotantoa on lisättävä. Jo olemassa olevan aravavuokrakannan säilyttämisestä on huolehdittava.

Teenkin seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin aravavuokra-asuntokanta pidetään vähintään nykyisen suuruisena. Näin taataan kaupungin kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta.

Korostan, että tämä tavoite sisältyy valtion asuntopoliittiseen aiesopimukseen, jossa aravakannan yhtenäisyys on edellytys valtion tuelle.

Helsingissä on jatkuva pula kohtuuhintaista vuokra-asunnoista. MA-ohjelmaan sisältyvä vuokra-asumisen tuotantomäärän kasvattaminen on tästä näkökulmasta oikeansuuntaista politiikkaa.

Erittäin hyvä keino kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen lisäämiseksi olisi myös aravavuokra-asuntojen rakentamisen elvyttäminen. Rajoitteista vapautuvat vuokra-asunnot tulisi pitää kaupungin vuokra-asuntokäytössä ja aravavuokra-asuntokanta mahdollisimman yhtenäisenä ja saman vuokrantasauksen piirissä.

Hyvä puheenjohtaja ja valtuutetut.

Helsingin kaupungissa päättyy vuoden 2010 lopussa noin sata pitkäaikaista maanvuokrasopimusta 1950-luvulla rakennetuissa asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä monissa vanhoissa kaupunginosissa. Satoja muita sopimusten uusimisia on tulossa kiinteistölautakunnan käsittelyyn kymmenen vuoden sisällä mm. Ruskeasuon, Roihuvuoren, Puotilan, Mellunmäen, Myllypuron, Vartiokylän, Vuosaaren ja Jakomäen vuokratonteilta.

Monet vanhoilla asuinalueilla asuvat asukkaat ovat noin kuukausi sitten saaneet kiinteistöviraston tonttiosastolta kirjeen, jossa ilmoitetaan

30.1.2008

---

nykyisen tonttivuokran nousevan vuokra-ajan päätyttyä huimasti, jopa viisitoistakertaiseksi. Hankala tilanne on syntynyt siitä, että vanhojen, 1950-luvulla rakennettujen lähiöiden tonttivuokra on määritetty silloisella maan hinnalla. Vuokraehtoihin ei ole liitetty indeksiehtoa, minkä vuoksi vuokra on edelleen 1950-luvun hinnan mukainen. Kun vuokra päivitetään tämän päivän maan hinnan mukaan, ero entiseen vuokraan on huima.

Ymmärrämme kuitenkin, ettei ole asukkaiden tasapuolista kohtelua rahastaa esimerkiksi uuden Herttoniemen alueen asukkailta huomattavasti suurempaa vuokraa kuin vaikkapa vanhan Herttoniemen asukkailta. Kun suuri osa helsinkiläisistä vanhojen lähiöiden asukkaista kuitenkin vuokran nousun myötä pitää asumiskustannuksia kohtuuttoman korkeina tai harkitsee muuttoa lähikuntiin, on meidän pakko kysyä, onko maanvuokra liian kova ja pitäisikö vuokran määräytymisen perusteita tarkistaa?

Tonttivuokran määräytymisen tarkistaminen pitää luonnollisesti tehdä kaikille asuinalueille yhtä aikaa, jotta asukkaat Helsingissä tulisivat tasapuolisesti kohdelluiksi.

Valtuuston tulee antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi kaupungin tontinvuokrien määräytymisperusteiden selvittäminen ja tuoda valtuustolle esitys tonttivuokrien kohtuullisista ja tasapuolisista määräytymisperusteista.

Kaavoitettua rakentamatonta tonttivarantoa löytyy jopa Helsingistä ja sen vanhoilta asuinalueilta. Rakentamisen kiihkossa ja pakkoraossa on kuitenkin varottava uhraamasta rakentamiselle lyhytnäköisesti arvokkaita viheralueitamme ja vapaita meren rantojamme. Vanhat satama-alueet ovat eri asia. Niille sopii rakentaa.

Täydennysrakentamisessa olisi tärkeää kuunnella asukkaiden kantoja siitä, mihin sopii rakentaa ja mihin ei. Esimerkiksi vanhoille teollisuusalueille voidaan hyvin rakentaa asuntoja, kuten täällä on monessa puheenvuorossa jo ehdotettukin.

Hyvä puheenjohtaja ja valtuutetut.

Lopuksi Sipoonkorvesta.

Nyt kun Lounais-Sipoon eli Sipoonkorven lähialueiden kaavoitus lähestyy, alkaa Sipoonkorven suojelulla olla kiire.

30.1.2008

Sipoon rakentamisessa tulee huolehtia siitä, että Lounais-Sipoon kaavoituksessa turvataan Sipoonkorven suojelualueen ympärille riittävän laaja vihervyöhyke.

Jätänkin siksi tässä valtuustoistunnossa aloitteen, että Sipoonkorven suojelualue laajennettaisiin Helsingin Sipoonkorvessa sijaitseville maille. Helsingillä on vastuunsa - **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** Sipoonkorven suojelemisessa. Siksi Helsingin pitää maanvaihtojen avulla auttaa Sipoonkorven kansallispuiston perustamisessa.

Valtuutettu Kalima

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tällä hetkellä käsiteltävänä oleva MA-ohjelma on pitkän työstämisen tulos. Voi sanoa, että se on syntynyt jotenkin onnellisten tähtien alla. Pekka Korpinen, Pekka Sauri ja Hannu Penttilä ovat kaikki yhdessä olleet saattelemassa sitä julki ja tulos näyttää varsin hyvältä.

Myöskin ryhmien väliset neuvottelut olivat varsin rakentavia. Meillä oli toki merkittäviäkin erimielisyyksiä, mutta tarkoituksenamme oli hakea yhteiset kannanotot. Pitkien keskustelujen jälkeen sitten löysimme sellaiset muotoilut, jotka tyydytti eri ryhmiä.

Jos kuvaan jotenkin yleisesti tätä tilannetta, niin voin sanoa, että suurimmat erimielisyydet koskevat ATT:n asuntotuotantotoimikunnan asemaa ja sen tuottamia asuntoja, edelleen kysymys hitaksen kehittämisestä, joka sitten siirrettiin jatkokäsittelyyn. Se oikeastaan siirrettiin pois tuosta paketista. Sitten siellä oli eräitä erityiskysymyksiä, joista keskeinen oli mm. ATT:n oikeus rakentaa kovan rahan tuotantoa, joka sitten sinne tuli.

Mutta ilman kaikkien ryhmien ponnistuksia esimerkiksi tätä vuokra-asuntotuotantomäärää emme olisi saaneet aikaan. Ja myöskin ministeri Vapaavuoren aktiivinen toiminta mielestämme kyllä auttoi tätä synnyttämistä. Hän on toiminut varsin ansiokkaasti mielestämme tässä Helsingin asunto-ohjelman kätilöimisessä.

On selvää, että kun täällä on puhuttu välituotannon, välimallin rakentamisesta, niin siinä valtion tuella tulee olemaan olennainen merkitys. Ja myöskin tämä perälautalause, joka tarkoittaa sitä, että jos välimallin asunnot eivät muuten synny, niin ATT tuottaa ne, on hyvä. Eli edellytykset asuntotuotannon lisäämiselle ovat olemassa.

30.1.2008

Haluan kuitenkin nyt varoittaa liiallisesta optimistisuudesta sanomalla, että saattaa kestää oman aikansa, ennen kuin tämä 5 000 tuotantolukuun päästään, koska nämä vapautuvat ikään kuin rakentamiskelpoisena eri aikoina ja siinä määrin hitaasti, että se voi alussa olla vaikeata.

Sitten siellä mielestäni 5 – 7 vuoden jaksossa on sellaisia ajanjaksoja, josta uskon, että on mahdollista tuottaa jopa enemmän kuin 5 000 asuntoa. Sen tähden me puhuimme tuossa meidän neuvottelussa aika pitkään siitä, että käytämme ilmaisua ”keskimäärin 5 000”, jolla tarkoitetaan sitä, että se voi tasaantua sitten myöhemmin.

Varsin hyvä oli mielestäni myöskin se tulos, joka koski asuntojen kokoa. Siellähän tuli tämä 75 m²:n lauseke, joskin me kunnioitimme asuntonministeri Vapaavuoren ja apulaiskaupunginjohtaja Penttilän välistä ehdotusta siitä, että sitä ei ulotettaisi vuokra-asuntoihin, koska se saattaa johtaa siihen, että hinnat muodostuvat, vuokrat muodostuvat kohtuuttoman korkeiksi. Tästä keskusteltuamme sitten otimme kuitenkin sinne sellaisen tavoitelauselman, että tähän pääsääntöisesti pyritään myöskin vuokrapuolella, mutta että se ei ole velvoittava, koska meillä uhkana oli koko ajan ajatus siitä, että valtiovalta vetäytyy rahoitusvastuustaan. Sellaista emme tietenkään voineet, sellaista riskiä ottaa.

Sitten oman kysymyksensä muodostivat siellä nämä matalaenergiarakentamiseen liittyvät kysymykset.

Mielestäni oli aika onnellista, että tämä MA-ohjelman käsittely sattui yhtä aikaa energiapoliittisten kannanottojen kanssa. Ne selkeästi hedelmöittivät toisiaan. Myöskin matalaenergiarakentamisesta me olimme hyvin pitkälle samaa mieltä. Siellä ei ollut juurikaan, ehkä painotuksia jossain määrin, mutta lähtökohta oli se, että suorasta sähkölämmityksestä tulisi päästä ja samoin yksittäisten talojen öljylämmityksestä siirtyä kaukolämpöön ja sitten ehkä muihinkin ympäristöystävällisimpiin lämmitysmuotoihin. Todettakoon, että Ruotsissa maalämmön käyttäminen on olennaisesti tavallisempaa kuin Suomessa.

Sitten lopulta näistä Herttoniemen asunnoista ja vuokrista haluaisin todeta, että meidän ryhmämme toteaa, että se on virkamiestoimintaa, mikä siellä on tapahtunut. Valtuutettu Alanko-Kahiluoto kiinnitti aivan oikeaan ongelmaan huomiota. Me tulemme paneutumaan tähän asiaan sillä tavoin, että kohtuuttomuuksia ei pääse syntymään.

30.1.2008

Valtuutettu Aarnipuu

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä asuminen tarkoittaa erilaisia asioita eri ihmisille. Yhden pakkorako voi olla toisen toivetila. Osa haluaa asua yksin, osa yhdessä muidenkin kuin vaan lähimmän perheensä kanssa. Kaikki eivät kaipaa edes niin paljon sitä väljyyttä, vaan pitävät ehkä hiukan ahdasta vaan kodikkaana. Monelle helsinkiläiselle on oma ja mieluisa valinta asua yhteisössä ystävien tai tuttavien kanssa. Tämän pitäisi olla mahdollista myös kaupungin vuokra-asunnoissa. Kaikki yhteisöasujat eivät ole nuoria opiskelijoita, vaan myös monissa muissa elämäntilanteissa yhteisöasuminen voi olla hyvä tai paras vaihtoehto. On tietenkin myös koko joukko ihmisiä, jotka eivät pärjää ihan itsenäisesti, joko tilapäisesti tai pysyvästi. Myös tässä joukossa on eri-ikäisiä, monenlaisissa tilanteissa eläviä ihmisiä, ikääntyneitä ja nuoria, mielenterveyskuntoutujia, joiden tuen tarve on kaupungin palvelujen näkökulmasta ikään kuin liian pieni jne.

Me tarvitsemme Helsinkiin nykyistä enemmän erilaisia tuetun asumisen ja yhteisöllisen tuen muotoja ja mahdollisuuksia. Asuntopolitiikka on myös sosiaali- ja terveystaloudellista.

Joissain tilanteissa hyvinkin pienet asiat voivat olla ratkaisevia. Niin kuin täälläkin on muutamassa puheenvuorossa nostettu esille tämän tyyppisiä asioita kuin kerrostalojen kerhotilat, viihtyisät kerhotilat, yhteiset saunat tai vaikka talokohtaiset tavaroiden kierrätyspisteet, voivat olla asioita, jotka tuottaa hyvinvointia lisäävää yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyden tukeminen parhaimmillaan tukee myös asukasdemokratiaa ja laajempaa osallisuutta.

Näihin teemoihin liittyen esitän kaksi pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia lisätä ja tukea erilaisia yhteisöllisen vuokra-asumisen, yhteisöasumisen ja tuetun asumisen muotoja ja

kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki lisää yhteisöllisyyttä ja energiansäästöä edistämällä sellaista asuntorakentamista, jossa asuntokohtaiset saunat korvataan talon yhteisillä saunatiloilla.

30.1.2008

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan ensiksi valtuutettu Karhuvaaran tekemiä toivomusponsia.

MA-ohjelma on yksi kaupungin kiinnostavista poliittisista ohjelmista ja sen käsittelystä jokainen valtuutettu on jonkinlainen asiantuntija. Esitän itse joitakin kannanottoja ohjelman eri kohtiin.

Tavoite 5 000 asuntoa vuodessa on niin korkea, että en usko sitä saavutettavan tällä ohjelmakaudella.

Asuntotuotannon lisäämiseksi eräitä tekijöitä on kaavoituksen nopeuttaminen ja rakennustehokkuuden nostaminen. Ei saisi olla nykyaikaa, että kaavoitus tai kaavamuuotoshakemukset saattavat odottaa käsittelyn aloittamista kuukausi, jollei vuosikaupalla. Uudet pientalokaavat tulee toteuttaa selvästi entistä suuremmilla rakennustehokkuuksilla.

Tehdyn esityksen mukaan vuosittainen omistusasuntotuotanto voi jäädä varsin alhaiseksi kysynnän puuttuessa. Ohjelma pyrkii kuitenkin varmistamaan vuokra-asuntokannan lisäämisen. Tällä voi olla haitallisia seurauksia verotuloihin ja asukasrakenteeseen. ATT toteuttaa ohjelman mukaan vapaarahoitteisia omistusasuntoja 150 asuntoa vuodessa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen ja EU:n linjauksen perusteella menettely saattaa olla kuntalain ja EU:n kilpailulainsäädännön vastainen. Yhteisvastuullisen asuntopolitiikan osalta on tärkeää, että ns. nimetyille ryhmille on tehty omat tonttivarauskiintiöt. 75 m²:n keskipinta-alan määrääminen omistusasuntotuotantoon ei ole ainakaan lisäämässä asuntomäärätavoitteiden saavuttamista. Se saattaa kuitenkin lisätä vuokra-asuntotuotantoa, mikäli rahoitus sinne järjestyy. Tekstin mukaan sääntelemättömään asuntotuotantoon tontit luovutetaan kohtuulliseen käypään hintaan. Kysyn apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä, mikä on kohtuullinen käypä hinta? Tärkeää on myös, että näiltä osin toimitaan tasapuolisesti ATT:n ja yksityisten tahojen välillä.

Esitettyjä kumppanuushankkeita kannatan, koska ne yleensä toimivat winwin -periaatteella.

Tekstissä todetaan, että suurempien kerralla luovutettavien alueiden

30.1.2008

---

toteutusaikataulujen tulee olla sitovia.

Tämä on varsin hankala ehto suhdanteiden vaihdellessa. Joka tapauksessa ehdon tulee koskea tasapuolisesti myös ATT:tä.

Hitas-järjestelmään on rakennettu 20 000 asuntoa. Hintasäännöstelyn piirissä niistä on tällä hetkellä ehkä noin 35 % eli 7 000 asuntoa. Muiden osalta hintaindeksi antaa markkinahintaa korkeamman myyntihinnan. Hitas-sääntelyn piirissä vielä olevat asunnot sijaitsevat lähinnä Kampissa, Katajanokalla ja Ruoholahdessa. Näistäkin asunnoista merkittävä osa on vuokrattu ulkopuolisille.

Hitas-järjestelmän kehittämisen osalta totean, että nykyistä järjestelmää ei voi korjata, vaan se tulee lakkauttaa. Uusi järjestelmä voidaan yrittää ottaa käyttöön sitoen hitas-hinnat Helsingin alueellisiin hintoihin jollakin suhdeluvulla. Tuskin tämäkään malli tulee toimimaan valituksitta. Toinen malli on ostajan sitoutuminen omistamaan hitas-asunto, esimerkiksi 10 vuotta, jonka jälkeen se tulisi olla vapaasti myytävissä. Kaupungin oman rahoitusmallin hyvä puoli on vapaa asukasvalinta ja toivon mukaan nykyistä halvempi rahoitus.

Uudenmaan ympäristökeskuksen sallimaa ullakkorakentamisen menettelyä tulisi laajentaa uusiin kaupunginosiin.

Näiltä osin teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin nykyisen ullakkorakentamista koskevan alueellisen poikkeamispäätös menettelyn laajentamiseksi uusiin kaupunginosiin.

Kaupungin suorittamat vuokra-asuntojen peruskorjaukset ampuvat usein yli sekä laadullisesti että hinnallisesti. Sen takia on tärkeää säilyttää mahdollisuus myös aravarajoituksesta vapautuviin vuokra-asuntojen myyntiin. Se saattaisi olla kaupungille monesti varsin kustannustehokasta, kuten valtuutettu Leppä-aho on meille monesti todistanut.

Tekstissä todetaan, että suoraa sähkölämmitystä ei sallita uudisrakentamisessa pääasiallisena lämmitysmuotona.

Kysyn apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä, miten tämä on tarkoitus hoitaa käytännössä?

30.1.2008

Toivottavasti autopaikkojen toteuttamista selviteltäessä otetaan huomioon vieras- ja asiakaspaikkakysymykset.

Autonhankintatarpeet vaihtelevat ajan saatossa. Vähät autopaikat nostavat myös niiden hintaa. Itä-Pasilassa yritettiin toteuttaa vähäautoisia kortteleita. Sen toimimattomuus todettiin varsin nopeasti.

Kokonaisuudessaan ohjelma on varsin vuokra-asuntovoittoinen, ehkä enemmänkin valtion kuin Helsingin ohjelma. Ohjelma johtanee kaupungin asukasrakenteen muuttumiseen ja asumiskulujen kasvuun.

Valtuutettu Näre

Kiitos puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti esitän toivomusponnen, että

kaupunginvaltuusto edellyttää, että uusia asuinalueita rakennetaan viihtyisiksi ja omaleimaisiksi soveltamalla suunnittelussa perinteisiä ja monikulttuurisia elementtejä.

Kiitos.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsissämme on tärkeä ja perusteellisesti valmisteltu maankäytön ja asumisen toteutusohjelma seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Kiitokset valmisteluun osallistuneille.

Toteutusohjelma on otsikoitu ”Laadukkaan asumisen Helsinki”.

Laadukas asuminen edellyttää laadukasta rakentamista. Kun haluamme rakentamiseen hyvää laatua, on oltava riittävästi aikaa suunnitella ja riittävästi aikaa rakentaa. Käytännössä rakennusaikataulut ja –kustannukset ovat usein lyöty kiinni ennakkoon. Tällöin joudutaan tilanteeseen, jossa tehdään sitä mitä annetuissa ajassa ja kustannuksilla pystytään. Tulos ei ole välttämättä parasta laatua.

30.1.2008

On tietysti inhimillistä, mutta kaupungin näkökulmasta kestäväntöntä, että osa rakennusurakoitsijoista pyrkii maksimoimaan hetkellisiä voittoja laadun kustannuksella. Syntyy heikkoa laatua ja virheitä, joita korjataan ja joista syntyy ylimääräisiä kustannuksia. Kustannustehokkuutta onkin syytä arvioida pitemmällä aikajänteellä ja kokonaisvaltaisesti ja ottaa huomioon myös huonosta laadusta syntyvät ylimääräiset korjaus- ym. kustannukset.

Rakennuskustannuksia lisäävät kiristyvät ympäristö- ja rakentamismääräykset. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi on tärkeää rakentaa energiatehokkaasti, jolloin lämmöneristys ja lämmitysmääräykset tulevat entistä tarkemmiksi. Samalla byrokratia kasvaa.

Helsingin lupa- ja valvontapalveluja on kehitettävä. Rakennuslupa- ja valvonnan palvelujen asiakaslähtöisyyteen ja suurempaan sähköisen asioinnin mahdollisuuteen on syytä panostaa. On pyrittävä yhden luukun periaatteeseen. Esimerkiksi omatoimirakentaja ja peruskorjaaja kokee monia tuskaisia hetkiä juostessaan ympäri kaupunkia hakemassa ja viemässä erilaisia hakemuksia ja selvityksiä.

Yksi rakentamisen laatuun ja kustannuksiin vaikuttava seikka on se, että yhä useammin rakennetaan entistä hankalampiin ja saastuneimpiin paikkoihin. Esimerkiksi vanhojen satama-alueiden rakentaminen edellyttää suuria puhdistusoperaatioita, jotka maksavat kymmeniä, jopa satoja miljoonia euroja. Mutta ne on vain tehtävä. Terveysriskejä ei voida ottaa.

Asumisen laadussa tulisi huomioida asuntojen ja materiaalien käyttöikä. Pitkäikäiset, kestävät ratkaisut tulevat pitkän päälle edullisiksi. Myös asuntojen muunneltavuus lisää niiden käyttömahdollisuuksia ja käyttöikää ja alentaa pitkällä aikavälillä kustannuksia.

On tärkeää, että Helsinki selvittää, niin kuin demareiden ryhmäpuheessa esitetyn ponnien mukaan sanottiin, miten rakentamisen kustannusten kasvua voidaan hillitä. Kun on ilmennyt, että Musiikkitalon rakennusprojektista saatiin vain yksi vaivainen tarjous ja kaikkien viime aikaisten maarakennusprojektien budjetit on ylitetty roimasti, on tullut varmasti monen mieleen se, ettei kilpailu näytä rakennussektorilla toimivan.

Rakennusalan työvoimapolua tulee helpottaa koulutuspaikkoja

30.1.2008

---

lisäämällä. Työolosuhteita on parannettava ja ”harmaa työ” on saatava kitkettyä. Ulkomaalaistaustaiset työntekijät ovat tervetulleita. Heitä onkin paljon esimerkiksi pääkaupunkiseudun työmailla. Myös heille on maksettava työehtosopimusten mukaiset palkat ja työehdot ja heidän sosiaaliturvastaan on huolehdittava lain mukaisesti.

Työvoiman saatavuuden näkökulmasta asuntopolitiikalla on suuri merkitys. Palveluvaltaisessa Helsingissä palkat ovat monella työntekijällä sen verran matalaa tasoa, että oman asunnon ostaminen Helsingistä jää haaveeksi.

Helsingin oman palvelutuotannon turvaamiseksi ja osana hyvää henkilöstöpolitiikkaa on pidettävä huolta siitä, että työsuhdeasuntoja on tarjolla kohtuullisella vuokratasolla. Demarit olivatkin oikealla asialla ajaessaan neuvotteluissa uudenlaisia työsuhdeasuntoratkaisuja.

Toivoa sopii, että asuntotarjonnan kasvu hillitsee hintakehitystä.

Pidän tärkeänä myös vuokra-asuntojen lisäystä työvoiman saatavuuden näkökulmasta.

Erityinen haaste on perheellisten palkansaajien asumistarpeisiin vastaaminen. Perheille sopivien kohtuuhintaisten ja –vuokraisten asuntojen rakentaminen on syytä olla keskeinen osa Helsingin MA-ohjelmaa.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto ja erityisesti valtuutettu Koskinen, joka esitti pari kysymystä.

Illan myöhäinen ajankohta huomioon ottaen hyvin tiiviisti:

Eli kysymys tästä kaupungin kohtuuhintaisesta tontinluovutuksesta, niistä periaatteista.

Ensinnäkin, valtion vuokra-asuntotuotannossa ja tässä uudessa välimallissa mehän noudatamme YTV-alueella ja pääkaupunkiseudulla tätä jo yli kolmenkymmenen vuoden traditiota, jossa on määriteltä yhdessä valtion asuntorahaston kanssa ne periaatteet ja hintatasot hintakäyrinä, jotka korkeimmillaan täällä Helsingin keskustassa ovat noin 500 eurossa neliötä kohden ja sitten tästä laidemmaksi mentäessä olennaisesti pienemmät.

30.1.2008

Se, mikä on periaate sitten tuossa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta, jossa on syytä kaupungin myös olla hidastava tekijä, niin useimmiten kaupungin luovuttamat kohteet ovat moninkertaisesti alle markkinahintojen, tai olennaisesti alle markkinahintojen. Siinä mielessä kaupunki on kyllä se köli, joka tässä kaupungissa hidastaa maan hinnan kohoamista, ei missään nimessä hintajohtaja. Mutta tästä varmaan tarvittaessa lisää.

Sitten tuo suoran sähkölämmityksen kysymys.

Niin kuin me hyvin olemme oppineet, tontinluovutusehdoissahan se voidaan säädellä.

Ja sen lisäksi:

Ei ole aivan tavatonta ja mahdotonta se, että ottaisimme aktiivisemmän otteen kaavoituskysymyksiin. Siltä osin on syytä selvittää ne mahdollisuudet, joita kaavamääräykset tuovat mukanaan tontin lämmitystapoihin. Myös tämä ilmastonmuutoskysymys on ehkä tuonut lisäpontta niihin keskusteluihin, että myös kaavoitus on yksi väline tontin lämmitysratkaisuihin.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan ensin valtuutettu Aarnipuun molempia ponsia ja valtuutettu Hakasen nelospontta sekä valtuutettu Näreen pontta.

Maankäyttö ja asumisohjelman arvo punnitaan sitten, kun saadaan nähdä, miten se toteutuu ja onnistuuko sen toteuttaminen. Muutenhan olemme saamassa aika hyvän ohjelman.

Edellisen asunto-ohjelman heikoimmin toteutunut tavoite koski kaupungin vuokra-asuntojen rakentamista. Rakennusliikkeet eivät ole ottaneet tehdäkseen vuokra-asuntoja. Myös suuri osa Helsingin seudun kunnanjohtajista sanoi tässä talvella, kun haastateltiin, että tonttejakin olisi, mutta rakennuttajat eivät ota niitä tehdäkseen.

Rakennusalalla kerätään tällä hetkellä niin suuria liikevoittoja, ettei ole ennen nähty. Vuokra-asuntojen rakentamisestakin kyllä kertyisi voittoa, mutta ei ihan niin paljon kuin vapailta markkinoilta.

30.1.2008

Silloin kun markkinoilta ei saa rahallakaan jotakin, mitä kaupunkilaiset ja kaupunki valtuuston mielestä tarvitsee, se pitää tehdä itse.

On monia syitä, jotka puoltavat oman rakentamisyksikön perustamista tai nykyisen laajentamista. Kaupungin omalla rakentamisyksiköllä on paitsi kova tarve, myös hyvät edellytykset onnistua kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuottamisessa.

Oman yksikön ei tarvitse tuottaa voittoa, vaan sen täytyy tuottaa asuntoja ja omaisuutta kaupungille sekä asumiskulttuuria. Sen ei olisi vaikea houkutella työntekijöitä palvelukseensa, vaikka puhutaan työvoimapulasta, koska se teettäisi työt urakkatyönä ja ottaisi omaan työhönsä, toisin kuin nykyisin tapahtuu rakennusosalalla. Pääurakoitsija ei ota omaan työhön ihmisiä, vaan työt teetetään erittäin pienillä firmoilla, joissa on vain muutama työntekijä. Työvoimapula koskee lähinnä vuokratyön teettäjiä.

Kun kaupungin oma yksikkö on päätoteuttaja, ovat valvovat silmät koko ajan paikalla ja jäisi vähemmän tilaa sille epämääräiselle puuhastelulle, joka tuntuu pesiytyneen jopa erityisen hanakasti juuri verorahoilla toteutettaville hankkeille.

Kaupungin oma rakentamisyksikkö, jos siinä olisi muutama sata työntekijää, voisi korvata rakennusalan yritys kentällä nykyisin olevaa puutetta. Ei ole olemassakaan keskikokoisia yrityksiä kuin kourallinen. On olemassa kourallinen erittäin suuria, joissa on pelkästään paljon pääomaa, mutta ei työntekijöitä ja valtava liuta, jopa satoja tuhansia, ämpärin kokoisia firmoja. Tästä aiheutuu se laadullinen ongelma, mistä edellinen puhuja puhui. Itse näen sitä joka päivä työmailla, miten huonoa laatua syntyy siitä, että jokaisella on eri työnantaja. Esimerkkinä voin kertoa ATT:n työmaalta, että kolme eri firmaa teetti kirvesmiehen töitä saunoissa, kylpyhuoneissa, joita tehtiin yhteen taloon, siis kolme firmaa. Niissä neliöissä, kun on kylpyhuone ja sauna, niin sen tietää, että sieltä tulee sutta ja sekundaaria. Ne eivät pysty koordinoimaan keskenään niitä töitä.

Siis saataisiin parempaa laatua. Oman yksikön ei tarvitsisi toimia, kuten voittoa ensisijaisesti tavoittelevat firmat. Voidaan antaa jopa suunnittelijan tehdä ensin työnsä ja sitten vasta ruvetaan toteuttamaan. Tämä on ihan yleinen käytäntö nykyisin, että suunnitelmat valmistuvat vasta sitten, kun talo on valmis ja huomataan, että ilmastointilaitteet sijaitsevat muutama kerros eri paikassa missä ne piti olla. Kaupungin omana työnä voitaisiin siis tehdä halvemmalla parempaa ja enemmän

30.1.2008

---

kuin päättyvällä ohjelmakaudella on tehty.

Valtuutettu Rätty

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensimmäiseksi kannatan valtuutettu Koskisen tekemää toivomuspontta.

Ja sitten ajattelin tehdä itse myös erään toivomusponnen. Perustelen sitä ensin muutamilla sanoilla.

Kun Helsinkiin nyt rakennetaan merkittävä määrä uusia asuntoja ja samalla tietenkin asuinalueita, joista kaikista tulee vähän erilaisia, osaa vasta suunnitellaan ja osassa ollaan jo pikkaisen pidemmällä, niin täällä valtuustossakin on aika paljon puhuttu kaupunkilaisille tarjottavista palveluista ja sitten aina välillä käydään sitä suurta keskustelua siitä valinnanvapaudesta, mitä kaupunkilaiset sitten näitä palveluita käyttäessään voisivat käyttää.

Päivähoitopalveluthan on hyvin keskeisesti asuinalueisiin liittyviä palveluita, jotka tulee suunnitteluvaiheessa suunnitella sillä tavalla, että ne istuu keskeisesti siihen asuinalueeseen ja sopii sen yleisilmeeseen ja muihin tarjottaviin palveluihin. Mutta päivähoitopalvelut on siinä mielessä tärkeitä palveluita, että kaikille uusille asuinalueille yleensä sellaisia suunnitellaan ja ne vaativat merkittäviä rakennushankkeita ja ne vaativat merkittäviä suunnitelmia.

Niin kuin jo aikaisemmin on todettu, niin 95 % kaupunkilaisten käyttämistä päiväkotipalveluista on kunnallisia ja kaupungin itse tuottamia ja tarjoamia. Ja sitten aina välillä vähän ihmetellään sitä, että minkä takia yksityiset toimijat eivät ole Helsinkiin niin sankoin joukoin tulleet, kun esimerkiksi naapurikuntaan Espooseen ja muualle, niin mielestäni se johtuu siitä, että heille ei ole tarjottu siihen minkään näköistä mahdollisuutta, näin niin kuin tilamielessä, varsinkin kun Helsingissä kaikki vanhat asuinalueet, niin kuin jos ajattelette esimerkiksi tätä aluetta, missä tällä hetkellä olemme tai näitä kantakaupungin alueita, niin nämä ovat kaikki täyteen rakennettuja alueita, jonne on täysin mahdotonta enää mitään uusia tiloja itsenäisesti rakentaa.

Niinpä haluankin tehdä seuraavanlaisen toivomusponnen, joka koskee lähinnä uusia rakennettavia ja suunniteltavia asuinalueita.

30.1.2008

Eliikkä ponsi kuuluu näin:

Uusilla rakennettavilla asuinalueilla huomioidaan mahdollisuudet yksityisten tuottajien tarjoamille päivähoitopalveluille. Tämä toteutetaan suunniteltaessa päivähoiton tiloja siten, että osa kaupungin rakentamista tiloista tarjotaan yksityisten palvelutuottajien käyttöön.

Valtuutettu Waldén-Paulig

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensiksi kannatan valtuutettu Rädyn tekemiä toivomusponsia. Oliko niitä yksi vai kaksi? Jos oli kaksi, niin molempia.

Maankäyttö on paras väline ohjata kaupunki- ja väestörakennetta toivottuun suuntaan. MA-ohjelma on näin ollen Helsingin tulevaisuuden tärkein ohjauspaperi.

Päätökset asunto-ohjelman muuttamisesta valtuustokausittain laadittavaksi maankäytön ja asumisen toteutusohjelmaksi, ohjelman aikajänteen pidentäminen sekä kytkeminen koko pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun yhteiseen vastaavaan ohjelmaan ovat olleet oikeansuuntaiset. Painotetaan perustellusti Helsingin seudun yhteisvastuuta. MA-ohjelman linjauksien tulee olla suunnittelua ilman kuntarajoja.

Eriyisen tärkeää on jatkossa kiinteästi seurata tavoitteiden toteutumista kaikkien osapuolten osalta, ettei käy niin kuin edellisellä asunto-ohjelmakaudella, jolloin Helsinki oli ainoa kunta alueella, joka toteutti, jopa ylitti sosiaalisen asuntotuotannon tavoitteet.

Elinvoimaisuutensa turvaamiseksi Helsinki tarvitsee vahvan ja kilpailukykyisen elinkeinoelämän. Tulevaisuudessa kilpailu työntekijöistä kovenee, joten tämä on otettava vahvasti huomioon MA-ohjelman toteutuksessa.

Äsken tekemämme energiapoliittiset linjaukset mielissämme on todettava, että verotulopohjan vahvistamiseksi tarvitsemme kiistatta lisää veronmaksajia ja nuoria lapsiperheitä. Avainkysymys on löytää keinot lisätä kohtuuhintaisten perheasuntojen tuotantoa.

30.1.2008

MA-ohjelmassa annetaan mahdollisuus tinkiä edelliseen asunto-ohjelmaan kirjatusta perheasuntojen lisäämisestä ja asuntoväljyyden kasvattamiseksi välttämättömästä 75 kerrosneliömetrin tavoitteesta.

Tinkimistä ei kuitenkaan saisi tapahtua. Helsingissä asuvat nuoret lapsiperheet tarvitsevat kipeästi tilavampia asuntoja. Me kaikki tiedämme, että liian ahtaasti asuminen altistaa monille sosiaalisille ongelmille.

Tänä päivänä ongelma on se, ettei sopivan kokoisia perheasuntoja ole riittävästi tarjolla ja että ne ovat liian kalliita. Kyseistä ongelmaa ei ratkaista sillä, että uusien asuntojen keskipinta-ala pienennetään, päinvastoin. Tarjonnan vähentyessä olemassa olevat perheasunnot kallistuvat entisestäänkin ollen yhä kauempana lapsiperheiden saavuttamattomissa. Ongelma on ratkaistava toisesta päästä eli siitä, että on löydettävä keinot kohtuuhintaisten perheasuntojen tuottamiseksi. Asuntojen korkeat hinnat ovat suurin ongelma nuorille perheille. MA-ohjelman linjauksillaan tulee löytää ratkaisu tähän ongelmaan yhdessä valtion kanssa.

Jos perheet pystyvät muuttamaan suurempiin asuntoihin, vapautuu riittävästi pieniä asuntoja, joten niiden suhteellista uustuotantoa ei ole syytä lisätä.

Kerros- ja pientaloja ei saa asettaa vastakkain. Molempia tarvitaan. Pientaloja tarvitaan määrällisesti enemmän ja kerrostaloihin puolestaan kaivataan enemmän vaihtelua.

Kaupungin tulee pyrkiä vaikuttamaan siihen, että lainsäädäntöä muutetaan pientalojen rakentamisen suhteen aiempaa sallivammaksi, jotta niiden rakennuskustannukset pysyvät kohtuullisina ja rakennustehokkuutta saadaan nostetuksi.

Tosiasia on myös, että väestö vanhenee ja tällöin hyvätasoisille kerrostaloille on kysyntää.

MA-ohjelmassa mainitaan, että vanhusten palvelutalot toteutetaan valtion tukemina vuokra-asuntoina ja senioriasunnot pääsääntöisesti muina hankkeina.

Ihmisten eläessä yhä vanhemmiksi ja huonokuntoisemmiksi, ohjelman toteutuksen yhteydessä olisi perusteltua selvittää, onko syytä varata tontteja myös yksityisiä vanhustenpalvelutaloja varten.

30.1.2008

Uustuotannossa tulee luoda omaleimaisia ja monipuolisia kokonaisuuksia. Suunnitteluun on luotava pysyvästi keinot, joilla taataan elinkaariajattelu, kestävä kehitys ja asuntojen muunneltavuus ajan mukana.

Yliampuvalla suojelulla ei pidä liiaksi vaikeuttaa täydennys- ja ullakkorakentamista. Täydennys- ja ullakkorakentaminen on nähtävä todellisena potentiaalina, osana asuntotuotannon tavoitteiden toteutumista.

Uusien alueiden rakentamisen aikataulut tulee sovittaa niin, että alueesta alusta lähtien muodostuu monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuoto jakaumaltaan, ettei käy niin kuin laman aikana eräissä kohteissa, joissa yksityisen vapaarahoitteisen rakentamisen tyrehtyessä kaupunki rakennutti alueet täyteen omaa sosiaalista tuotantoaan ikävin seurauksin.

Uusien alueiden suunnitelmien ja rakentamisen tulee olla myös laadukasta kautta linjan omistusmuodosta riippumatta. Edellä mainitun toteuttamiseksi kaavat tulee tehdä yksityiskohtaisemmiksi ja tiukemmiksi. Itse uskon vakaasti, että vain näin saadaan kokonaisvaltaisesti kaikkien kannalta paras lopputulos.

MA-ohjelman tavoitteet ovat huikean vaativat kaikkien osalta. Helsingin osalta perusteltu 5 000 asunnon vuosituotanto hipoo mahdollisuuden rajoja. Tavoite on kuitenkin saavutettavissa keskittymällä oleelliseen ja ennakkoluulottomasti kaikkia ja uusia toteutuskeinoja kehittäen.

Teen kaksi toivomuspontta.

1. pontti:

Hyväksyessään MA-toteutusohjelman kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään, onko tarvetta varata tontteja yksityisiä vanhusten palvelutaloja varten.

2. pontti:

Hyväksyessään MA-toteutusohjelman kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan, että uudet asuinalueet rakentuvat monipuolisesti hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaltaan alusta lähtien, ellei erikseen muuta päätetä.

30.1.2008

Valtuutettu Enroth

Kiitoksia puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aluksi ilmoitan kannattavani valtuutettu Walldén-Pauligin kahta pontta ja valtuutettu Leppä-ahon pontta.

Maankäyttö ja asumisohjelma merkitsee mittavaa uusien kaupunginosien rakentamista. Se taas mahdollistaa huolellisen harkinnan täydentämISRakentamisessa. Enää ei ole pakko rakentaa valmiiden kaupunginosien puistoihin asuntoja ja siten heikentää asukkaiden virkistysmahdollisuuksia. Samoin voidaan pidättäytyä sellaisilta valmiiden kaupunginosien rakennusoikeuden liiallisilta lisäämisiltä, jolla täydennysrakentamisen nimissä pilataan onnistunut alkuperäinen kaava ja siihen perustunut kaupunginosan kokonaiskuva ja luonne.

Tämän vuoksi teen seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että parantuneessa tonttimaatilanteessa täydennysrakentamisessa noudatetaan entistä suurempaa harkintaa.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kyllä on tullut käsiteltävä MA-ohjelma sinnikkäimmille valtuutetuille tutuksi. En aio siksi paneutua kaikkiin niihin hyviin asioihin, joita on tänä iltana puhuttu.

Kannatan kuitenkin valtuutettu Enrothin pontta.

Ohjelman visio on kohtuullinen. Visiossa tavoitellaan laadukkaan asumisen Helsinkiä ja mukana tulevat asunnot terveellisessä, turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Ja sitten päämääriä on kuusi, joista yhdessä luvataan vahvistaa vanhojen asuinalueiden elinvoimaisuutta.

Lännestä päin katselin Ruoholahden rakentumista viime vuosikymmenellä. Kateellisena ajattelin, että nyt meille saadaan Lauttasaareenkin puistoihin roskapöntöt. Näin yksinkertainen asia ei toteutunut. Ruoholahden kanavan varteen niitä tuli 36. Pajalahden

30.1.2008

---

puistossa on edelleen ne kaksi, kolme. Niitäkään ei tyhjennetä.

Kaupunki otti vastuulleen Lauttasaaren jalkakäytävät. Ei niitä hoideta, ei. Siellä maatuivat viime syksyn lehdet ja hiekat ovat ajamatta. Varsinkin olisi luullut, että olisi ollut aikaa niitä sieltä siivota, nyt kun ei luntakaan ole ollut.

Teen siis ponnen:

Hyväksyessään tämän ponnen kaupunginvaltuusto edellyttää, että laadukkaan asumisen toimintaohjelmaa toteutettaessa huolehditaan kaupunkimme vanhojen kaupunginosien viihtyisyydestä, siivouksesta ja kunnossapidosta.

Me helsinkiläiset ansaitsemme sen.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Urhon toivomuspontta, koska olemme koiran omistajia ja koirankakkapöntöt ainakin pitäisi olla paikoillaan.

Helsingissä käynnistyy lähivuosina monen suuren asuntoalueen rakentaminen, kuten Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta, Keski-Pasila, Sipoon lounaisosa jne. Kuitenkin Jätkäsaaren alue arvioidaan valmistuvan vasta vuonna 2023 tai 2030, eli siis viidentoista, kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Olemmeko ottaneet huomioon nyt käsitellyssä olevassa MA-ohjelmassa, millainen väestörakenne ja tarpeet ovat kahdenkymmenen vuoden kuluttua?

Ohjelmassa ei tarpeeksi huomioida, että Suomi on Euroopan nopeimmin vanheneva kansa.

Kun Kalasataman alue valmistuu, on väestössämme keskimäärin 85-vuotiaita kaksi kertaa niin paljon kuin nyt ja 75 – 84-vuotiaita on yli kaksi kertaa se määrä. Suuret ikäpolvet, eli vuosina 1945 ja 1955 syntyneitä, joita tässäkin salissa on aika paljon, paitsi jotkut ovat menneet jo nukkumaan, tulevat elämään 90-vuotiaiksi. Miten he asuvat?

Tällä hetkellä Ruotsissa 85 % vanhuksista asuu palveluasunnoista -

30.1.2008

---

joista valtuutettu Walldén-Paulig mainitsi ponnessaan - ja Suomessa vain 20 % pääsee palveluasuntoon. Suomalaiset vanhukset on sijoitettu sairaaloihin, terveyskeskuksen vuodeosastoille. Suomessa puuttuu kokonaan palveluasumisen kulttuuri.

STAKES on arvioinut, että 2025 vuoteen mennessä Suomessa tarvitaan 24 000 palveluasuntoa lisää eli Helsingissä ainakin 2 500. Onko tämä huomioitu asuntoja suunniteltaessa? Onko vanhusten palvelujen tarve huomioitu? Onko kaupunkirakenne ikää suosivaa?

Raha-automaattiyhdistyksen tuella on Suomeen rakennettu 800 vanhusten palvelutaloa. Nyt palvelutalojen kohtalo tulee ratkaista ja lisää palvelutaloja tulee rakentaa ARA-rahoituksella ja kuntien valvonnassa. ARA-rahoitustahan on kovasti lisätty tämän vuoden budjetissa. Tavallista kerrostaloa on mahdoton muuttaa palvelutaloksi, koska palvelutalossa tarvitaan paljon yhteisiä tiloja: kuntoutusta, ruokailua, harrastuksia varten. Tarvitaan myös henkilökunnan tiloja.

Toivottavasti ikääntyvien tarpeet ja vanhusten palveluasuminen huomioidaan uusia asuntoalueita suunniteltaessa.

Missäs sinä haluat elää 90-vuotiaana, kun muisti heikkenee ja jalat eivät enää kannata? Haluatko elää omassa turvallisessa palveluasunnossasi, mahdollisesti puolisoasi kanssa, joka myös on elänyt 90-vuotiaaksi, vai haluatko elää Lounais-Sipoossa omakotitalossa, jossa on monen sadan neliön puutarha ja paljon lumitöitä?

Eli me emme ehkä täysin ota huomioon, minkälainen väestörakenne ja minkälaiset tarpeet ovat viidentoista, kahdenkymmenen vuoden kuluttua.

Tekisinkin toivomusponnen seuraavasti:

Hoivaa tarvitsevien yli 85-vuotiaiden helsinkiläisten lukumäärä kaksinkertaistuu uusien suurten asuntoalueiden rakentamisen aikana.

Ehdotan, että

hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kohtuuhintaisia vanhusten palveluasuntoja rakennetaan tarpeellinen määrä uusiin kaupunginosiin.

30.1.2008

Ledamoten Dahlberg

Ärade ordförande, bästa trötta fullmäktige.

Jag ska inte tala länge. Jag ska be att få understöda Maria Björnberg-
Enckells tre hemställningsklämmar.

Ja sitten minä yritän vielä puhua suomea.

Tahtoisin vaan sanoa lyhyesti, että hyvää ei tule hosumalla.

Kun Helsinki lähtee suunnittelemaan susimetsää eli Lounais-Sipoon
aluetta, niin kannattaa ottaa asiat hitaasti, jotta siitä tulee hyvää, eli
tavoitteena parempi kuin Tapiola aikanaan.

Valtuutettu Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämän illan aikana on varmasti tullut selväksi se, että Helsingissä on
ollut pulaa kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista, että tilanne on ainakin
osittain ollut se, että lapsiperheet ovat joutuneet hakeutumaan
Helsingin rajojen ulkopuolelle, koska kohtuuhintaista ja sopivaa vuokra-
tai omistusasuntoa ei ole löytynyt. Nämä ovat tietenkin syitä parantaa
suoritusta asuntotuotannossa ja asumisessa ja maankäytössä.

Myös Suomen väestöennusteet, jotka ovat niitä ennusteita, joiden
pohjalle meidän eläkejärjestelmämme kestävyys tällä hetkellä
lasketaan, näissä ennusteissa katsotaan, että meidän pitäisi
kansakuntana saavuttaa 10 000 ihmisen nettomaahanmuuttovoitto
kokonaisuudessaan. Ja on tietenkin niin, että Helsinkiin oletetaan tästä
maahanmuutosta suuntautuvan suuri osa. Joten sekin tekee tämän
ohjelman erittäin tarpeelliseksi.

Se, missä viime vuosina ei olla niinkään onnistuttu, on ollut
nimenomaan vuokra-asunto. Sen takia on erinomaista, että tässä
ohjelmassa on asetettu siihen selkeät tavoitteet ja että on myös
ilmoitettu se, että itse rakennutetaan, jos muuten ei synny. Toivottavasti
tämä tekee tämän ohjelman toteuttamisesta menestyksekkäämpää
kuin mitä aikaisempien tavoitteiden osalta on tapahtunut.

Täällä on ollut esillä se valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen
aiesopimus, itse asiassa jonka kanssa tämän ohjelman tavoitteet ovat

30.1.2008

---

synkassa. On hyvä huomata, että myös Helsingin kannalta se on erinomainen asia, että Vantaa ja Espoo ja myös pääkaupunkiseudun pienemmät kunnat ovat nyt selkeästi sitoutuneet vuokra-asuntotavoitteeseen. Monissa näistä kunnista vuokra-asuntotuotantoa ei juurikaan ole aikaisemmin ollut. Tätä tavoitetta seurataan ja se sisältää myös kannustimia siten, että valtion asuntopoliittiset toimenpiteet tarjoavat tietyn kannusteen vuokra-asuntojen rakentamiselle. Tämä tietenkin osaltaan sitten helpottaa myös sitä, mitkä ovat paineet Helsingissä.

Tässä samassa yhteydessä on mainittu myös se pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma, joka on tärkeä osa tätä kokonaisuutta ja johon myös monet helsinkiläiset päättäjät ovat sen valmisteluun osallistuneet. Ja tietenkin pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma kaikkein, se koskee Helsinkiä sillä tavalla, että kuitenkin suurin määrä pitkäaikaisasunnottomia on nimenomaan Helsingissä.

On myös erinomaista, että ohjelmassa sitoudutaan alueiden sellaiseen aluerakentamiseen, jossa eri hallintamuotoja on samoilla alueilla. Tämä on ollut pitkään helsinkiläinen tavoite. Me emme ole kovinkaan ... Meillä alueet eivät ole eriytyneet siten, kun monissa Euroopan kaupungeissa on tapahtunut. Tämän tavoitteen, siitä kiinni pitäminen on erittäin tärkeää, että olisimme tasapainoisesti kehittyvä ja sosiaalisesti tasapainoinen kaupunki.

Viimeisenä haluan kiittää Vihreän ryhmän neuvottelijoita siitä, että polkupyöränurmi on saatu tähän ohjelmaan. Se on yksi hyvä tapa edistää kevyttä liikennettä.

Kannatan valtuutettu Alanko-Kahiluodon tekemää pontta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia puheenjohtaja.

Useiden täällä käytettyjen puheenvuorojen perusteella valtuustossa näyttää olevan yllättävän laajaa luottamusta siihen mitä taloustieteilijät kutsuvat tarjonnan taloustieteeksi.

Se on sikäli yllättävää, että Helsingin kokemusten perusteella ei pitäisi kovin paljon luottaa siihen, että tarjontaa lisäämällä tämä ongelma ratkeaa. Täällähän on ollut tontteja tarjolla runsaasti. Täällä on työvoimaa tarjolla. Täällä on asunnon tarvitsijoita.

30.1.2008

Ongelma on se, että rakennuttajat, rakennusliikkeet eivät ole kiinnostuneita rakentamaan sillä hinnalla, johon tavallisilla ihmisillä on varaa asunnon hankinnassa tai vuokran maksussa. Tästä syystä ilmeisesti asuntotuotantoa on Helsingissä jopa tietoisesti rakennusliikkeiden toimesta hidastettu, koska ei haluta rakentaa tyhjiä asuntoja tai ei haluta myydä ja vuokrata niitä halvemmalla.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto nosti esille aiheellisesti kysymyksen arava-asuntotuotannon elvyttämisen tarpeesta ja valtuutettu Vikstedt toi esille kaupungin oman tuotannon järjestämisessä tarvittavan kaupungin oman rakennusosaston tai -yksikön tarpeen.

Nämä ovat mielestäni molemmat erittäin perusteltuja näkökohtia.

Haluaisin lopuksi kiinnittää valtuutettujen huomiota niihin kriittisiin kommentteihin, joita mm. Asukasliitto? on esittänyt Helsingin oman asuntotuotannon rahoitusmallin valmistelusta ja huoleen, että siinä mennään ojasta allikkoon.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät paikalla olevat valtuutetut.

Ensinnäkin haluan kannattaa valtuutettu Asko-Seljavaaran tekemää pontta.

Sitten nostan kaksi asiaa tässä esille vielä loppuillasta, taikka aamuyöstä.

Ensinnäkin, Keskustapuolueen ryhmäpuheenvuorossa valtuutettu Kolbe otti esille PPP-hankkeet elikkä yhteistyö yksityisen ja julkisen sektorin kanssa.

Mielestäni tämä on ensiarvoisen tärkeä, sellainen uusi avaus.

Toivoisin, että löydettäisiin ihan konkreettinen kohde, missä tätä voitaisiin kokeilla. Ja se tarkoittaisi niin, että ei niin, että tehdään suunnittelu ensin täällä kaupungin voimin ja sitten sen jälkeen annetaan nämä kohteet jollekin yksityiselle yritykselle, vaan niin, että jo suunnitteluvaiheessa, missä vaiheessa mm. kustannus- ja laatutekijät tulevat esille. Usein olen kuullut sanottavan, että kustannuksista 30 % voi tapahtua jo siinä vaiheessa, kun aletaan suunnittelemaan. Eli jo

30.1.2008

---

suunnitteluvaiheessa otettaisiin myös yksityisen puolen toimijat mukaan. Konkreettinen esitys olisi se, että nyt meillä on mahdollisuus myös löytää joku sellainen alue, missä tätä pitäisi lähteä tosissaan kokeilemaan.

Tällä hetkellä sitä ... Tätä vielä vahvistaa se, että miksi se vaihe on juuri nyt, koska nyt meille tulee myös taloudellisesti sellaisia alueita. On sanottu, että tällaiset PPP-hankkeet alkaa silloin kiinnostaa, jos ne menevät yli sadan miljoonan euron taikka siihen luokkaan. Nyt tällaisia kohteita tulee meille useampia kappaleita.

Sitten toinen asia.

Haluaisin ehkä vähän valtuutettu Anttilaa tukea. Tiedän, miten valtuutettu Anttila on ollut tarkkana tämän 75 m²:n kanssa keskipinta-alana.

Sanoisin näin, että sehän on edelleenkin myös kaavoissa mahdollista pitää. Joskus voi olla todella perusteltua, että se tulee kaavaan. Mutta se ei varmaankaan ole se ainoa tapa. Se voidaan tehdä myös tontinluovutus sopimuksella, niin kuin on nytkin tehty. Mutta ei myöskään pidä unohtaa sitä mahdollisuutta, että jatkossakin voi joskus olla hyvin perusteltua se, että se on myös kaavoissa mukana. **(Välihuuto!)** Ja nimenomaan tiedät, että omistusasunto puolella ja vapaa ... Omistusasunto puolella on sellaisia alueita, joissa varmaan on sitten pohdittava, milloin se on järkevää. Mutta se on niin kuin taas tapauskohtaisesti aina erikseen pohdittava.

Valtuutettu Tenkula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Koska kello on näin paljon, esitän vain ponnin:

Hyväksyessään MA-ohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin työvoiman saatavuuden turvaamiseksi työsuhdeasuntojen määrää tuntuvasti lisätään.

Uskon, että tämä ponsi puhuu puolestaan.

Lisäksi haluan kannattaa valtuutettu Hakasen pontta nro 7.

30.1.2008

Valtuutettu Anttila

Puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Tenkulan pontta.

Totean, että kun MA-ohjelmaan kirjattiin työvoiman saatavuuden turvaamiseksi, Helsinkiin muuttamisen mahdollistamiseksi, niin nimenomaan silloin poliittisten ryhmien välisissä neuvotteluissa ajateltiin niitä, jotka tulevat kaupungin ulkopuolelta, jotka ovat sanoneet, että he eivät voi tulla tänne työhön, koska heillä ei ole täällä asuntoa ja nimenomaan keinot lyhytaikaisten työsuhdeasuntojen hankkimiseksi - joka tukee valtuutettu Tenkulan pontta - että työsuhdeasuntoja pitäisi lisätä, niin pohtia myöskin, olisiko mahdollista hankkia lyhytaikaiseen käyttöön tulevia, esimerkiksi sanotaan nyt vaikka varahenkilöiden tai muiden tilapäisesti tulevien käyttöön. Kaupungissahan on paljon pieniä asuntoja, niin kuin huomasitte, 7 – 29 m². Asuntohankinta säilyy ohjelmassa. Kaupunki voi aivan hyvin ostaa näitä pieniä asuntoja nyt sitten myöskin tämäntyyppistä toimintaa varten.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minä nyt ihmettelen sosiaalidemokraattien linjaa tässä, että toisaalta te ette ole olleet valmiita muuttamaan tätä työsuhdeasuntojärjestelmää sillä tavalla, että ne olisivat pysyviä työsuhdeasuntoja, niin kuin ne ovat aikoinaan olleet. Ei se paljon auta, että jos me tänne haalitaan uutta työvoimaa tarjoamalla lyhytaikaisia työsuhdeasuntoja, jos he joutuvat sitten lähtemään niistä pois, siirtyvät sitten HUSin palvelukseen tai lähikuntien palvelukseen, kun täytyy taas asunnon perään lähteä. No, kun tätä asiaa käsiteltiin muussa yhteydessä kaupunginhallituksessa, niin sitten sanottiin, että pyritään järjestämään heille sitten kaupungin normaali vuokra-asunto.

Eikö ole kaikkein järkevintä, jos haluamme saada pysyvää työvoimaa Helsingin kaupungin palvelukseen, luopua tästä järjettömästä säännöksestä, jonka mukaan nämä työsuhdeasunnot ovat vain määräaikaista.

30.1.2008

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastauksena valtuutettu Ojalan puheenvuoroon kriittiseen kommenttiin siitä, miten työsuhdeasuntojen suhteen on kaupunginhallituksessa päätetty.

Todettakoon, että työsuhdeasuntoja on hyvin rajallinen määrä suhteutettuna koko siihen työntekijämäärään, mikä on Helsingin kaupungin palveluksessa.

Jos menettelisimme niin kuin valtuutettu Ojala toivoo, että yksittäinen työntekijä, joka saa työsuhdeasunnon, voisi asua siinä hamaan elämänsä loppuun asti, niin silloin meiltä loppuisi työsuhdeasunnot hyvin äkkiä kesken.

Ja nimenomaan, silloin kun tähän järjestelmään, määräaikaiseen päädyimme, sosialidemokraatit vastustivat menettelyä, mutta kokoomus ja vihreät etunenässä olivat määräaikaistamisen kannalla. Perusteena käytettiin sitä, että nämä ovat sisääntuloasuntoja, joka turvaa sen, että henkilö, joka olisi tulossa Helsingin kaupungin palvelukseen, asunnon puutteessa ei voisi tulla, mutta kun on määräaikainen asunto, niin hänet voidaan kaupungille palkata ja hänellä on tieto siitä, että 5 + 2 vuoden kuluttua hän voi hakeutua muunlaiseen asumismuotoon.

Siirtyminen vuokra-asukkaaksi Helsingin kaupungissa tulee tämänkin ohjelman toteutumisen myötä entistä paremmin mahdolliseksi kuin tähän asti. Vuokrataso työsuhdeasuntojen ja muun Helsingin kaupungin vuokra-asuntokannan välillä on hyvin pieni. Näin ollen tämä ei pitäisi olla mikään ongelma. Mutta sinällään voisi olla paikallaan esimerkiksi tukea asuntohotellien rakentamista. Tätäkin palvelua, tai tarvetta varten, että hyvin lyhyellä aikajanelalla työntekijä saisi kaupungista asunnon siksi aikaa, kunnes pystyy pysyvämmiin asumisensa järjestämään.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kyllä joka tapauksessa työmarkkinat ovat sillä tavalla muuttuneet, että tämäntyyppisiäkin, lyhytaikaisessa palvelussuhteessa olevien

30.1.2008

---

työntekijöiden määrät tulevat lisääntymään eri aloilla, ei pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollossa, vaan monilla muillakin palvelualoilla. Joten aivan varmasti myöskin erilaisten asuntojen, pituudeltaan erilaisten asuntojen tarve tulee myöskin kasvamaan. Ei kannata sulkea myöskään pois tällä hetkellä näitä valtuutettu Vehviläisen esittämää asuntohotellityyppiä, voi olla ihan yksi ja sitten myöskin pienten asuntojen hankintaa kaupungille, josta voisi aivan hyvin olla meille hyötyä monessa muussakin käytössä.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Joskus päättäjäkin voi erehtyä. Tämän Vihreä valtuustoryhmä totesi tuossa taannoin ja päätyi kannattamaan sitä, että työsuhdeasunnot pitäisivät olla pysyviä. Tämän varmaan muistaa myös valtuutettu Vehviläinen, kun vähän aikaa sitten kaupunginhallituksessa äänestettiin tästä asiasta, jolloin Vasemmistoliitto ja Vihreät olivat pysyvän työsuhdeasunnon kannalla ja demarit ja Kokoomus äänestivät määräaikaisuuden puolesta.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyt ponsi, jonka pyydän kaikkia kannattamaan, koska se on asia, joka tulee joskus toteutumaan, mutta ikävä kyllä ei vielä.

Hyväksyessään maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy edistämään pientalojen ja rivitalojen yhteyteen rakennettavien ns. liitännäisasuntojen toteuttamista.

Tämä on pienasuntojen luomista järkevällä tavalla ja edellyttäisi myöskin, että talopakettien luojat tekisivät sellaisia talopaketteja - vaikka ne ovat rumia useimmat – että niissä olisi tämä ylimääräinen asunto.

Ei sen enempää. Toivon, että tästä ei synny lainkaan keskustelua, vaan kaikki yksimielisesti tukevat tätä aikanaan. Ja toivottavasti joku viisas ihminen kannattaa. Onko sosiaalidemokraatteja viisaita?

30.1.2008

Valtuutettu Tenkula

Minä haluan tässä vaiheessa aamuyötä lukeutua viisaaksi ja ehdottomasti kannattaa valtuutettu Taipaleen pontta.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyysin puheenvuoroni aivan samoissa aikeissa kuin valtuutettu Tenkula. Olisin kannattanut valtuutettu Taipaleen pontta, mutta se tuli jo kannatetuksi.

Mutta totean vain, että itse kun ostimme kuusi vuotta sitten tontin Suutarilasta ja siinä tontissa kaava mahdollisti 1 – 2 asunnon rakentamisen, niin me toimimme juuri tällä tavalla, että saimme mahdutettua omaan omakotitaloomme sivuasunnoksi yksiön, joka on ollut vuokratyössä nyt koko ajan. Lapsiperheelle se on ollut myös erinomainen mahdollisuus maksaa asuntolainaa pois sillä vuokratulolla ja ehkä jossain vaiheessa mahdollistaa sen, että lapset voivat sitä kautta opetella omaa asumista. Se mahdollistaa yrityksen toimimisen siinä ja se mahdollistaisi myös esimerkiksi sen, että jommankumman meistä vanhempi voisi vaikka asua siinä eläkepäivinä ja me voisimme ehkä hänestä pitää huolta.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Rakel Hiltunen
puheenjohtaja
(paitsi osa 35 §:n kohdalla)

Pertti Vanne
kansliapäällikkö

Harry Bogomoloff
(osa 35 §:n kohdalla)

Minerva Krohn

30.1.2008

---

puheenjohtaja
(osa 35 §:n kohdalla)

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Juha Hakola
kaupunginvaltuutettu

Sirkka-Liisa Vehviläinen
kaupunginvaltuutettu